

KOMUNITNÍ PLÁN SOCIÁLNÍCH SLUŽEB A SOUVISEJÍCÍCH AKTIVIT PRO SPRÁVNÍ ÚZEMÍ ORP HLINSKO

NA OBDOBÍ 1. 10. 2019 – 30. 9. 2022

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Plánování sociálních služeb na obecní úrovni v ORP Hlinsko

Projekt je financován z prostředků ESF prostřednictvím Operačního programu Zaměstnanost

Plánování sociálních služeb na obecní úrovni v ORP Hlinsko

Projekt je financován z prostředků ESF prostřednictvím Operačního programu Zaměstnanost

SPRÁVNÍ ÚZEMÍ OBCE S ROZŠÍŘENOU PŮSOBNOSTÍ HLINSKO

Zdroj: Místní akční skupina Hlinecko, z.s.

Nositelem, žadatelem a tvůrcem projektu „Plánování sociálních služeb na obecní úrovni v ORP Hlinsko“ je Místní akční skupina Hlinecko, z.s.

Střednědobý plán sociálních služeb je zpracovaný metodou komunitního plánování. Na jeho tvorbě se podíleli členové Řídící skupiny, členové realizačního týmu, členové pracovních skupin a pracovníci Místní akční skupiny Hlinecko, z.s. v období od října 2017 do září 2019.

ÚVODNÍ SLOVO REALIZÁTORA PROJEKTU, PŘEDSEDY MÍSTNÍ AKČNÍ SKUPINY HLINECKO, z.s.

MAS Hlinecko byla založena v roce 2006 jako společenství subjektů, jejichž společným cílem je **rozvoj Hlinecka**. Do roku 2012 ale MAS jako subjekt nevyvíjela žádnou činnost.

Až od roku 2013 MAS začala připravovat strategii, která komplexně zahrnuje rozvoj celého území Hlinecka, a to ve všech oblastech pro léta 2014–2020 (2023). Členy MAS jsou rovnoměrně zastoupeny obce, podnikatelé, spolky a neziskové organizace. MAS nabízí svou činností dlouhodobě podporu **všem aktivním subjektům** na území Hlinecka. Dává zelenou i novým a perspektivním projektům v sociální oblasti a v oblasti volnočasových aktivit. Podporuje konání příměstských táborů, vznik komunitních center i rozvoj sociálních služeb, nabízí i podporu sociálního podnikání.

V rámci přípravy projektu komunitního plánu sociálních služeb bylo zapojeno více než 80 osob z pracovních skupin. V analytické části byla použita dotazníková šetření, ve kterých se vyjádřilo více než 700 respondentů. Naplnění plánu směřuje k tomu, aby se zvýšila informovanost o možnostech sociálních služeb, aby byl podpořen vznik nových služeb, které veřejnost postrádá a aby stávající služby byly dostupné z hlediska bezbariérovosti vstupu, vzdálenosti a financí. Součástí aktivit plánu je také podpora chápajícího přístupu široké veřejnosti k osobám, které potřebují a využívají sociální služby. V průběhu plánování byl vytvořen také katalog sociálních služeb v elektronické a tištěné verzi. Věřím, že bude dlouhodobě sloužit jako zdroj informací o nabídce sociálních služeb a souvisejících aktivit.

Děkuji všem, kteří se na vzniku plánu sociálních služeb podíleli, i všem, kteří s námi na tomto projektu spolupracovali. MAS Hlinecko bude i nadále partnerem, poradcem a iniciátorem nových možností pro dobrý život místních obyvatel.

Ing. Martin Pavliš

ÚVODNÍ SLOVO STAROSTY MĚSTA HLINSKA – OBCE S ROZŠÍŘENOU PŮSOBNOSTÍ

Budoucí vývoj sociálních služeb a jejich financování je dnes velkým celospolečenským tématem. V Hlinsku, které je přirozeným centrem regionu, si tuto skutečnost plně uvědomujeme. V této souvislosti cítíme i odpovědnost vůči našim sousedům – městysům a obcím. Do oblasti sociálních služeb plynou nemalé finanční prostředky. Obrovské částky vynakládá stát, čerpány jsou evropské peníze a nezanedbatelnou část spolufinancují i města a obce. Nejinak je tomu také v případě Hlinska – některé služby zajišťujeme prostřednictvím vlastních příspěvkových organizací, jako například Domov seniorů Drachtinka, a na mnohé další přispíváme.

Jsem přesvědčen, že bychom právě nyní měli udělat maximum pro efektivní využívání těchto prostředků. A také udělat maximum pro to, abychom tyto finance nasměřovali tam, kde jsou skutečně potřeba. Z analýzy Komunitního plánu sociálních služeb mimo jiné vyplývá, že práce Odboru sociálních věcí MÚ Hlinsko je hodnocena velmi dobře, a to v rámci celého správního obvodu. Už toto konstatování je důkazem, že je pro nás v Hlinsku tato oblast důležitá a jednou z prioritních.

Komunitní plán sociálních služeb je dokument, který nepochybně zpřehlednil síť stávajících služeb a objasnil potřebnost služeb nových. Jeho přínos vnímáme tedy jak z hlediska současnosti, tak hlavně z hlediska budoucího dokládání potřebnosti nových služeb. Věřím také, že katalog sociálních služeb bude dobrou pomůckou pro zástupce samospráv i pro samotné uživatele služeb.

Miroslav Krčil, DiS.

Plánování sociálních služeb na obecní úrovni v ORP Hlinsko

Projekt je financován z prostředků ESF prostřednictvím Operačního programu Zaměstnanost

Obsah:

I.	POPISNÁ ČÁST	1
1	Legislativní opora a provázanost procesu KPSS	2
1.1	Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení)	2
1.2	Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.....	3
1.3	Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů	4
1.4	Koncepce a strategie	5
2	Principy, přínos a obsah komunitního plánu sociálních služeb	6
3	Územní působnost a doba platnosti plánu.....	7
4	Způsob zpracování dokumentu, organizační struktura a časový harmonogram	8
5	Základní charakteristika regionu	11
II.	ANALYTICKÁ ČÁST.....	12
6	Socio-demografická analýza	13
6.1	Počet obyvatel.....	13
6.2	Přirozený přírůstek	14
6.3	Bydlení.....	18
6.4	Nezaměstnanost.....	18
6.5	Sociální systém (podpora státu)	19
6.6	Kriminalita	22
6.7	Užívání nelegálních návykových látek	22
7	Analýza potřeb obyvatel území na základě dotazníkových šetření.....	23
7.1	Dotazníková anketa pro rodiče a jiné pečující osoby o nezletilé děti do 18 let	23
7.2	Dotazníková anketa pro žáky, studenty a mladistvé do 18 let.....	28
7.3	Dotazníková anketa pro veřejnost	31
7.4	Dotazníková anketa pro uživatele (jejich rodinné příslušníky) sociálních služeb.....	37
7.5	Dotazníková anketa pro uživatele sociálních služeb	43
8	Výstupy z řízených rozhovorů se starosty obcí správního území	47
9	Poskytovatelé sociálních služeb dle zák. č. 108/2006 Sb., o sociálních službách působící ve správním území ORP Hlinsko.....	50
9.1	Sociální poradenství	52
9.2	Služby sociální péče	52
9.3	Služby sociální prevence.....	52
10	Služby návazné na sociální služby nebo s nimi související	54
11	Informace o poskytovatelích sociálních služeb získané na základě dotazníkové ankety pro poskytovatele a z dostupných zdrojů.....	55

Plánování sociálních služeb na obecní úrovni v ORP Hlinsko

Projekt je financován z prostředků ESF prostřednictvím Operačního programu Zaměstnanost

11.1	Přehled sociálních služeb poskytovaných dle zák. č. 108/2006 Sb., o sociálních službách pro obyvatele správního území ORP Hlinsko – členění dle poskytovatelů.	55
11.1.1	Rozbor registrovaných sociálních služeb dle cílových skupin, forem a druhů	62
11.1.2	Financování sociálních služeb.....	64
11.1.3	Pracovní úvazky v sociálních službách.....	65
11.1.4	Hodnocení dotazů v rámci dotazníkové ankety pro poskytovatele soc. služeb.....	65
11.1.5	Přehled služeb souvisejících, poskytovaných dle jiných právních předpisů.....	67
11.1.6	Dobrovolnická služba.....	69
11.1.7	Zařízení pro volnočasové aktivity	70
12	SWOT analýza	72
III.	STRATEGICKÁ ČÁST.....	74
13	Popis jednotlivých prioritních oblastí KPSS	75
13.1	Společné průřezové cíle, opatření a aktivity pro všechny cílové skupiny	76
13.2	Prioritní oblast: Senioři a osoby se zdravotním postižením	84
13.2.1	PRIORITNÍ OBLAST SENIOŘI.....	85
13.2.2	PRIORITNÍ OBLAST OSOBY SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM	91
13.3	Prioritní oblast: Rodiny s dětmi, děti a mládež	96
13.4	Prioritní oblast: Osoby v nepříznivé sociální situaci, osoby ohrožené sociálním vyloučením a osoby sociálně vyloučené	104
14	Souhrn rozvojových cílů, opatření a aktivit.....	113
15	Vyhodnocování plánu a monitoring aktivit	117
16	Projednávání KPSS v obcích správního území ORP Hlinsko.....	118
	Přílohy	Chyba! Záložka není definována.

Seznam tabulek:

Tabulka 1: Charakteristika ORP Hlinsko	11
Tabulka 2: Počet obyvatel v obcích ORP Hlinsko k 1. 1. 2018	13
Tabulka 3: Meziroční přírůstek/úbytek počtu obyvatel v ORP Hlinsko a jeho důvody	15
Tabulka 4: Počet příspěvků na živobytí vyplácených v ORP Hlinsko	20
Tabulka 5: Počet doplatků na bydlení vyplácených v ORP Hlinsko	20
Tabulka 6: Počet příspěvku na péči vyplácených v ORP Hlinsko	21
Tabulka 7: Počet rozdaných dotazníků pro rodiče a osoby pečující o děti do 18 let	23
Tabulka 8: Místo bydliště respondentů.....	23
Tabulka 9: Četnost odpovědí na otázku: Znáte některé z těchto organizací?	24
Tabulka 10: Četnost odpovědí na otázku: Jmenujte organizace, jejichž služby využíváte?	24
Tabulka 11: Počet rozdaných dotazníků pro žáky, studenty a mladistvé do 18 let	28
Tabulka 12: Místo bydliště respondentů.....	28
Tabulka 13: Počet rozdaných dotazníků.....	31
Tabulka 14: Bydliště respondentů.....	32
Tabulka 15: Počet rozdaných dotazníků pro uživatele (jejich rodinné příslušníky) sociálních služeb ..	37
Tabulka 16: Místo bydliště respondentů.....	37
Tabulka 17: Četnost odpovědí na otázku: Chybí Vám nějaký typ sociálních služeb?	41
Tabulka 18: Počet rozdaných dotazníků pro uživatele sociálních služeb.....	43
Tabulka 19: Místo bydliště respondentů.....	43
Tabulka 20: Přehled služeb sociálního poradenství působících v ORP Hlinsko	52
Tabulka 21: Přehled služeb sociální péče působících v ORP Hlinsko.....	52
Tabulka 22: Přehled služeb sociální prevence působících v ORP Hlinsko	52
Tabulka 23: Přehled ostatních a souvisejících služeb a volnočasových aktivit	54
Tabulka 24: Přehled poskytovatelů SS poskytovaných dle zák. č. 108/2006 Sb. pro obyvatele SO ORP Hlinsko	55
Tabulka 25: Pracovní úvazky v SS dle jejich druhu	65
Tabulka 26: Přehled služeb souvisejících, poskytovaných dle jiných právních předpisů v ORP Hlinsko	67
Tabulka 27: Zařízení pro volnočasové aktivity v ORP Hlinsko	70
Tabulka 28: SWOT analýza	72
Tabulka 29: Společné průřezové rozvojové cíle, opatření a aktivity	78
Tabulka 30: Poskytovatelé a kapacita – terénní služby I	86
Tabulka 31: Poskytovatelé a kapacita – terénní služby II	86
Tabulka 32: Poskytovatelé a kapacita – ambulantní služby	86
Tabulka 33: Poskytovatelé a kapacita – pobytové služby	87
Tabulka 34: Počet žadatelů s vysokou sociální naléhavostí (akutní nástup).....	87
Tabulka 35: Počet žadatelů s nižší sociální naléhavostí:	87
Tabulka 36: Rozvojové cíle, opatření a aktivity v prioritní oblasti „Senioři“	88
Tabulka 37: Poskytovatelé a kapacita – terénní a ambulantní služby.....	92
Tabulka 38: Poskytovatelé a kapacita – ambulantní služby	93
Tabulka 39: Poskytovatelé a kapacita – terénní služby	94
Tabulka 40: Rozvojové cíle, opatření a aktivity v prioritní oblasti „Osoby se zdravotním postižením“	94
Tabulka 41: Vybrané statistické údaje OSPOD	97
Tabulka 42: Poskytovatelé a kapacita – terénní a ambulantní služby.....	100
Tabulka 43: Poskytovatelé a kapacita – ambulantní služby	100
Tabulka 44: Poskytovatelé a kapacita – pobytové služby	101
Tabulka 45: Rozvojové cíle, opatření a aktivity v prioritní oblasti „Rodiny s dětmi, děti a mládež“	101

Plánování sociálních služeb na obecní úrovni v ORP Hlinsko

Projekt je financován z prostředků ESF prostřednictvím Operačního programu Zaměstnanost

Tabulka 46: Poskytovatelé a kapacita – terénní a ambulantní služby.....	107
Tabulka 47: Poskytovatelé a kapacita – ambulantní služby	108
Tabulka 48: Poskytovatelé a kapacita – pobytové služby	108
Tabulka 49: Rozvojové cíle, opatření a aktivity v prioritní oblasti „Osoby v nepříznivé sociální situaci, osoby ohrožené sociálním vyloučením a osoby sociálně vyloučené“	111
Tabulka 50: Souhrn rozvojových cílů, opatření a aktivit	113
Tabulka 51: Projednání projektu KPSS a souvisejících aktivit pro správní území ORP Hlinsko	118

Seznam obrázků:

Obrázek 1: Organizační struktura projektu	10
Obrázek 2: Administrativní členění správního obvodu	11
Obrázek 3: Vývoj počtu obyvatel v ORP Hlinsko mezi lety 2006–2018, vždy k 1. 1.	14
Obrázek 4: Porovnání meziročního přírůstek/úbytku obyvatel v Pardubickém kraji, okrese Chrudim a ORP Hlinsko	14
Obrázek 5: Meziroční přírůstek/úbytek počtu obyvatel v ORP Hlinsko a jeho důvody	15
Obrázek 6: Věková struktura obyvatel ORP Hlinsko	16
Obrázek 7: Procentuální zastoupení osob starších 65 let v celkovém počtu obyvatel Pardubického kraje, okresu Chrudim a ORP Hlinsko (k 1. 1.).....	16
Obrázek 8: Porovnání počtu obyvatel ve věku 0–14 let a 65 a více let.....	17
Obrázek 9: Porovnání počtu ekonomicky aktivního obyvatelstva s ekonomicky neaktivním obyvatelstvem	17
Obrázek 10: Podíl mužů a žen v ORP Hlinsko	18
Obrázek 11: Porovnání nezaměstnanosti v ORP Hlinsko s vyššími územními celky	19
Obrázek 12: Procento vybraných trestných činů z celkového počtu trestných činů spáchaných v Pardubickém kraji, okrese Chrudim a v území působnosti Obvodního oddělení PČR Hlinsko	22
Obrázek 13: Věková struktura respondentů	24
Obrázek 14: Četnost odpovědí na otázku: Znáte nabídku volnočasových aktivit pro Vaše děti v regionu?.....	25
Obrázek 15: Četnost odpovědí na otázku: Odkud získáváte informace o nabídce volnočasových aktivit pro své děti?	26
Obrázek 16: Četnost odpovědí na otázku: Navštěvovalo by Vaše dítě rádo nějaký kroužek, který v nabídce chybí?.....	26
Obrázek 17: Četnost odpovědí na otázku: Je nějaký kroužek, klub nebo jiná organizovaná aktivita, kterou by Vaše dítě chtělo využívat a z nějakého důvodu nemůže?	27
Obrázek 18: Věková struktura respondentů	28
Obrázek 19: Četnost odpovědí na otázku: Navštěvuješ nějaké kroužky, klub nebo jiné organizované aktivity?	29
Obrázek 20: Četnost odpovědí na otázku: Navštěvoval/a bys rád/a nějaký kroužek, který Ti v nabídce chybí?	29
Obrázek 21: Četnost odpovědí na otázku: Proč navštěvuješ své kroužky, kluby, spolky?.....	30
Obrázek 22: Četnost odpovědí na otázku: Co bys chtěl změnit na svém kroužku?.....	30
Obrázek 23: Četnost odpovědí na otázku: Je nějaký kroužek, který bys chtěl/a navštěvovat, ale nemůžeš?.....	31
Obrázek 24: Věková struktura respondentů	33
Obrázek 25: Četnost odpovědí na otázku: Znáte některé z těchto organizací?.....	34
Obrázek 26: Četnost odpovědí na otázku: Které z organizací využíváte?.....	34
Obrázek 27: Četnost odpovědí na otázku: Co by se podle Vás mělo v oblasti soc. služeb zlepšit?	35

Plánování sociálních služeb na obecní úrovni v ORP Hlinsko

Projekt je financován z prostředků ESF prostřednictvím Operačního programu Zaměstnanost

Obrázek 28: Četnost odpovědí na otázku: Označte skupinu, které by se podle Vašeho názoru měla věnovat zvýšená pozornost a je potřebné v regionu řešit její problémy	35
Obrázek 29: Věková struktura respondentů	38
Obrázek 30: Role respondenta	38
Obrázek 31: Četnost odpovědí na otázku: Znáte některé z těchto organizací?	39
Obrázek 32: Četnost odpovědí na otázku: Které služby organizací soc. služ. Využíváte?	40
Obrázek 33: Četnost odpovědí na otázku: Jste spokojeni s kvalitou poskytovaných služeb?	40
Obrázek 34: Četnost odpovědí na otázku: Kde se cítíte nejlépe?	41
Obrázek 35: Věková struktura respondentů	43
Obrázek 36: Četnost odpovědí na otázku Jaké soc. služby jste v minulosti využil/a nebo využíváte? .	44
Obrázek 37: Četnost odpovědí na otázku: Jste spokojeni se zajištěním soc. služeb na Hlinecku?	44
Obrázek 38: Četnost odpovědí na otázku: Co by se podle Vás mělo v oblasti soc. služeb zlepšit?	45
Obrázek 39: Četnost odpovědí na otázku: Jaká nabídka služeb Vám chybí v regionu Hlinecka?	45
Obrázek 40: Četnost odpovědí na otázku: Potřebujete sami pomoc nebo podporu pro své blízké ještě v jiné oblasti, ale nemáte ji?	46
Obrázek 41: Počet sociálních služeb rozdělených podle druhu	62
Obrázek 42: Počet sociálních služeb rozdělených podle formy	62
Obrázek 43: Počet sociálních služeb rozdělených podle cílových skupin	63
Obrázek 44: Počet sociálních služeb rozdělených podle cílových skupin a jejich forem	63
Obrázek 45: Chybějící sociální služby v ORP Hlinsko podle názoru poskytovatelů sociálních služeb ...	65
Obrázek 46: Přehled volnočasových aktivit pro jednotlivé cílové skupiny	71

Použité termíny:

Komunitní plánování (KP)

Jedná se o metodu používanou při řešení a plánování celé řady oblastí. Metoda spočívá v zapojování všech, kterých se daná oblast či téma nějakým způsobem dotýká do dialogu a vyjednávání. Dosažený výsledek je potom přijat a podporován většinou účastníků. V ČR je metoda komunitního plánování využívána zejména při plánování poskytování sociálních služeb.

Komunitní plánování v sociálních službách (KPSS)

Zák. č. 108/2006 Sb., o sociálních službách zavedl pro kraje povinnost a pro obce možnost zpracovat střednědobé plány rozvoje sociálních služeb. Zákon také formuluje základní metodické východisko spolupráce v triádě zadavatelů, poskytovatelů a uživatelů sociálních služeb. Triáda je principem řešení procesu KP, jehož cílem je ovlivňovat a zlepšovat sociální politiku v území.

Zadavatel komunitního plánu sociálních služeb

Pro účely komunitního plánu je to zpravidla kraj nebo obec, která nese hlavní odpovědnost za zajišťování sociálních služeb na příslušném území, jejich kvalitu a dostupnost. Podpora komunitního plánování ze strany obce a jejich politických reprezentantů je základní podmínkou pro jeho uskutečňování.

Místní akční skupina (MAS) je místní společenství složené ze subjektů, které zastupují místní socioekonomické zájmy – veřejné i soukromé (tvoří ji skupiny občanů, neziskové organizace, soukromí podnikatelé, obce, svazky obcí apod.) Jejich společným cílem je rozvoj vymezeného území venkovského regionu. Místní akční skupina Hlinecko, z.s. je tvůrcem a realizátorem výše uvedeného projektu.

Sociální služba

Dle § 3 zák. č. 108/2006 Sb., se sociální službou rozumí činnost nebo soubor činností zajišťujících pomoc a podporu osobám za účelem sociálního začlenění nebo prevence sociálního vyloučení. Sociální služby zahrnují *a)* sociální poradenství, *b)* služby sociální péče, *c)* služby sociální prevence.

Poskytovatel sociálních služeb

Dle § 78 zák. č. 108/2006 Sb., se jím rozumí fyzická nebo právnická osoba poskytující sociální služby na základě rozhodnutí o registraci vydaném příslušným krajským úřadem.

Uživatel sociálních služeb

Osoba, která využívá sociální službu. Pro účely komunitního plánování mohou být zapojeni spolu s uživatelem i jeho blízcí zastupující jeho zájmy.

Veřejnost

Pro účely plánování jsou to aktivní občané, kterým není lhostejné fungování a rozvoj sociálních služeb a kteří mohou aktivně přispět k vytvoření plánu, jeho realizaci a kontrole nastavených priorit.

Pracovní skupiny komunitního plánování

Jsou tvořeny zástupci triády – zadavatele/zpracovatele, poskytovatelů a uživatelů. Úzce spolupracují, řeší konkrétní úkoly, vyjadřují se k výsledkům a návrhům.

Řídící skupina komunitního plánování

Skupina složená ze zástupců tvůrce projektu, zástupců poskytovatelů sociálních služeb a souvisejících aktivit, řídící proces plánování, je zodpovědná za jeho průběh a proces naplňování.

SWOT analýza

Jedna ze základních metod strategické analýzy, která pomáhá identifikovat slabé a silné stránky uvnitř zkoumané oblasti ve vztahu k příležitostem a hrozbám ve vnějším prostředí.

Priority

Vymezují nejdůležitější oblasti a témata, kterými se bude zabývat tým v procesu plánování. Stanovují základní směry, které jsou rozvíjeny v opatřeních a aktivitách.

Opatření

Určují způsoby naplnění cílů, vychází ze zdrojů, které máme, nebo jsou dosažitelné.

Aktivity

Popisují konkrétní kroky a projekty, které vedou k naplnění opatření.

Použité zkratky:

DZR – Domov se zvláštním režimem

EU – Evropská unie

HR programy – Harm Reduction – minimalizace rizik spojených s užíváním drog

KP – Komunitní plánování

KPSS – Komunitní plán sociálních služeb

MAS – Místní akční skupina

MěÚ – Městský úřad

MPSV – Ministerstvo práce a sociálních věcí

OCH NH – Oblastní charita Nové Hradky u Skutče

ORP – Obec s rozšířenou působností

OSPOD – Orgán sociálně-právní ochrany dětí

PK – Pardubický kraj

PnP – Příspěvek na péči

PS – Pečovatelská služba

PSS – Pracovník v sociálních službách

SAS – Sociálně aktivizační služba

ORP – obec s rozšířenou působností

SP – Sociální pracovník

SS – Sociální služba

ÚP – Úřad práce

I. POPISNÁ ČÁST

1 Legislativní opora a provázanost procesu KPSS

Tvorbu Komunitního plánu sociálních služeb a souvisejících pro správní území ORP Hlinsko ovlivňuje fungování sociálního systému v České republice, zákonné normy, strategie a plány schválené v Pardubickém kraji, ve správním území a ve městě Hlinsko. Z nich jsou v následujícím textu uvedeny podstatné výňatky.

1.1 Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení)

Samostatná působnost obce

§ 35

(1) Do samostatné působnosti obce patří záležitosti, které jsou v zájmu obce a občanů obce, pokud nejsou zákonem svěřeny krajům nebo pokud nejde o přenesenou působnost orgánů obce nebo o působnost, která je zvláštním zákonem svěřena správním úřadům jako výkon státní správy, a dále záležitosti, které do samostatné působnosti obce svěří zákon.

(2) Do samostatné působnosti obce patří zejména záležitosti uvedené v § 84, 85 a 102, s výjimkou vydávání nařízení obce. **Obec v samostatné působnosti ve svém územním obvodu dále pečuje v souladu s místními předpoklady a s místními zvyklostmi o vytváření podmínek pro rozvoj sociální péče a pro uspokojování potřeb svých občanů.** Jde především o uspokojování potřeby bydlení, ochrany a rozvoje zdraví, dopravy a spojů, potřeby informací, výchovy a vzdělávání, celkového kulturního rozvoje a ochrany veřejného pořádku.

§ 35a

(1) Obec může pro výkon samostatné působnosti zakládat a zřizovat právnické osoby a organizační složky obce, pokud zákon nestanoví jinak.

§ 49

Dobrovolný svazek obcí

(1) Obce mají právo být členy dobrovolného svazku obcí (dále jen „svazek obcí“) za účelem ochrany a prosazování svých společných zájmů.

(2) Obce mohou vytvářet svazky obcí, jakož i vstupovat do svazků obcí již vytvořených. Členy svazku obcí mohou být jen obce.

§ 50

(1) Předmětem činnosti svazku obcí mohou být zejména

a) úkoly v oblasti školství, **sociální péče**, zdravotnictví, kultury, požární ochrany, veřejného pořádku, ochrany životního prostředí, cestovního ruchu a péče o zvířata.

1.2 Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách

Působnost při zajišťování sociálních služeb

§ 92

Obecní úřad obce s rozšířenou působností

b) koordinuje poskytování sociálních služeb a poskytuje odborné sociální poradenství osobám ohroženým sociálním vyloučením z důvodu předchozí ústavní nebo ochranné výchovy nebo výkonu trestu, osobám, jejichž práva a zájmy jsou ohroženy trestnou činností jiné osoby, a osobám, jejichž způsob života může vést ke konfliktu se společností; přitom spolupracuje se zařízeními pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy, s Vězeňskou službou České republiky, Probační a mediační službou České republiky, správními úřady a územními samosprávnými celky,

d) na území svého správního obvodu koordinuje poskytování sociálních služeb a realizuje činnosti sociální práce vedoucí k řešení nepříznivé sociální situace a k sociálnímu začleňování osob; přitom spolupracuje s krajskou pobočkou Úřadu práce a krajským úřadem.

§ 94

Obec

a) zjišťuje potřeby poskytování sociálních služeb osobám nebo skupinám osob na svém území,

b) zajišťuje dostupnost informací o možnostech a způsobech poskytování sociálních služeb na svém území,

c) spolupracuje s dalšími obcemi, kraji a s poskytovateli sociálních služeb při zprostředkování pomoci osobám, popřípadě zprostředkování kontaktu mezi poskytovatelem a osobou,

d) může zpracovat střednědobý plán rozvoje sociálních služeb ve spolupráci s krajem, poskytovateli sociálních služeb na území obce a za účasti osob, kterým jsou poskytovány sociální služby,

e) spolupracuje s krajem při přípravě a realizaci střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb kraje; za tím účelem sděluje kraji informace o potřebách poskytování sociálních služeb osobám nebo skupinám osob na území obce, o možnostech uspokojování těchto potřeb prostřednictvím sociálních služeb a o jejich dostupných zdrojích,

f) spolupracuje s krajem při určování sítě sociálních služeb na území kraje; za tím účelem sděluje kraji informace o kapacitě sociálních služeb, které jsou potřebné pro zajištění potřeb osob na území obce a spoluprvytváří podmínky pro zajištění potřeb těchto osob.

1.3 Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů

Opatření sociálně-právní ochrany

Preventivní a poradenská činnost

§ 10

(1) Obecní úřad je povinen

- a) vyhledávat děti uvedené v § 6,
- b) působit na rodiče, aby plnili povinnosti vyplývající z rodičovské odpovědnosti,
- c) projednat s rodiči odstranění nedostatků ve výchově dítěte,
- d) projednat s dítětem nedostatky v jeho chování,
- e) sledovat, zda je na základě kontrolních oprávnění zamezováno v přístupu dětí do prostředí, které je z hlediska jejich vývoje a výchovy ohrožující,
- f) poskytnout nebo zprostředkovat rodičům na jejich žádost poradenství při uplatňování nároků dítěte podle zvláštních právních předpisů,
- g) oznámit obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností skutečnosti, které nasvědčují tomu, že jde o děti uvedené v § 6.

(2) Obec v samostatné působnosti a kraj v samostatné působnosti vytvářejí předpoklady pro kulturní, sportovní, jinou zájmovou a vzdělávací činnost dětí.

(3) Obecní úřad obce s rozšířenou působností je povinen

- a) sledovat nepříznivé vlivy působící na děti a zjišťovat příčiny jejich vzniku,
- b) činit opatření k omezení působení nepříznivých vlivů na děti,
- c) pravidelně vyhodnocovat situaci dítěte a jeho rodiny, a to zejména z hlediska posouzení, zda se jedná o dítě uvedené v § 6, podle druhu a rozsahu opatření nezbytných k ochraně dítěte, a poskytovat pomoc rodičům nebo jiným osobám odpovědným za výchovu dítěte,
- d) zpracovat na základě vyhodnocení situace dítěte a jeho rodiny podle písmene c) individuální plán ochrany dítěte, který vymezuje příčiny ohrožení dítěte, stanoví opatření k zajištění ochrany dítěte, k poskytnutí pomoci rodině ohroženého dítěte a k posílení funkcí rodiny a stanoví časový plán pro provádění těchto opatření, a to ve spolupráci s rodiči nebo jinou osobou odpovědnou za výchovu dítěte, dítětem a odborníky, kteří se podílejí na řešení problému dítěte a jeho rodiny,
- e) pořádat případové konference pro řešení konkrétních situací ohrožených dětí a jejich rodin, a to ve spolupráci s rodiči a jinou osobou odpovědnou za výchovu dítěte, dalšími přízvanými osobami, zejména zástupci škol, školských zařízení, zařízení poskytovatelů zdravotních služeb, orgánů činných v sociální oblasti, orgánů policie, státních zástupců, odborných pracovníků v oblasti náhradní rodinné péče, poskytovatelů sociálních služeb a pověřených osob; pro účast na případové konferenci platí § 38 odst. 7 obdobně.

(4) Státní orgány, pověřené osoby, školy, školská zařízení a poskytovatelé zdravotních služeb, popřípadě další zařízení určená pro děti, jsou povinni oznámit obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností skutečnosti, které nasvědčují tomu, že jde o děti uvedené v § 6, a to bez zbytečného

odkladu poté, kdy se o takové skutečnosti dozví. Pokud o to ten, kdo učinil oznámení podle věty první, požádá, obecní úřad obce s rozšířenou působností ho informuje ve lhůtě 30 dnů ode dne, kdy oznámení obdržel, zda na základě skutečností uvedených v oznámení shledal či neshledal, že jde o dítě uvedené v § 6. Zřizovatel zařízení uvedeného v § 39 odst. 1 písm. c) má při přijetí dítěte do zařízení povinnost tuto skutečnost ohlásit bez zbytečného odkladu obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, v jehož správním obvodu má dítě trvalý pobyt, a není-li tento pobyt znám, obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, v jehož správním obvodu se nachází zařízení, do kterého bylo dítě přijato. Při plnění povinností podle věty první a třetí se nelze dovolávat povinnosti zachovat mlčenlivost podle zvláštního právního předpisu.

§ 38

(1) Starosta obce s rozšířenou působností zřizuje jako zvláštní orgán obce komisi pro sociálně-právní ochranu dětí (dále jen "komise").

§ 38a

(1) Hejtman kraje zřizuje k plnění úkolů kraje a krajského úřadu na úseku sociálně-právní ochrany poradní sbor.

1.4 Koncepce a strategie

Strategické dokumenty České republiky v oblasti sociálních služeb

- Koncepce dostupného bydlení pro osoby ohrožené ztrátou bydlení České republiky 2015–2025 – dokument schválený vládou ČR 2015,
- Národní strategie ochrany práv dětí (<https://www.mpsv.cz/cs/14308>),
- Národní plán rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením (https://vlada.cz/assets/ppov/vzpo/dokumenty/Narodni-plan-OZP-2015-2020_2.pdf),
- Program mobility Vládního výboru pro zdravotně postižené občany,
- Koncepce prevence a řešení problematiky bezdomovectví do roku 2020 – MPSV,
- Strategie boje proti sociálnímu vyloučení na období 2016–2020 – dokument schválený vládou ČR 2016,
- Registr poskytovatelů sociálních služeb MPSV (iregistr.mpsv.cz).

Strategické dokumenty v sociální oblasti platné na území Pardubického kraje

- Akční plán rozvoje sociálních služeb Pardubického kraje 2019,
- Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb Pardubického kraje 2019–2021,
- Strategie integrace příslušníků sociálně vyloučených romských lokalit v Pardubickém kraji 2016–2020,
- Krajský plán vyrovnávání příležitostí pro osoby se zdravotním postižením,
- Transformace systému péče o ohrožené děti.

Strategické dokumenty správního území ORP Hlinsko a MAS Hlinecko a analýza města Hlinska

- Akční plán rozvoje území SO ORP Hlinsko
http://www.smocr.cz/obcesobedocs/Hlinsko/AP_Hlinsko.pdf,
- Strategie rozvoje Mikroregionu Hlinecko
http://www.hlineckoregion.cz/pdf/Koncepce_rozvoje_MH_2016_2026.pdf,
- Strategie komunitě vedeného místního rozvoje pro programové období 2014–2020 (2023)
<http://www.mashlinecko.cz/strategie/strategie.pdf>,
- Zpráva z mapování potřeb aktérů sítě služeb pro ohrožené děti a jejich rodiny v ORP Hlinsko za období 2016–2017
<http://www.hlinsko.cz/mestsky-urad/organizacni-struktura/osv/ospod/sitovani>,

- Analýza místní sítě služeb a návrh její optimální podoby. Síťování služeb pro děti a jejich rodiny <http://www.pravonadetstvi.cz/dokumenty/analyzy-siti-sluzeb/>,
- Analýza drogové scény v Hlinsku v listopadu 2018 – zpracovatel: Laxus z.ú. – analyticko-výzkumný tým <http://www.hlinsko.cz/mestsky-urad/organizacni-struktura/osv/protidrogovy-koordinator>,
- Studie proveditelnosti pro zvýšení kvality a dostupnosti sociálního bydlení – Město Hlinsko,
- Strategický plán rozvoje Domova seniorů Drachtinka pro období 2019–2021.

Zákonné povinnosti mohou obce plnit jen na základě dokonalé znalosti výchozího stavu sociálních služeb v území. Také cíle a efektivní metody jejich dosažení mohou obce stanovit jen na základě kvalitně vypracovaného komunitního plánu sociálních služeb, který bude široce projednáván a dosáhne shody většiny aktérů. Strategické dokumenty a plány z různých úrovní státní správy, neziskových organizací a poskytovatelů služeb jsou důležitou oporou pro komunitní plány obcí, jsou důležitým vodítkem ke stanovení reálných cílů a opatření.

2 Principy, přínos a obsah komunitního plánu sociálních služeb

Komunitní plánování v sociálních službách (dále jen KPSS):

dle § 3 písm. h) zák. č. 108/2006 Sb., o sociálních službách je střednědobým plánem rozvoje sociálních služeb strategický dokument obce nebo kraje schválený na dobu 3 let, který je výsledkem aktivního zjišťování potřeb osob na území obce nebo kraje a hledání způsobů jejich uspokojování s využitím dostupných zdrojů.

Principy komunitního plánování v sociálních službách:

Princip triády

V rámci procesu plánování spolu plánují a spolupracují minimálně tři strany:

- uživatelé
- poskytovatelé
- zadavatelé

Princip rovnosti

Každý má právo starat se o věci veřejné a společné – metoda plánování rozvoje sociálních služeb propojuje aktivitu občanů s rozhodováním na úřadě.

Každý má právo se vyjádřit a každý má právo mluvit – je legitimní mluvit za sebe samotného i bez pověření, funkce či mandátu od zájmové skupiny.

Nikdo nesmí být vylučován a diskriminován – organizace a procesy komunitního plánování musí zajistit všem účastníkům rovnost postavení a hlasu v průběhu všech jednání.

Princip skutečných potřeb - analýza popisující stav sociálních služeb může být užitečnou pomůckou pro plánování rozvoje sociálních služeb. Nemůže však nahradit aktivní zjišťování skutečných potřeb jednotlivými poskytovateli SS.

Princip dohody – výsledný plán je svého druhu smlouva, ve které se minimálně 3 strany (viz princip triády) navzájem zavazují ke spolupráci a součinnosti. Dohoda musí být nejen o záměrech, ale také o způsobu a postupu realizace odsouhlasených aktivit. V plánování má přednost souhlasné rozhodnutí, tj. "dokud nesouhlasí všichni, není odsouhlaseno nic".

Princip zveřejňování procesu – plánování sociálních služeb se zabývá věcmi veřejnými. Informace o dění v něm jsou veřejně dostupné a jednání jsou otevřená. Informace o průběhu a výstupech plánování jsou veřejnosti aktivně předávány v průběhu celého procesu.

Princip nastavení řešení – plánování sociálních služeb může být zaměřeno na jeden nebo více problémů v sociální oblasti. Šíře záběru musí být přiměřená místnímu společenství, jeho podmínkám, lidským i materiálním zdrojům.

Princip kompetence – v řízení plánování sociálních služeb musí být profesionalita, lidé s jasnými kompetencemi zodpovědností.

Princip přímé úměry – kvalitně probíhající proces plánování je stejně přínosný jako vlastní plán. Kvalita výstupů plánování je přímo úměrná kvalitě jeho průběhu.

Přínos komunitního plánování v sociálních službách:

KPSS je strategickým dokumentem pro poskytovatele sociálních služeb a pro zástupce samospráv, podává informace o současné a plánované síti sociálních služeb a nových směrech vývoje. Pro uživatele sociálních služeb, pečovatele i širokou veřejnost je KPSS zdrojem informací o tom, jaké dostupné sociální služby mohou využít a kde získat informace o možnostech pomoci a podpory osobám v obtížné životní situaci. Po celou dobu plánování procesu je nastavena spolupráce se zástupci obcí, poskytovatelů a uživatelů SS prostřednictvím společných schůzek, do 30. 9. 2019 na platformě MAS Hlinecko, v následujícím období pod garancí MěÚ Hlinsko. KPSS je živý dokument, jehož plnění je třeba pravidelně vyhodnocovat, přijímat opatření v případě neplnění cílů, aktualizovat aktivity formou akčního plánu na každý kalendářní rok.

Obsah KPSS:

- popisná část – zákonné normy, související dokumenty v území a kraji, principy a přínosy,
- statistická data týkající se správního území ORP Hlinsko, která jsou potřebná ke zmapování současné situace,
- analýza současného stavu a informace o stávajících poskytovatelích a službách, včetně služeb souvisejících,
- výsledky dotazníkových a osobních šetření u široké veřejnosti, uživatelů SS, poskytovatelů SS a zástupců obcí,
- SWOT analýza vytvořená z popisu současného stavu a zjištěných potřeb,
- strategická část se stanovením prioritních oblastí, cílů, opatření a aktivit,
- způsob vyhodnocování plnění cílů plánu a kontrola plnění aktivit.

3 Územní působnost a doba platnosti plánu

KPSS je zpracován pro správní území ORP Hlinsko.

Jedná se o první střednědobý plán rozvoje sociálních služeb a souvisejících aktivit v území, jehož platnost je stanovena od 1. října 2019 na tři roky, tj. do 30. září 2022.

4 Způsob zpracování dokumentu, organizační struktura a časový harmonogram

Zpracování dokumentu koordinuje a zajišťuje Místní akční skupina Hlinecko, z.s. v rámci projektu „Plánování sociálních služeb na obecní úrovni v ORP Hlinsko“, zkráceně: Plánování sociálních služeb v ORP Hlinsko (reg. č. CZ.03.2.63./0.0./0.0./16_063/0006501).

Základním řídicím článkem KPSS je **řídící skupina**, kterou tvoří koordinační pracovník, zástupce MAS, odborní garanti a spolupracující členové jednotlivých pracovních skupin. Řídící skupina zodpovídá za naplnění klíčových aktivit projektu a splnění indikátorů. Úzce spolupracuje s realizačním týmem.

Realizační tým odpovídá za administrativu, procesní a finanční vypořádání projektu (příprava žádosti, dokladování a zpracování zpráv o realizaci včetně žádostí o platbu, vedení účetnictví apod.) Realizační tým řídí vedoucí projektu.

Koordinační pracovník komunitního plánování odpovídá za koordinaci procesu komunitního plánování a jeho povinností jsou zejména:

- příprava a projednání pravomoci a zodpovědností v řídicí skupině a pracovních skupinách,
- nastavení optimální komunikační strategie při vzájemném přenosu informací mezi týmy,
- zpracování podkladů pro vytvoření KPSS,
- úzká spolupráce s odbornými guaranty pro pracovní skupiny,
- organizace jednání realizačního týmu,
- organizace a účast na jednání jednotlivých pracovních skupin,
- komunikace se všemi relevantními subjekty včetně veřejné správy,
- koordinace prací na katalogu SS v elektronické i tištěné podobě,
- zpracování návrhu KPSS,
- zapracování připomínek a vytvoření finální podoby dokumentu KPSS,
- zajištění projednání dokumentu KPSS v jednotlivých obcích území ORP,
- zpracování návrhu akčního plánu,
- koordinace a revize plnění akčního plánu.

Dva **odborní garanti pracovních skupin** zaštiťují odbornou stránku projektu a jsou odbornou oporou koordinátorovi projektu, podílejí se na jednání pracovních skupin, úzce komunikují s poskytovateli SS a garantují odbornost závěrů a výstupů. Jedná se o:

- odborného garanta pro pracovní skupinu 1 (Mgr. Lenka Sodomková),
- odborného garanta pro pracovní skupiny 2 a 3 (Bc. Martin Vtípil, DiS.)

V rámci projektu byly sestaveny tři **pracovní skupiny**:

- PS 1 senioři a osoby se zdravotním postižením,
- PS 2 rodiny s dětmi a mládež,
- PS 3 osoby ohrožené sociálním vyloučením.

Zástupci v pracovních skupinách jsou zaměřeni na jednotlivé cílové skupiny osob, u nichž se od počátku předpokládalo, že mají v sociální oblasti potřeby, které bude třeba řešit. V pracovních skupinách jsou zastoupeni poskytovatelé, uživatelé, zástupci realizátora KPSS, zástupci Úřadu práce ČR – krajské pobočky v Pardubicích – kontaktního pracoviště Hlinsko, zástupci Odboru sociálních věcí, školství a zdravotnictví MěÚ Hlinsko. Pracovní skupiny svolává koordinační pracovník dle potřeby, zpravidla jednou za 1–2 měsíce. Členové pracovních skupin sestavili v rámci tvorby analytické části

KPSS dotazníky, zajistili jejich distribuci a závěrečné vyhodnocení. Během tvorby KPSS byly nastaveny tři prioritní oblasti, ve kterých členové pracovních skupin s koordinačním pracovníkem nastavili cíle KPSS, navrhli opatření a konkrétní aktivity.

Hlavní úkoly pracovních skupin:

- zajistit solidní průzkum území pro analytickou část KPSS,
- podílet se na formulování SWOT analýzy a definovat vizi rozvoje sociálních služeb,
- stanovit prioritní oblasti pro střednědobý plán sociálních služeb,
- stanovit společné průřezové cíle, opatření a aktivity napříč cílovými skupinami,
- stanovit cíle, opatření a aktivity vedoucí k dosažení vize,
- aktivně připomínkovat nastavení cílů a opatření,
- úzce spolupracovat s odbornými guaranty a koordinačním pracovníkem.

Po přípravné fázi, ve které byly stanoveny pravomoci jednotlivých aktérů KPSS, byly postupně shromážděny informace o síti sociálních a souvisejících služeb. Byla vypracována analýza sociálních potřeb občanů správního území. Jejím cílem bylo zjistit hlavní potřeby občanů, uživatelů a poskytovatelů sociálních služeb. Součástí analýzy je také vyjádření chybějící kapacity některých sociálních služeb včetně navržených opatření. Pro tvorbu KPSS byla mimo jiné využita veřejná data Českého statistického úřadu, informace z úřadu práce, strategie MAS, z dostupných dokumentů Pardubického kraje a MPSV a z řízených rozhovorů se starosty nebo zástupci jednotlivých obcí. Ze zjištěných potřeb byly následně vytvořeny cíle, k jejichž plnění byla nastavena opatření a konkrétní aktivity včetně vyjádření finanční nákladnosti na realizaci.

Proces konzultací a vypořádání připomínek strategické části KPSS

Základním principem komunitního plánování je zapojení široké veřejnosti, poskytovatelů SS, uživatelů SS a veřejných institucí do příprav a tvorby dokumentu KPSS. V procesu příprav a tvorby analýzy bylo diskutováno mnoho potřeb, které jsou připraveny k realizaci v podobě opatření a aktivit ve strategické části dokumentu. Ve fázi stanovení cílů, nastavení opatření a konkrétních aktivit se několikrát sešly společně pracovní skupiny k upřesnění a doplnění. Konzultace probíhaly průběžně od září 2018 na úrovni řídicí skupiny, poskytovatelů, uživatelů, odborných garantů a členů pracovních skupin. Byly konzultovány dílčí výstupy KPSS na osobních schůzkách a schůzkách PS. V prosinci 2018 byly dílčí výstupy konzultovány s pracovníky Úřadu práce v Hlinsku, v únoru 2019 s pracovníky Odboru sociálních věcí, školství a zdravotnictví MěÚ Hlinsko. Proces připomínkování dokumentu byl zahájen v březnu 2019, kdy byla pracovní verze představena Valné hromadě MAS, a tedy zástupcům obcí regionu. V dubnu 2019 byl koncept KPSS předložen a konzultován se zástupci Odboru sociálních věcí Krajského úřadu Pardubického kraje. Připomínky z obou schůzek byly schváleny a zapracovány řídicí skupinou. V květnu a červnu 2019 bylo zahájeno individuální připomínkování s poskytovateli sociálních služeb a souvisejících aktivit a s odbornou veřejností, ostatní veřejnost měla možnost vyjádřit se k navrhovanému dokumentu na předepsaných formulářích v rámci připomínkového řízení, které probíhalo od 11. června do 21. června 2019 ve fyzické i elektronické formě.

Na webových stránkách www.mashlinecko.cz a www.hlinsko.cz byla k dispozici pracovní verze KPSS včetně připomínkového formuláře, který mohli občané zaslat na email: groulikova@mashlinecko.cz. Kontaktní místo bylo na podatelně MěÚ Hlinsko, kde měli občané možnost seznámit se s dokumentem v tištěné podobě a napsat připomínky do tištěného formuláře. V připomínkovém řízení bylo zaevidováno 41 připomínek. Z toho bylo 33 formálních připomínek (drobné nezásadní změny, textové úpravy nepřesností) a 5 zásadních připomínek (návrhy na doplnění, změnu opatření nebo úpravu aktivit).

Všechny připomínky byly vypořádány na jednání řídicí skupiny. Bylo zpracováno 38 připomínek, tři připomínky nebyly zpracovány z důvodu kolize s nastavenými pravidly.

Schválení KPSS je v kompetenci Valné hromady MAS, jejímiž členy jsou zástupci obcí správního území, zástupci podnikatelského i neziskového sektoru území MAS, potažmo správního území ORP Hlinsko. Na Valné hromadě MAS 18. 6. 2019 byl dokument připomínkovan a schválen s tím, že kompetence k zpracování připomínek po tomto datu má řídicí skupina.

Po schválení VH MAS byl dán dokument k dispozici všem obcím správního území ORP Hlinsko k projednání v jejich zastupitelstvech.

Obrázek 1: Organizační struktura projektu

Zdroj: Vlastní zpracování

Časový harmonogram

- říjen–listopad 2017: příprava podkladů pro realizaci výzkumu, oslovení obcí a neziskových organizací k zapojení do příprav dokumentu a účasti v pracovních skupinách, tvorba loga KPSS,
- prosinec 2017: aktivní zapojení členů pracovních skupin, příprava dotazníkové ankety,
- leden–duben 2018: sběr podkladů k vytvoření analýzy (sběr dostupných dat, obsahová analýza dat, vyhodnocení dotazníkového šetření),
- květen–září 2018: dopracování závěrů analýz, jejich prezentace Valné hromadě MAS a zástupcům obcí, práce na podobě katalogu sociálních služeb,
- září–prosinec 2018: stanovení cílů, opatření a aktivit pro prioritní oblast 1,
- leden–únor 2019: stanovení cílů, opatření a aktivit pro prioritní oblast 2 a 3,
- březen–duben 2019: kompletace dokumentu a příprava katalogu sociálních služeb, představení konceptu PSS zástupcům Pardubického kraje,
- květen–červen 2019: připomínkový řízení dokumentu, zpracování připomínek, schválení dokumentu, dopracování el. formy katalogu sociálních služeb, představení a schválení KPSS Valnou hromadou MAS,
- červenec–srpen 2019: tvorba a grafické úpravy tištěné formy katalogu SS,
- září 2019: závěrečné projednání dokumentu v zastupitelstvech obcí správního území, distribuce tištěného katalogu v území ORP,
- říjen–prosinec 2019: schválení akčního plánu na rok 2020 v zastupitelstvech obcí.

5 Základní charakteristika regionu

Správní obvod (území) obce s rozšířenou působností Hlinsko leží na jihu Pardubického kraje a svojí jižní částí sousedí s obcemi Kraje Vysočina. Nejdlejší hranice na západě a severu je obklopena územím správního obvodu obce s rozšířenou působností Chrudim, menší částí na východě hraničí s ORP Polička.

Území Hlinecka leží na 24 659 hektarech a představuje 5,5 % rozlohy kraje. Na území ORP Hlinsko se nachází 22 obcí, kde k 1. 1. 2018 žilo celkem 21 029 obyvatel (4,1 % obyvatelstva kraje). Hustota zalidnění na Hlinecku (85,4 osob/km²) nedosahuje krajského průměru. Téměř polovina obyvatel žije ve městě Hlinsko, které je jedinou obcí se statutem města ve správním území. Na území ORP Hlinsko se podle Analýzy sociálně vyloučených lokalit v ČR (2015), kterou zpracovalo Ministerstvo práce a sociálních věcí, nenachází sociálně vyloučená lokalita.

Obrázek 2: Administrativní členění správního obvodu

Zdroj: ČSÚ

Tabulka 1: Charakteristika ORP Hlinsko

Celkový počet obcí území ORP, z toho:	22
Počet obcí se statutem města	1
Počet obcí se statutem městyse	2
POZEMKY	
Výměra v ha (k 31. 12.)	24 668
zemědělská půda	13 268
lesní pozemky	8 885
zastavěné plochy	312
Hustota zalidnění (osoby/km ²)	85,4

Zdroj: Český statistický úřad

II. ANALYTICKÁ ČÁST

6 Socio-demografická analýza

6.1 Počet obyvatel

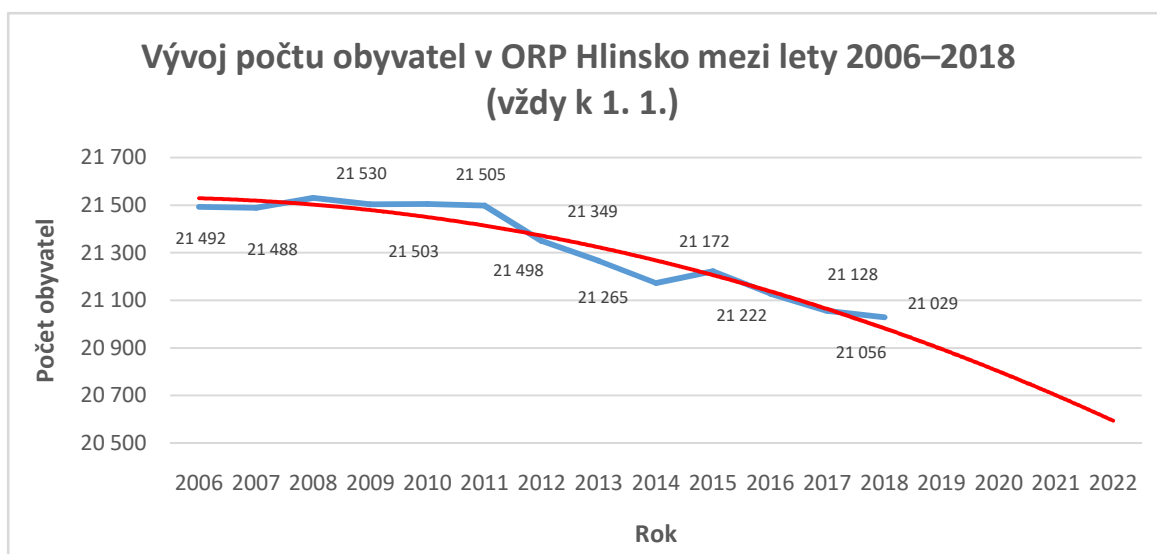
Celkový počet obyvatel SO ORP Hlinsko k 1. 1. 2018 je 21 029 osob. Téměř polovina osob žije v samotném městě Hlinsku (9 697 obyvatel), které následují obce Krouna (1 414 osob) a Miřetice (1 277 osob). Nejmenšími obcemi regionu jsou obec Dědová se 134 obyvateli a obec Všeradov se 145 obyvateli. Přehled počtu obyvatel 22 obcí ORP Hlinsko je uveden v následující tabulce.

Tabulka 2: Počet obyvatel v obcích ORP Hlinsko k 1. 1. 2018

Obec	Počet obyvatel
Dědová	134
Hamry	234
Hlinsko	9 697
Holetín	792
Jeníkov	467
Kameničky	788
Kladno	254
Krouna	1 414
Miřetice	1 277
Otradov	272
Pokřikov	256
Raná	374
Studnice	454
Svratouch	872
Tisovec	320
Trhová Kamenice	928
Včelákov	542
Vítanov	452
Vojtěchov	426
Vortová	235
Všeradov	145
Vysočina	696

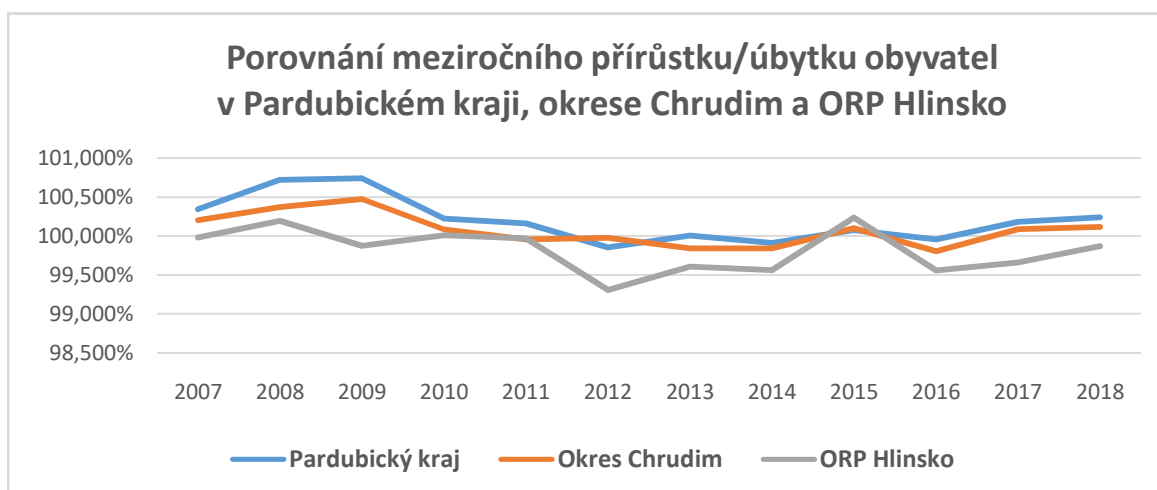
Zdroj: Český statistický úřad

V letech 2006–2018 se počet obyvatel příliš neměnil, v roce 2011 došlo k mírnému nárůstu. Od roku 2012 do roku 2018 však dochází k poklesu počtu obyvatel, přičemž výjimkou je rok 2015, kdy se počet obyvatel mírně zvýšil. Následující obrázek zachycuje vývoj počtu obyvatel v regionu od 1. 1. 2006 do 1. 1. 2018, ze kterého vyplývá, že za posledních třináct let došlo k poklesu obyvatel pouze o 2,2 %, a křivku trendu, která predikuje neustále se snižující počet trvale žijících osob.

Obrázek 3: Vývoj počtu obyvatel v ORP Hlinsko mezi lety 2006–2018, vždy k 1. 1.

Zdroj: Český statistický úřad

Obrázek 4: Porovnání meziročního přírůstku/úbytku obyvatel v Pardubickém kraji, okrese Chrudim a ORP Hlinsko

Zdroj: Český statistický úřad

6.2 Přirozený přírůstek

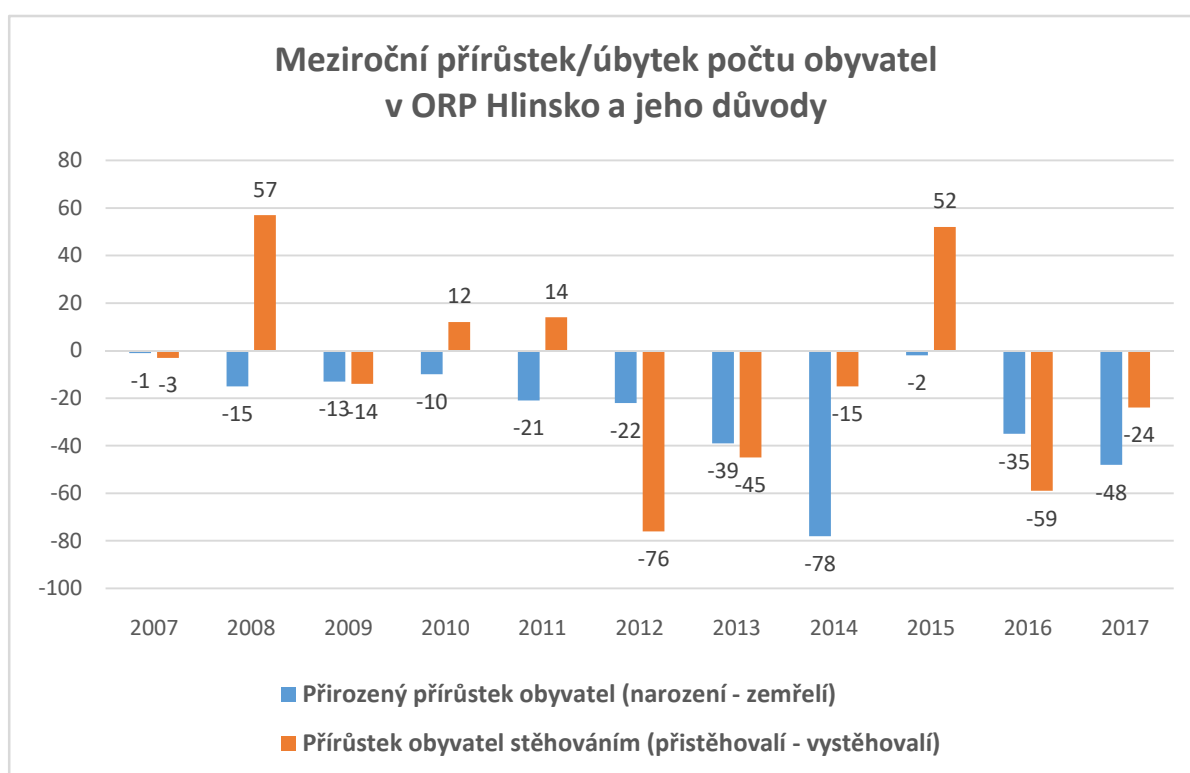
Na změnu počtu obyvatel má vliv přirozený přírůstek osob a migrace. Přirozený přírůstek je určen na základě rozdílu živě narozených osob a zemřelých. Saldo migrace je určeno rozdílem přistěhovalých a vystěhovalých osob. Výsledná hodnota může být kladná nebo záporná.

Následující tabulka a obrázek zachycuje přírůstek/úbytek počtu obyvatel v ORP Hlinsko mezi lety 2007–2017, vždy k 31. 12., a jeho důvody. Z těchto údajů vyplývá, že s výjimkou let 2010 a 2015 dochází k dlouhodobému poklesu počtu obyvatel, a to zejména přirozeným úbytkem.

Tabulka 3: Meziroční přírůstek/úbytek počtu obyvatel v ORP Hlinsko a jeho důvody

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Zemřelí celkem	208	223	232	212	234	232	243	255	210	245	250
Živě narození	207	208	219	202	213	210	204	177	208	210	202
Přirozený přírůstek obyvatel (narození - zemřelí)	-1	-15	-13	-10	-21	-22	-39	-78	-2	-35	-48
Přistěhovalí	246	308	251	263	266	191	240	245	301	244	271
Vystěhovalí	249	251	265	251	252	267	285	260	249	303	295
Přírůstek obyvatel stěhováním (přistěhovalí - vystěhovalí)	-3	57	-14	12	14	-76	-45	-15	52	-59	-24
Celkový přírůstek (úbytek) obyvatel	-4	42	-27	2	-7	-98	-84	-93	50	-94	-72

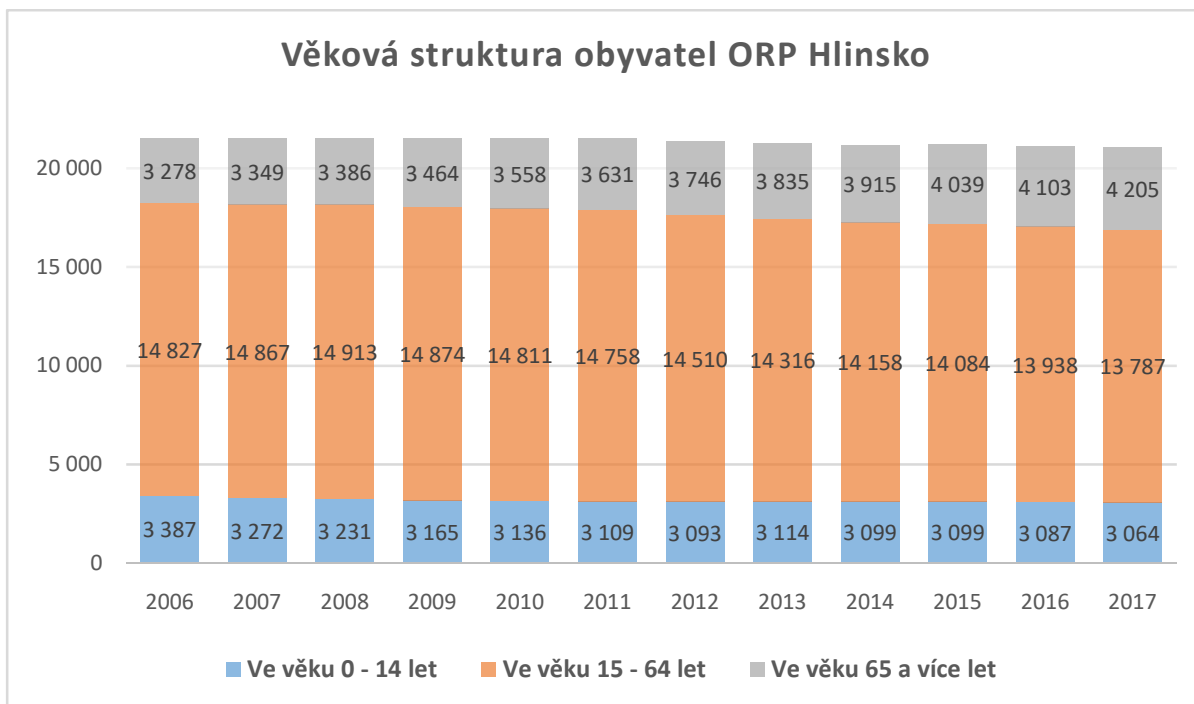
Zdroj: Český statistický úřad

Obrázek 5: Meziroční přírůstek/úbytek počtu obyvatel v ORP Hlinsko a jeho důvody

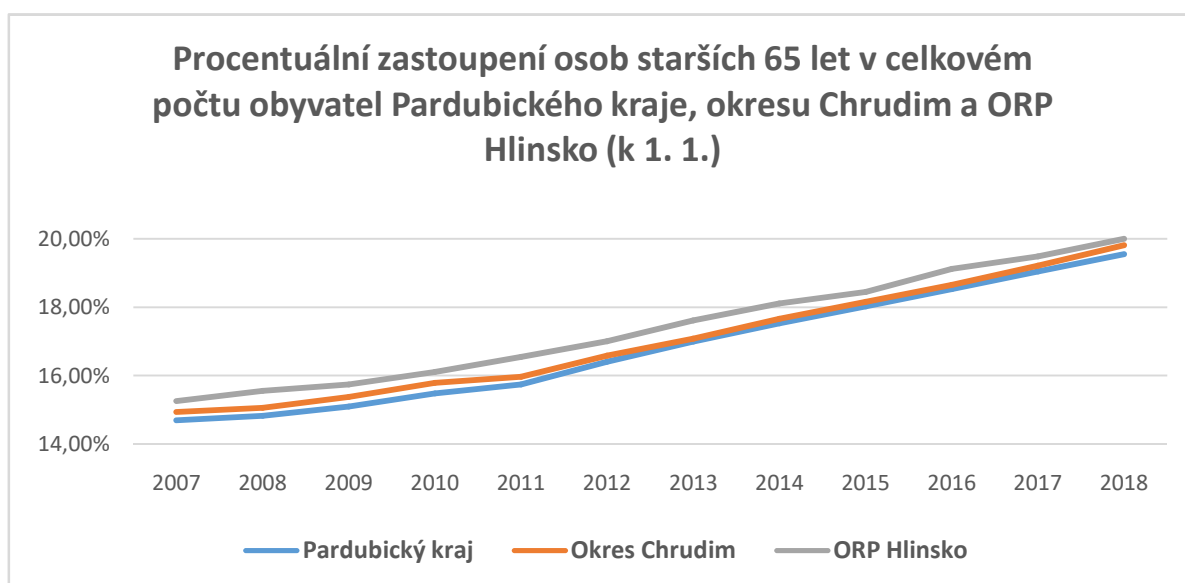
Zdroj: Český statistický úřad

Počet narozených dětí od roku 2007 do roku 2017 nemá stoupající tendenci, zároveň je však patrné, že od roku 2007 do roku 2017 došlo k nárůstu počtu obyvatel starších 65 let zhruba o 5 %. Celkový počet obyvatel v území mezi roky 2007 a 2017 mírně klesá. Z toho vyplývá, že se snižuje počet osob v produktivním věku. K trendu úbytku obyvatel v území přispívá i to, že vysokoškolští studenti se nevrací do území a kvůli vhodnému zaměstnání se stěhují do větších center (Pardubice, Brno, Praha), kde následně setrvávají. Následující obrázek prezentuje věkovou strukturu obyvatel od 31. 12. 2006 do 31. 12. 2017.

Obrázek 6: Věková struktura obyvatel ORP Hlinsko

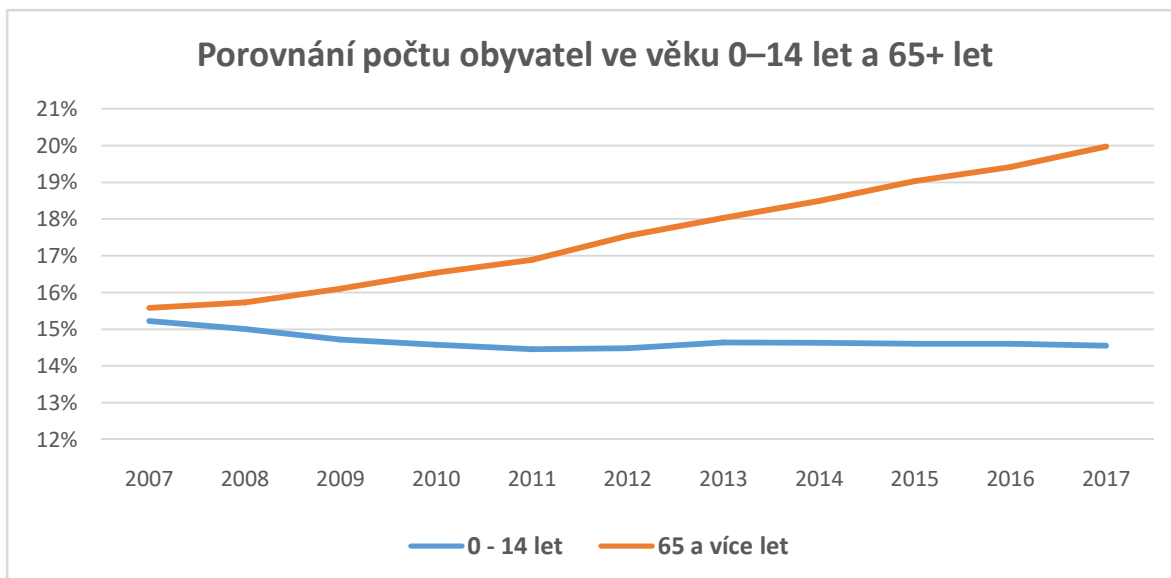
Zdroj: Český statistický úřad

Obrázek 7: Procentuální zastoupení osob starších 65 let v celkovém počtu obyvatel Pardubického kraje, okresu Chrudim a ORP Hlinsko (k 1. 1.)

Zdroj: Český statistický úřad

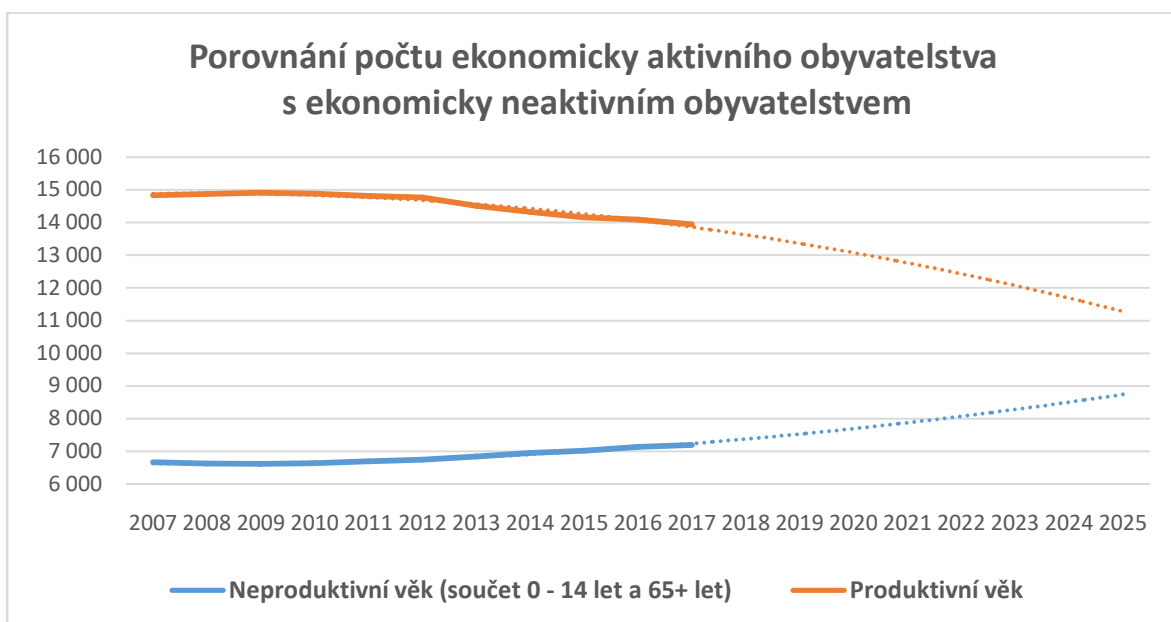
Následující obrázek představuje podíl počtu obyvatel ve věku 0–14 let a 65 let a více a celkového počtu obyvatel k 31. 12. 2007 až 31. 12. 2017. Z grafu je zřejmý stagnující podíl osob ve věku 0–14 let a zvětšující se podíl osob starších 65 let.

Obrázek 8: Porovnání počtu obyvatel ve věku 0–14 let a 65 a více let

Zdroj: Český statistický úřad

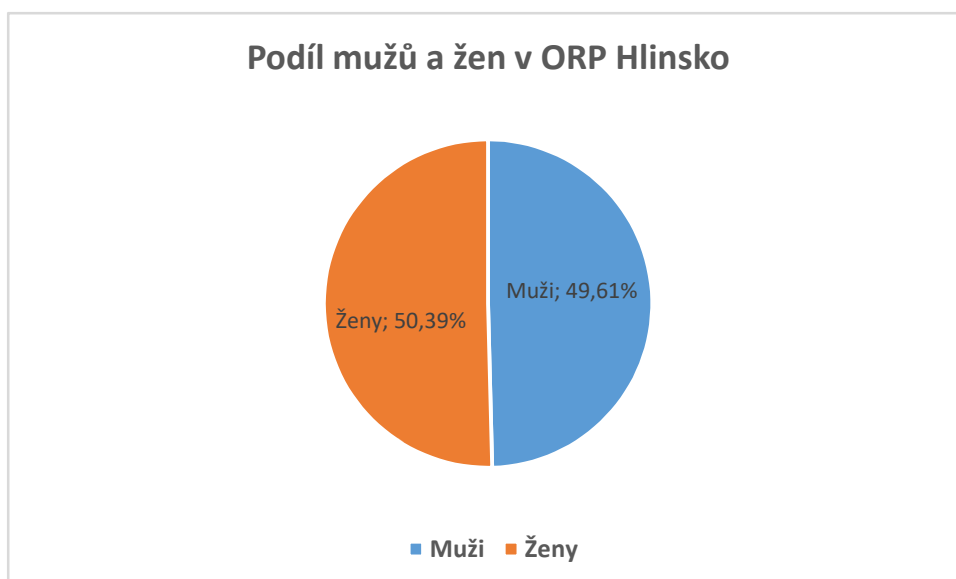
Následující obrázek porovnává počet ekonomicky neaktivního obyvatelstva (součet počtu osob ve věku 0–14 let a počtu osob starších 65 let) s ekonomicky aktivním obyvatelstvem (počet obyvatel ve věku 15 až 64 let). Ze spojnice trendu je zřejmé, že se bude v následujících letech počet osob v obou kategoriích přibližovat.

Obrázek 9: Porovnání počtu ekonomicky aktivního obyvatelstva s ekonomicky neaktivním obyvatelstvem

Zdroj: Český statistický úřad

Na území je 50,39 % žen a 49,61 % mužů, což je v porovnání s hodnotami pro Českou republiku obvyklé (v průměru ČR jsou hodnoty mírně rozdílnější, a to 50,9 % žen a 49,1 % mužů).

Obrázek 10: Podíl mužů a žen v ORP Hlinsko

Zdroj: Český statistický úřad

6.3 Bydlení

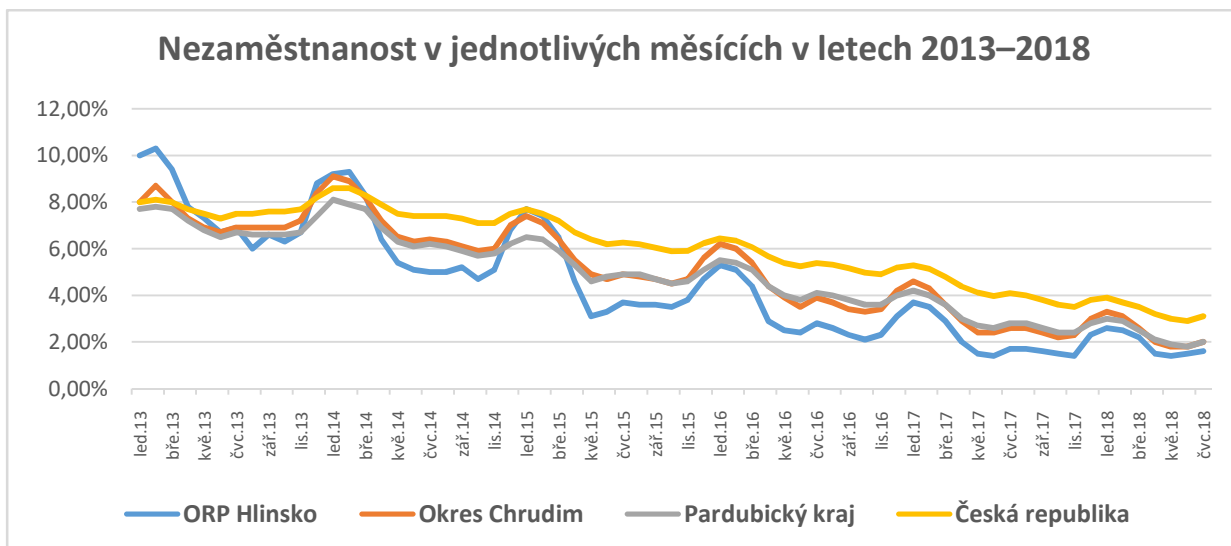
Pro správní území ORP Hlinsko ani pro samotné město Hlinsko nebyla dosud zpracována nebo zadána koncepce dostupného bydlení. V území je k dispozici více než 450 bytů v majetku obcí, asi 50 z nich má charakter sociálních bytů. Z celkového počtu je 324 bytů ve vlastnictví města Hlinska.

Všechny obce území evidují více než 60 žádostí o byt, pokud je žádost urgentní z důvodů sociálních, řeší to obce několika způsoby. Asi polovina obcí uvádí, že má vytvořenou tzv. nouzovou, rychle použitelnou rezervu v budovách ve vlastnictví obce, čtvrtina zástupců obcí se s tímto problémem nesešla a nezabývá, v případě potřeby by kontaktovali sociální odbor města Hlinska. Čtvrtina zástupců obcí volí jiné způsoby řešení – např. aktivně hledají pomoc v okolních obcích nebo schválí mimořádný finanční příspěvek na možné zajištění nouzového bydlení.

V horizontu tří let plánují čtyři obce výstavbu 18 bytů, z toho město Hlinsko osm sociálních bytů s uvedením do provozu v roce 2019. Cílovou skupinou, která může tyto byty získat, jsou osoby v bytové nouzi.

6.4 Nezaměstnanost

Následující obrázek porovnává průměrnou hodnotu podílu nezaměstnaných osob na obyvatelstvu v obcích ORP Hlinsko s okresem Chrudim, Pardubickým krajem a Českou republikou podle měsíců od ledna 2013 do července 2018. Je zřejmé, že se v regionu výrazněji než ve vyšších územních celcích projevuje cyklická nezaměstnanost, kdy se v podzimních měsících zvyšuje, nejvyšších hodnot dosahuje v lednu a poté opět klesá. Z toho lze usoudit, že v regionu hrají výraznou roli sezónní práce. Pozitivním jevem je, že linie v obrázku mají klesající tendenci.

Obrázek 11: Porovnání nezaměstnanosti v ORP Hlinsko s vyššími územními celky

Zdroj: Integrovaný portál Ministerstva práce a sociálních věcí

6.5 Sociální systém (podpora státu)

Sociální systém státu v širším rámci zahrnuje finanční pomoc v oblasti:

1. výplaty nepojistných sociálních dávek (řeší úřady práce),
2. výplaty pojistných sociálních dávek (řeší okresní správy sociálního zabezpečení),
3. daňových opatření a úlev (řeší finanční úřady).

Pro potřeby našeho komunitního plánování uvádíme pouze údaje z dostupných zdrojů, které dokreslují hlavní potřeby uživatelů sociálních služeb.

Sociální systém v oblasti výplaty nepojistných sociálních dávek lze rozdělit následovně dle cílových skupin:

Dávky státní sociální podpory /rodinné dávky/* jsou upraveny zákonem č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů. Podle tohoto zákona se poskytují následující dávky:

- přídavek na dítě,
- rodičovský příspěvek,
- příspěvek na bydlení,
- porodné,
- pohřebné.

Dávky pro osoby v hmotné nouzi upravuje zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů a další právní předpisy, zejména zákon č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu, ve znění pozdějších předpisů a vyhláška č. 389/2011 Sb., o provedení některých ustanovení zákona o pomoci v hmotné nouzi.

- jsou formou pomoci osobám s nedostatečnými příjmy, motivující tyto osoby k aktivní snaze zajistit si prostředky k uspokojení životních potřeb, za předpokladu, že každá pracující osoba se musí mít lépe než ta, která nepracuje, popřípadě se práci vyhýbá,
- jsou jedním z opatření, kterými Česká republika bojuje proti sociálnímu vyloučení.

* Pro komunitní plán sociálních služeb nezjišťujeme počty dávek, ani jejich výši.

Dávkami, kterými se řeší pomoc v hmotné nouzi, jsou

- příspěvek na živobytí,
- doplatek na bydlení,
- mimořádná okamžitá pomoc.

Osoba v hmotné nouzi – osoba či rodina nemá dostatečné příjmy a její celkové sociální a majetkové poměry neumožňují uspokojení základních životních potřeb na úrovni ještě přijatelné pro společnost. Současně si tyto příjmy nemůže z objektivních důvodů zvýšit (uplatněním nároků a pohledávek, prodejem nebo využitím majetku) a vyřešit tak svoji nelehkou situaci vlastním přičiněním.

Příspěvek na živobytí je základní dávkou pomoci v hmotné nouzi, která pomáhá osobě či rodině při nedostatečném příjmu. Nárok na příspěvek na živobytí vzniká osobě či rodině, pokud po odečtení přiměřených nákladů na bydlení nedosahuje příjem této osoby či rodiny částky živobytí.

Výše příspěvku na živobytí se stanovuje jako rozdíl mezi živobytím osoby či rodiny a jejich příjmem, od kterého se odečtou přiměřené náklady na bydlení. (Přiměřené náklady na bydlení jsou odůvodněné náklady na bydlení, maximálně však do výše 30 %, v Praze 35 %, příjmu osoby či rodiny.)

Tabulka 4: Počet příspěvků na živobytí vyplácených v ORP Hlinsko

Příspěvek na živobytí	
2016	2017
75	55

Zdroj: Úřad práce Hlinsko

Doplatek na bydlení – řeší nedostatek příjmu k uhrazení nákladů na bydlení tam, kde nestačí vlastní příjmy osoby či rodiny včetně příspěvku na bydlení ze systému státní sociální podpory.

Výše doplatku na bydlení je stanovena tak, aby po zaplacení odůvodněných nákladů na bydlení (tj. nájmu, služeb s bydlením spojených a nákladů za dodávky energií) zůstala osobě či rodině částka na živobytí.

Tabulka 5: Počet doplatků na bydlení vyplácených v ORP Hlinsko

Příspěvek na bydlení - počet	
2016	2017
23	21

Zdroj: Úřad práce Hlinsko

Dávky pro osoby zdravotně postižené

Příspěvek na péči upravuje zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů a vyhláška č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách.

Příspěvek na péči se poskytuje osobám závislým na pomoci jiné fyzické osoby. Tímto příspěvkem se stát podílí na zajištění sociálních služeb nebo jiných forem pomoci podle zákona o sociálních službách při zvládnání základních životních potřeb. Z poskytnutého příspěvku na péči pak tyto osoby hradí pomoc, kterou jim může dle jejich rozhodnutí poskytovat buď osoba blízká, asistent sociální péče, registrovaný poskytovatel sociálních služeb, dětský domov nebo speciální lůžkové zdravotnické zařízení hospicového typu.

Podmínky nároku na příspěvek na péči

Nárok na příspěvek má osoba starší 1 roku, která z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebuje pomoc jiné fyzické osoby při zvládnutí základních životních potřeb v rozsahu stanoveném stupněm závislosti podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. Stupeň závislosti se hodnotí podle počtu základních životních potřeb, které osoba není schopna z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu zvládnout, a potřeby každodenní mimořádné péče jiné fyzické osoby u osob do 18 let věku a potřeby každodenní pomoci, dohledu nebo péče jiné fyzické osoby u osob starších 18 let věku.

Tabulka 6: Počet příspěvku na péči vyplácených v ORP Hlinsko

Příspěvek na péči všech stupňů závislosti	
31. 12. 2017	18. 10 2018
870	939

Zdroj: Úřad práce Hlinsko

Z uvedeného vyplývá, že počet vyplácených dávek v hmotné nouzi mírně klesá, zřejmě vlivem zlepšující se ekonomické situace obyvatel, zatímco počet vyplácených příspěvků na péči má naopak vzrůstající tendenci.

Příspěvek na mobilitu upravuje zákon č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením, ve znění pozdějších předpisů. Nárok má osoba starší 1 roku, která má nárok na průkaz osoby se zdravotním postižením označený symbolem „ZTP“ nebo „ZTP/P“ a opakovaně se v kalendářním měsíci za úhradu dopravuje nebo je dopravována.

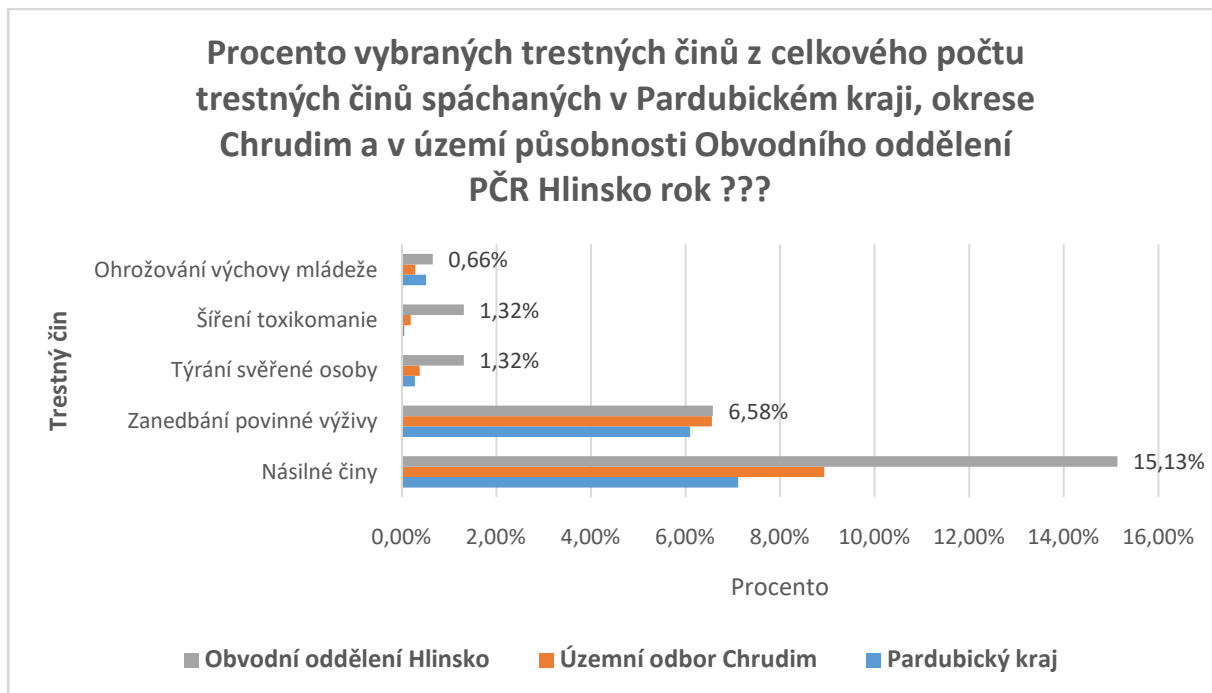
Průkaz osoby se zdravotním postižením – nárok na průkaz osoby se zdravotním postižením má osoba starší 1 roku s tělesným, smyslovým nebo duševním postižením charakteru dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, které podstatně omezuje její schopnost pohyblivosti nebo orientace, včetně osob s poruchou autistického spektra. Držitelé průkazu pro osoby se zdravotním postižením mají nárok na řadu zvýhodnění dle druhu svého postižení, tyto nároky jsou blíže specifikovány v zákoně č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením.

Rozlišujeme tři druhy průkazů pro osoby se zdravotním postižením, a to:

- průkaz TP – pro osoby se středně těžkým funkčním postižením pohyblivosti nebo orientace, včetně osob s poruchou autistického spektra,
- průkaz ZTP – pro osoby s těžkým funkčním postižením pohyblivosti či orientace, včetně osob s poruchou autistického spektra,
- průkaz ZTP/P – pro osoby se zvláště těžkým funkčním postižením nebo úplným postižením pohyblivosti nebo orientace s potřebou průvodce, včetně osob s poruchou autistického spektra.

K 18. 10. 2018 evidoval Úřad práce Hlinsko 971 vydaných průkazů všech typů (TP, ZTP, ZTP/P).

6.6 Kriminalita

Obrázek 12: Procento vybraných trestných činů z celkového počtu trestných činů spáchaných v Pardubickém kraji, okrese Chrudim a v území působnosti Obvodního oddělení PČR Hlinsko

Zdroj: www.mapakriminality.cz

Z výše uvedeného obrázku je patrné, že v území Hlinska je třeba se zaměřit na oblast šíření toxikomanie, týránění svěřené osoby a násilných trestných činů. Záchyt těchto trestných činů je v území vyšší, než v PK.

6.7 Užívání nelegálních návykových látek

V průběhu roku 2018 zadalo město Hlinsko zpracování Analýzy drogové scény na území města. Analýzu zpracoval analyticko-výzkumný tým organizace Laxus z.ú. Výsledky analýzy má město k dispozici od listopadu 2018.

Cílové skupiny zkoumané pro analýzu:

1. problémoví uživatelé drog,
2. děti a mládež.

Sběr dat pro analýzu:

1. přímo od uživatelů (od 47 osob),
2. formou dotazníkového šetření mezi žáky a studenty (444 respondentů – 2. stupeň základních škol, 1. stupeň víceletého gymnázia).

Tým v analýze uvádí, že zkušenost s užitím nelegální návykové látky připouští 1 % dětí ve věku 11–12 let, 4 % dětí ve věku 13 let, 6 % dětí ve věku 14 let a 23 % mladých lidí ve věku 15–16 let. Polovina oslovených žáků uvedla, že zná někoho ve svém okolí, kdo drogy užívá.

Analýza označuje jako vůbec nejvýznamnější riziko drogové scény v Hlinsku uzavřenost a izolovanost scény injekčních uživatelů drog. Jsou tím nejrizikovějším segmentem drogové problematiky.

Za významné riziko považuje rozšířenost neošetřeného a nepřipraveného drogového experimentu mezi mladými lidmi.

Ve výstupech analýzy výzkumný tým doporučuje provádět zacílenou primární prevenci, která by se zejména od 14. roku věku měla zaměřit na vztahy mezi vrstevníky, podporu asertivního chování (umění říci ne) a dodání objektivních informací o účincích drog a jejich negativního vlivu na lidské zdraví. Dalšími doporučeními jsou průběžné vzdělávání pracovníků ve školství a edukativní práce nízkoprahových programů zaměřených na minimalizaci rizik. Práce nízkoprahových HR programů může posloužit jako vstupní brána do dalších služeb – adiktologických ambulancí, případně služeb komunitní psychiatrie.

Zdroj: Analýza drogové scény v Hlinsku

7 Analýza potřeb obyvatel území na základě dotazníkových šetření

7.1 Dotazníková anketa pro rodiče a jiné pečující osoby o nezletilé děti do 18 let

V rámci projektu bylo **rozdáno 97 dotazníků** určených pro rodiče a jiné pečující osoby o nezletilé děti do 18 let, **30 (31 %) se jich vrátilo vyplněných**. Dotazníkového šetření se zúčastnily pouze ženy. V tabulce níže jsou organizace, které dotazníky obdržely k dalšímu šíření, a počet rozdaných a navrácených dotazníků.

Tabulka 7: Počet rozdaných dotazníků pro rodiče a osoby pečující o děti do 18 let

Organizace	Rozdáno	Vráceno
Médea - z.s. Hlinsko a Středisko volného času POHODA a POHODA COOL	20	9
Mateřské centrum Hlinečánek	40	16
Obecně prospěšná společnost DLAŇ ŽIVOTU	10	3
Oblastní charita Nové Hradky u Skutče	25	2
Amalthea z.s.	2	0
Celkem	97	30

Zdroj: Vlastní zpracování

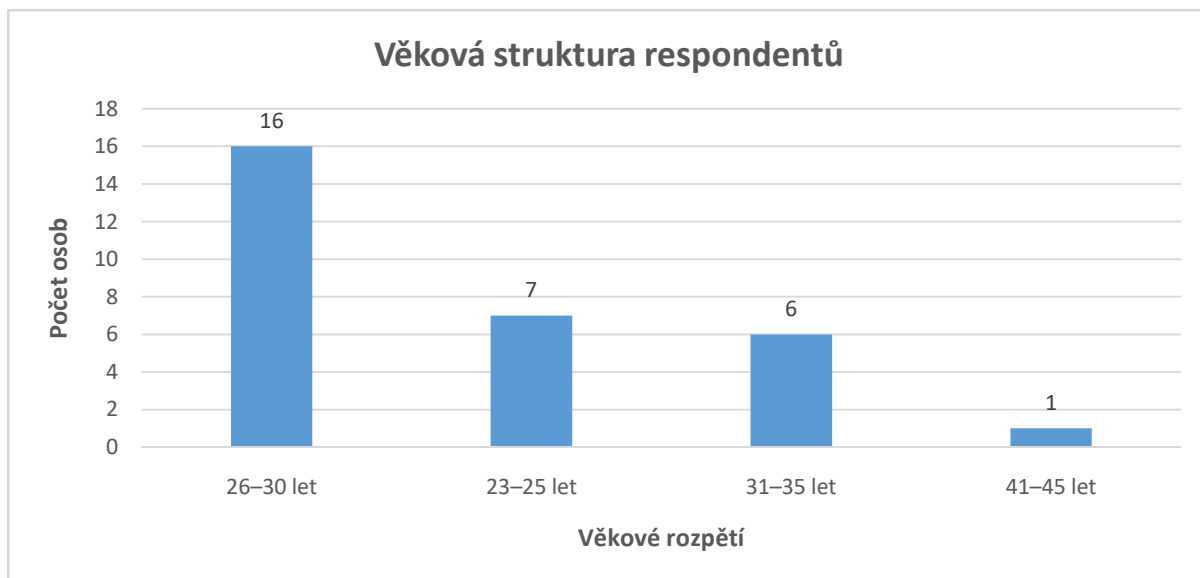
Do šetření se zapojily osoby ze šesti obcí správního území obce s rozšířenou působností Hlinsko (dále jen ORP Hlinsko).

Tabulka 8: Místo bydliště respondentů

Obec	Počet	Procento
Hlinsko	21	70
Hamry	3	10
Kameničky	2	7
Všeradov	2	7
Pokřikov	1	3
Svratouch	1	3
Celkem	30	100

Zdroj: Vlastní zpracování

Respondenti byli rozděleni do skupin ve věkovém rozmezí pět let. Nejmladšímu bylo 23 let a nejstaršímu 47 let. Nejvíce osob bylo ve věkovém rozmezí 26–30 let (53 %) a naopak nejméně v kategorii 41–45 let (3 %).

Obrázek 13: Věková struktura respondentů

Zdroj: Vlastní zpracování

Následující odpovědi doplňují informace získané dotazníkem a slouží jako přehled o informovanosti rodičů s dětmi o celkové nabídce služeb.

Tabulka 9: Četnost odpovědí na otázku: Znáte některé z těchto organizací?

Organizace	Počet	Procento
Domov seniorů Drachtinka	25	83
Dům s pečovatelskou službou Hlinsko	23	77
FOKUS Vysočina, z.ú.	22	73
Odbor sociálních věcí, školství a zdravotnictví MěÚ Hlinsko	19	63
Oblastní charita Nové Hrady u Skutče	16	53
Centrum denních služeb Motýl	16	53
Obecně prospěšná společnost DLAŇ ŽIVOTU	14	47
Pečovatelská služba Kameničky	6	20
TyfloCentrum Pardubice, o.p.s.	6	20
Dům klidného stáří Svratouch	4	13
Amalthea z.s.	3	10
SKP-CENTRUM, o.p.s.	3	10
Most pro o.p.s.	2	7
Pečovatelská služba Vysočina	2	7
Romodrom o.p.s.	1	3
Rytmus Východní Čechy, o.p.s.	0	0

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka 10: Četnost odpovědí na otázku: Jmenujte organizace, jejichž služby využíváte?

Organizace	Počet	Procento
Oblastní charita Nové Hrady u Skutče	3	10
Odbor sociálních věcí, školství a zdravotnictví MěÚ Hlinsko	3	10
Obecně prospěšná společnost DLAŇ ŽIVOTU	2	7
Dům s pečovatelskou službou Hlinsko	1	3
Domov seniorů Drachtinka	1	3

Organizace	Počet	Procento
Amalthea z.s.	1	3
Centrum denních služeb Motýl	1	3
Most pro o.p.s.	0	0
FOKUS Vysočina, z.ú.	0	0
Pečovatelská služba Kameničky	0	0
Pečovatelská služba Vysočina	0	0
Romodrom o.p.s.	0	0
Rytmus Východní Čechy, o.p.s.	0	0
SKP-CENTRUM, o.p.s.	0	0
Dům klidného stáří Svratouch	0	0
TyfloCentrum Pardubice, o.p.s.	0	0

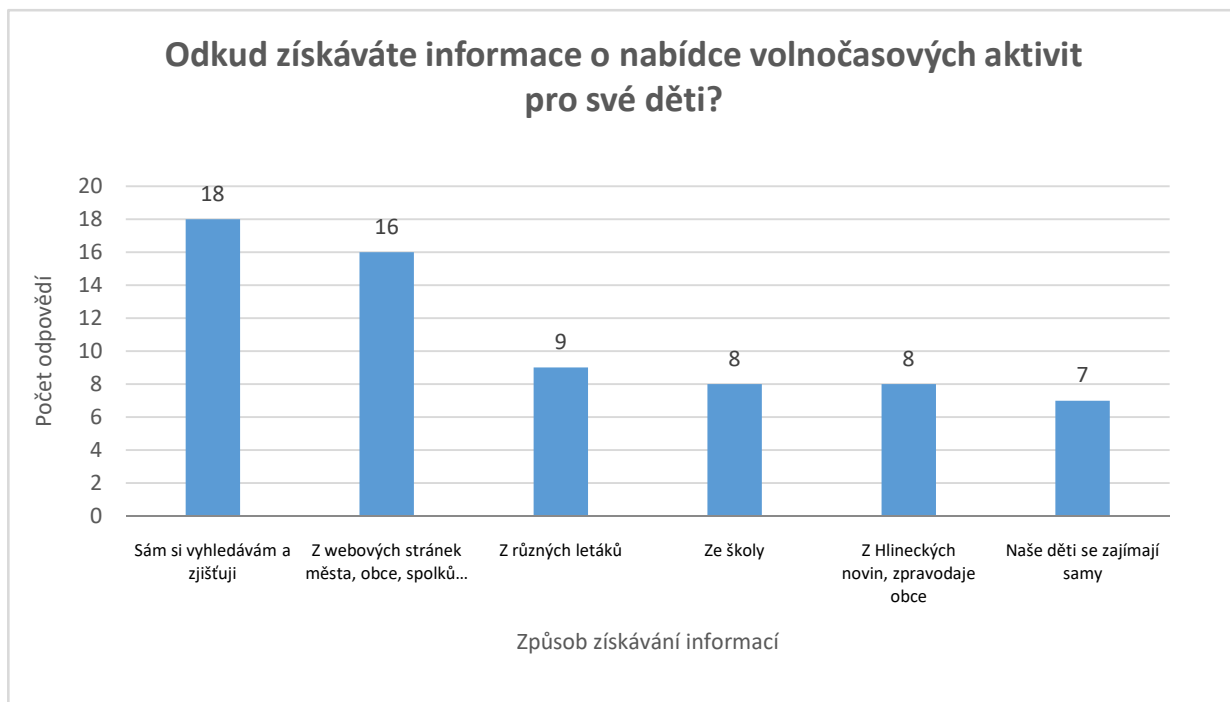
Zdroj: Vlastní zpracování

Obrázek 14: Četnost odpovědí na otázku: Znáte nabídku volnočasových aktivit pro Vaše děti v regionu?

Zdroj: Vlastní zpracování

90 % dotázaných uvedlo, že zná nabídku volnočasových aktivit, což je dáno tím, že dotazování byli zejména rodiče školních dětí. V 10 % odpovědí oslovení rodiče nabídku neznají.

Obrázek 15: Četnost odpovědí na otázku: Odkud získáváte informace o nabídce volnočasových aktivit pro své děti?

Zdroj: Vlastní zpracování

Další otázka zjišťovala, zda rodičům chybí v regionu nějaká zájmová aktivita. 63 % odpovědělo, že ne, 30 % rodičů uvedlo, že nějaké kroužky postrádají.

Obrázek 16: Četnost odpovědí na otázku: Navštěvovalo by Vaše dítě rádo nějaký kroužek, který v nabídce chybí?

Zdroj: Vlastní zpracování

Obrázek 17: Četnost odpovědí na otázku: Je nějaký kroužek, klub nebo jiná organizovaná aktivita, kterou by Vaše dítě chtělo využívat a z nějakého důvodu nemůže?

Zdroj: Vlastní zpracování

Shrnutí

- Do dotazníkového šetření se zapojilo 30 osob z celkově 6 obcí ORP Hlinsko. Věková struktura respondentů poukazuje na mladé matky a koresponduje s tím, že nejvíce dotazníků bylo vyplněno v Mateřském centru Hlinečánek. Z odpovědí je tedy zřejmé, že tento dotazník odkrývá potřeby dětí předškolního věku viděné očima jejich rodičů. Rodiče si informace o volnočasových aktivitách pro své děti vyhledávají ve velké většině sami. Pouze v necelé třetině případů přijdou s aktivitami samy děti, nebo o nich rodiče informuje škola.
- Z dotazníkového šetření dále vyplynulo, že 90 % respondentů zná nabídku volnočasových aktivit, což může být dáno tím, že dotazník byl vyplněn rodiči organizovaných dětí. Pouze 10 % rodičů odpovědělo, že nabídku nezná. Toto zjištění může znamenat malou informovanost, ale současně i nezáměr o nabídku volnočasových aktivit z důvodu věku dětí.
- 73 % rodičů odpovědělo, že jejich dítě navštěvuje kroužek.
- Překážkou využívání kroužků může být i jejich cena.
- Odpovědi na otázky týkající se znalosti a využívání sociálních služeb používáme jako doplnění informací dotazníku pro veřejnost a také jako přehled o informovanosti rodičů s dětmi o celkové nabídce služeb.
- Rodiče jsou nejvíce informováni o místních organizacích, které podporují primárně seniory a dospělé osoby se zdravotním hendikepem. Výrazně méně již o organizacích, které mají sídlo mimo region nebo poskytují úzce specializované služby. O potřebě zkvalitnit informovanost veřejnosti svědčí minimální informovanost o službách místní občanské poradny, kterou provozuje Most pro o.p.s. pro širokou veřejnost.
- Při bližším zkoumání situace ohledně chybějících volnočasových aktivit je zřejmé, že nabídka je dostatečná, ale veřejnosti chybí spíše informace.

7.2 Dotazníková anketa pro žáky, studenty a mladistvé do 18 let

V rámci projektu bylo **rozdáno 112 dotazníků** určených pro žáky, studenty a mladistvé do 18 let s návratností **75 kusů (67 %)**. V tabulce níže jsou uvedeny organizace, které dotazníky obdržely, a počet rozdaných a navracených dotazníků. Dotazníky vyplňovali většinou respondenti navštěvující volnočasové aktivity.

Tabulka 11: Počet rozdaných dotazníků pro žáky, studenty a mladistvé do 18 let

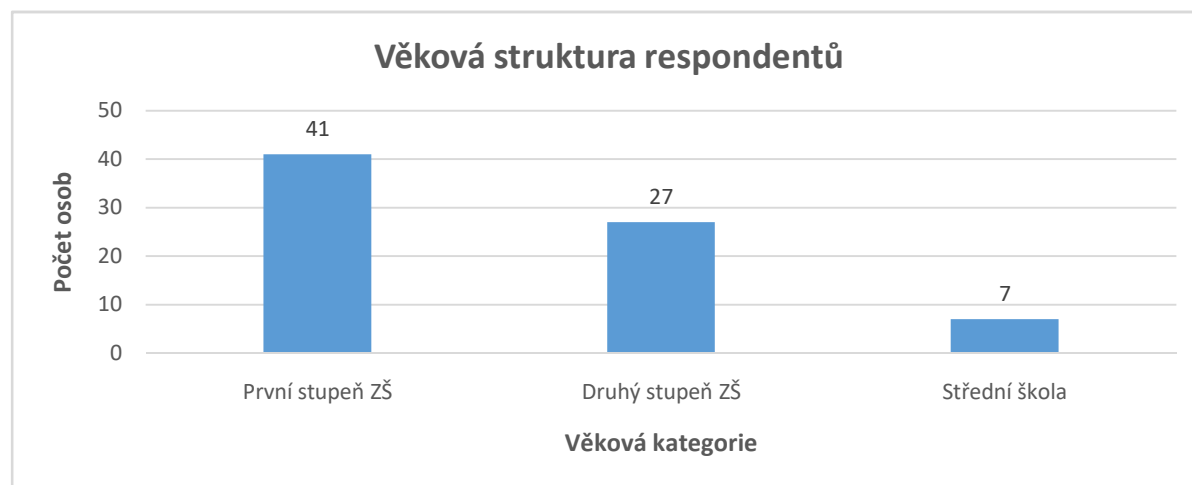
Organizace	Rozdáno	Vráceno
Médea- z.s. Hlinsko a Středisko volného času POHODA a POHODA COOL	40	37
Dům dětí a mládeže Hlinsko, okres Chrudim	50	27
Mateřské centrum Hlinečánek	10	0
Volnočasové centrum Maják Hlinsko	12	11
Celkem	112	75

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka 12: Místo bydliště respondentů

Obec	Počet	Procento
Hlinsko	57	76,0
Kameničky	4	5,3
Vítanov	4	5,3
Hamry	2	2,7
Raná	2	2,7
Miřetice	1	1,3
Vojtěchov	1	1,3
Vortová	1	1,3
Pokříkov	1	1,3
Svratouch	1	1,3
Trhová Kamenice	1	1,3
Celkem	75	100

Zdroj: Vlastní zpracování

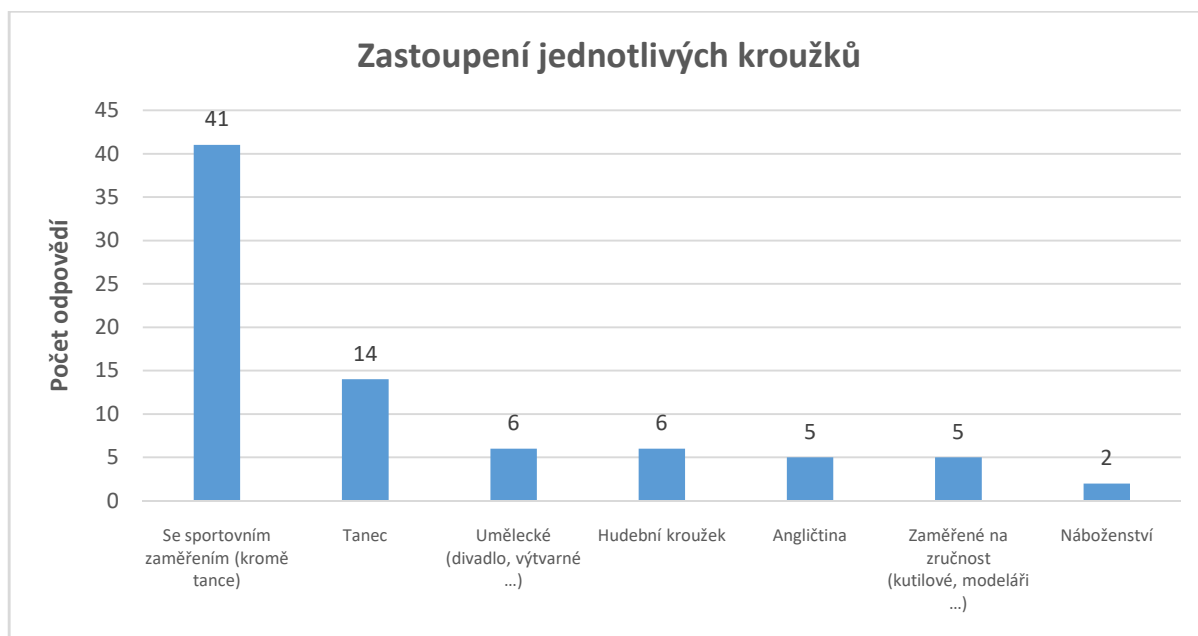

Obrázek 18: Věková struktura respondentů

Zdroj: Vlastní zpracování

Dotazník vyplnilo 42 dívek a 33 chlapců. 91 % dotázaných uvedlo, že zájmové aktivity navštěvuje, 8 % označilo odpověď ne a 1 odpovídající o žádném kroužku neví.

Na otázku, které kroužky navštěvují, odpovědělo 48 respondentů a většina z nich uvedla, že navštěvuje více kroužků. 55 % dotázaných navštěvuje kroužek se sportovním zaměřením (viz níže).

Obrázek 19: Četnost odpovědí na otázku: Navštěvuješ nějaké kroužky, klub nebo jiné organizované aktivity?

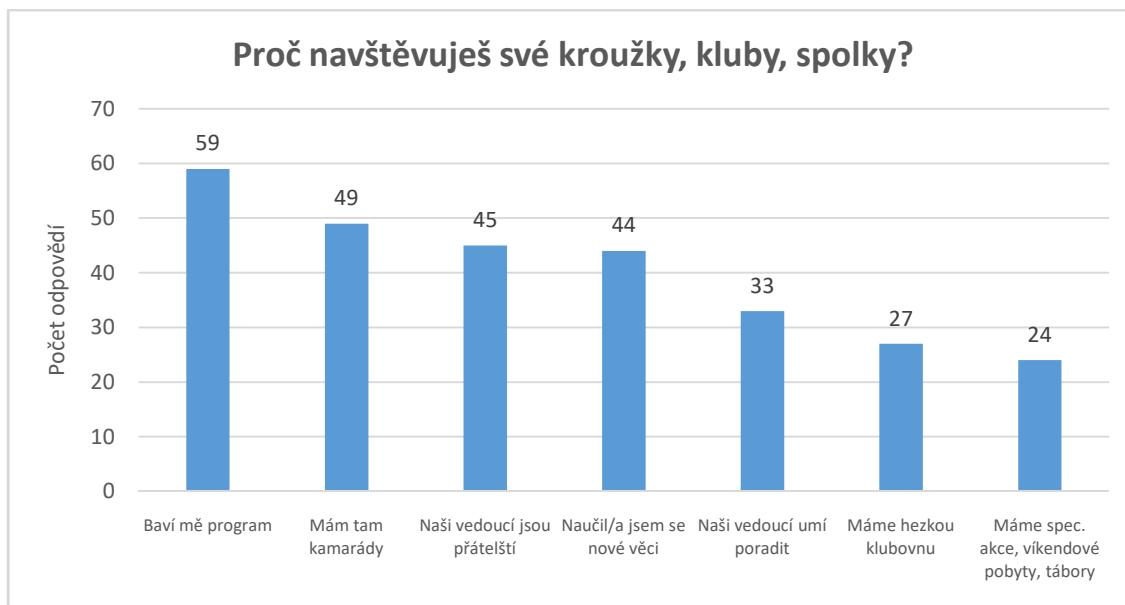
Zdroj: Vlastní zpracování

Respondenti byli vyzváni, aby uvedli, zda jim v nabídce kroužků některý chybí, a pokud ano, pak měli vyplnit jaký. 59 respondentů uvedlo, že jim žádná volnočasová aktivita nechybí, 16 postrádá specifické aktivity.

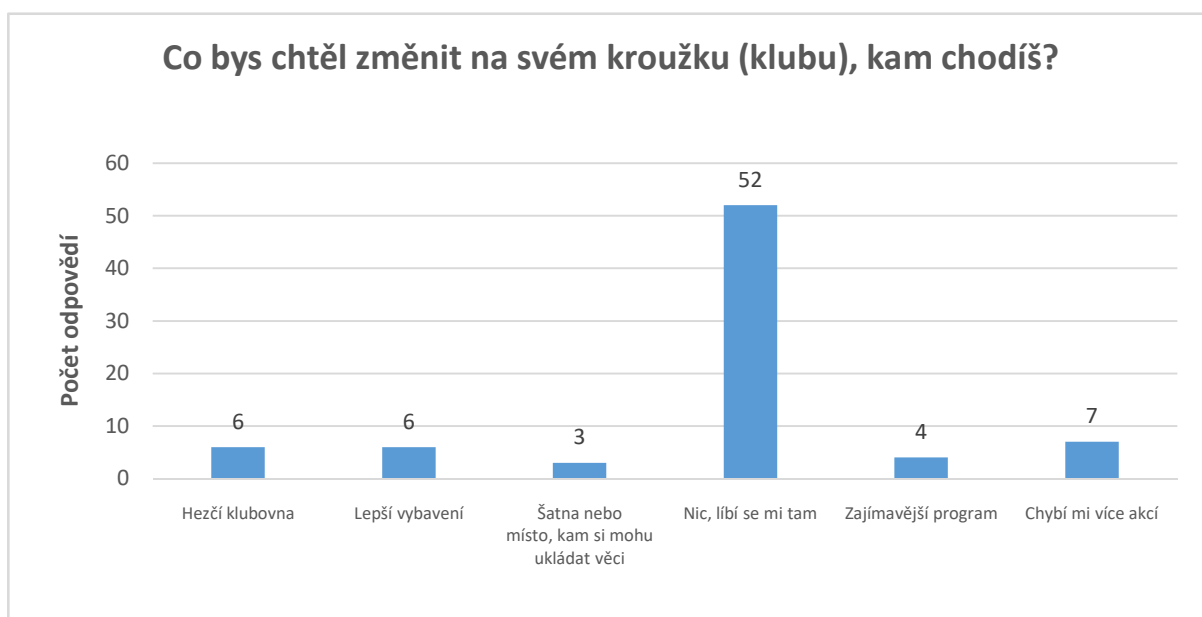
Obrázek 20: Četnost odpovědí na otázku: Navštěvoval/a bys rád/a nějaký kroužek, který Ti v nabídce chybí?

Zdroj: Vlastní zpracování

Obrázek 21: Četnost odpovědí na otázku: Proč navštěvuješ své kroužky, kluby, spolky?

Zdroj: Vlastní zpracování

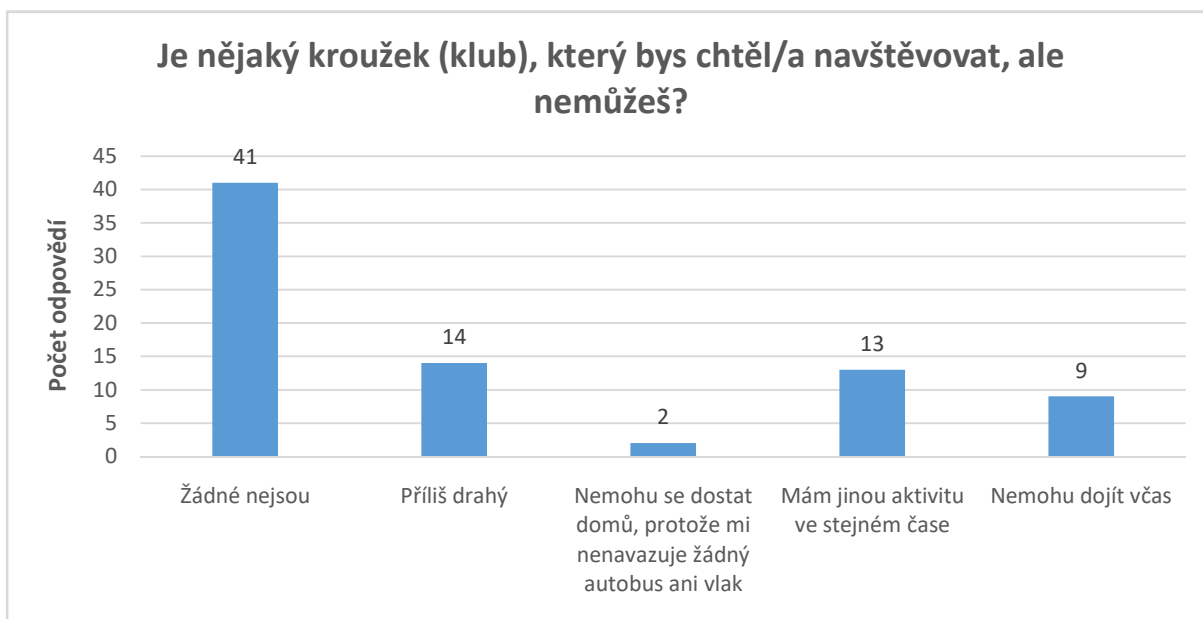

Obrázek 22: Četnost odpovědí na otázku: Co bys chtěl změnit na svém kroužku?

Zdroj: Vlastní zpracování

Na poslední otázku 55 % respondentů odpovědělo, že nemá žádné překážky v návštěvě kroužků. Může to být dáno tím, že většina respondentů je z Hlinska, a není tedy pro ně překážkou dopravní obslužnost.

19 % všech dotázaných uvedlo jako překážku finanční náročnost kroužku, 29 % respondentů se nabídka aktivit, o které by měli zájem, překrývá s jinou aktivitou. 8 % uvedlo jiný důvod (např. drahé vybavení, málo lidí v mém věku, konkrétní kroužek chybí).

Obrázek 23: Četnost odpovědí na otázku: Je nějaký kroužek, který bys chtěl/a navštěvovat, ale nemůžeš?

Zdroj: Vlastní zpracování

Shrnutí

- Z rozdaných 112 dotazníků se navrátilo vyplněných 75. Nejvíce respondentů je z Hlinska.
- Dotazník odráží názory dětí školního věku (první a druhý stupeň ZŠ, SŠ) z poloviny obcí správního území ORP Hlinsko. Je v něm zastoupena celá věková struktura skupiny, na kterou byl dotazník zacílen.
- I přes širokou nabídku aktivit, které v regionu jsou, respondentům v nabídce některé chybí. Mezi vyjmenovanými však jsou i ty, které v nabídce již jsou, což ukazuje na potřebu zlepšení informovanosti o nabídce.
- Nabízené aktivity mají atraktivní program, jsou vedeny a organizovány kvalitními vedoucími, zároveň dětem nabízejí podnětné prostředí (děti se učí novým věcem, vedoucí jim jsou schopni poradit v různých situacích, děti navazují a udržují sociální kontakty v bezpečném prostředí, což zároveň funguje jako prevence společensky nežádoucích jevů).
- 4/5 respondentů uvedly, že jim v nabídce nic nechybí.
- Mezi překážky patří finanční náročnost kroužků, nebo časové překrývání s jinou aktivitou.

7.3 Dotazníková anketa pro veřejnost

V rámci projektu bylo **rozdáno 947 dotazníků** určených pro veřejnost a **vrátilo se 380 (40 %) vyplněných** dotazníků. Na dotazník odpovědělo 62 % žen a 38 % mužů. V tabulce níže jsou patrné organizace, které dotazníky obdržely k šíření, a počet rozdaných a navracených dotazníků.

Tabulka 13: Počet rozdaných dotazníků

Organizace	Rozdáno	Vráceno
Ples Centra denních služeb Motýl	41	41
Obec Vysočina	40	38
Domov seniorů Drachtinka	10	9
Obec Vojtěchov	25	22
Městys Včelákov	25	21

Organizace	Rozdáno	Vráceno
Obec Všeradov	20	16
Obec Studnice	20	16
Oblastní charita Nové Hrady u Skutče	20	16
Obec Jeníkov	20	15
Obec Tisovec	20	14
Úřad práce Hlinsko	50	35
Centrum denních služeb Motýl	10	6
Obec Krouna	30	15
Obec Vortová	20	10
Obec Pokřikov	30	12
Volnočasové centrum Maják Hlinsko	16	6
Obec Svratouch	30	11
Obec Holetín	20	7
Obec Hamry	20	7
Městys Trhová Kamenice	30	8
Obec Raná	20	5
Obec Kameničky	30	7
Odbor soc. věcí, škol. a zdrav. MěÚ Hlinsko	150	29
Multifunkční centrum Hlinsko Kavárna	50	7
Infocentrum Hlinsko	100	2
Obec Dědová	20	5
Obec Kladno	20	0
Obec Miřetice	20	0
Obec Vítanov	20	0
Obec Otradov	20	0
Celkem	947	380

Zdroj: Vlastní zpracování

Do šetření se zapojily náhodně vybrané osoby, které měly zájem dotazník vyplnit. Vyjma obce Kladno jsou zastoupeny všechny obce správního obvodu ORP Hlinsko.

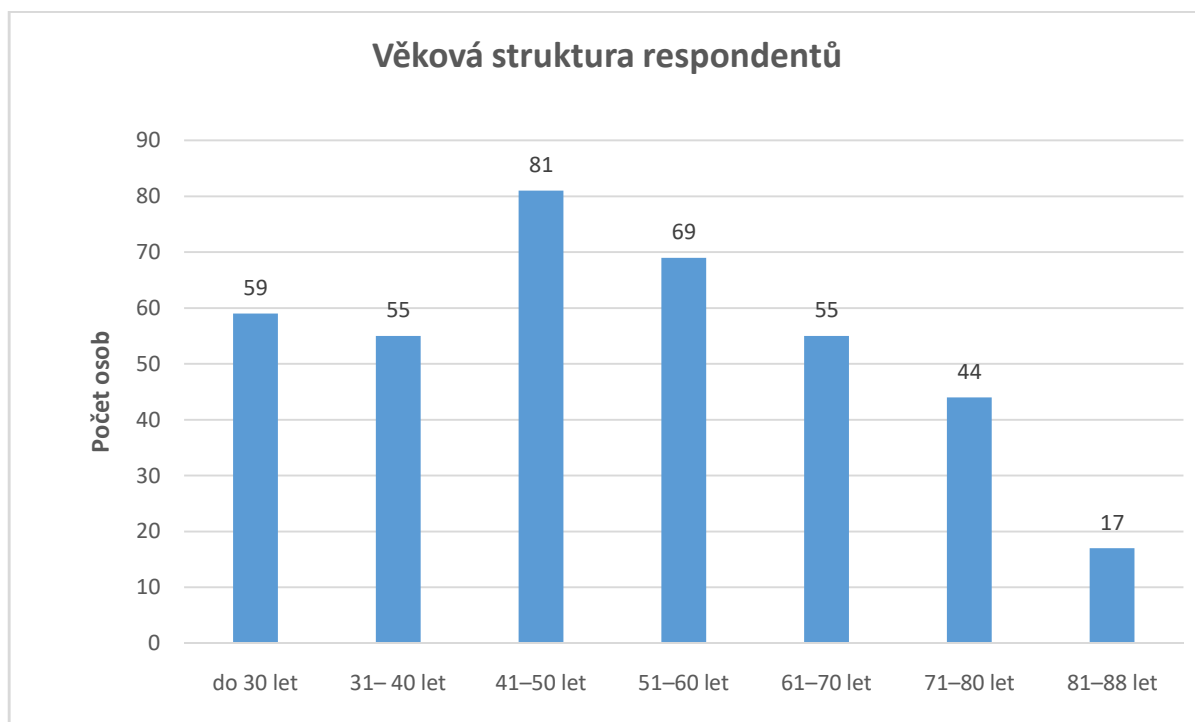
Tabulka 14: Bydliště respondentů

Obec	Počet	Procento
Hlinsko	106	27,9
Vysočina	44	11,6
Vojtěchov	28	7,4
Krouna	21	5,5
Včelákov	19	5,0
Studnice	17	4,5
Tisovec	17	4,5
Všeradov	17	4,5
Jeníkov	16	4,2
Pokřikov	13	3,4
Kameničky	12	3,2
Holetín	11	2,9

Obec	Počet	Procento
Svratouch	11	2,9
Vortová	11	2,9
Hamry	9	2,4
Miřetice	8	2,1
Trhová Kamenice	8	2,1
Raná	5	1,3
Dědová	5	1,3
Otradov	1	0,3
Vítanov	1	0,3
Kladno	0	0,0
Celkem	380	100,0

Zdroj: Vlastní zpracování

Respondenti byli rozděleni do skupin ve věkovém rozmezí 10 let. Nejmladšímu bylo 17 let a nejstaršímu 88 let. Nejvíce osob bylo ve věkovém rozmezí 41–50 let (22 %) a 51–60 let (19 %) a naopak nejméně v kategorii 81 a více let (5 %) a 71–80 let (12 %).

Obrázek 24: Věková struktura respondentů

Zdroj: Vlastní zpracování

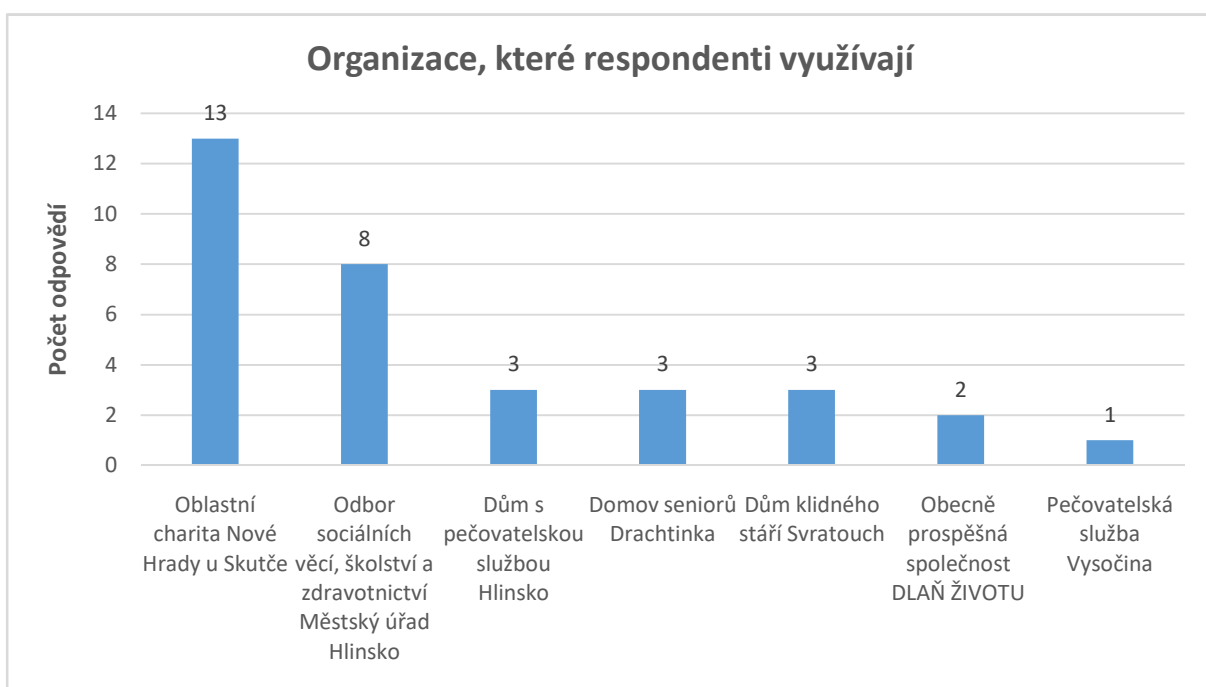
Respondenti byli vyzváni, aby označili všechny organizace poskytující sociální služby, které znají, přičemž mohli označit více možností. Nejčastěji uváděli, že znají Domov seniorů Drachtinka a Dům s pečovatelskou službou Hlinsko. 63 % dotázaných dále uvedlo, že má povědomí o Oblastní charitě Nové Hrady u Skutče.

Obrázek 25: Četnost odpovědí na otázku: Znáte některé z těchto organizací?

Zdroj: Vlastní zpracování

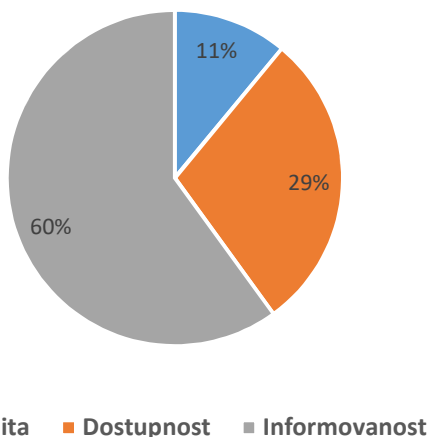
Na dotaz, které organizace respondenti využívají, 33 osob z 380 dotazovaných odpovědělo, že je uživatelem nějaké sociální služby: 14 mužů s průměrným věkem 64,4 let a 19 žen s průměrným věkem 56,7 let.

Obrázek 26: Četnost odpovědí na otázku: Které z organizací využíváte?

Zdroj: Vlastní zpracování

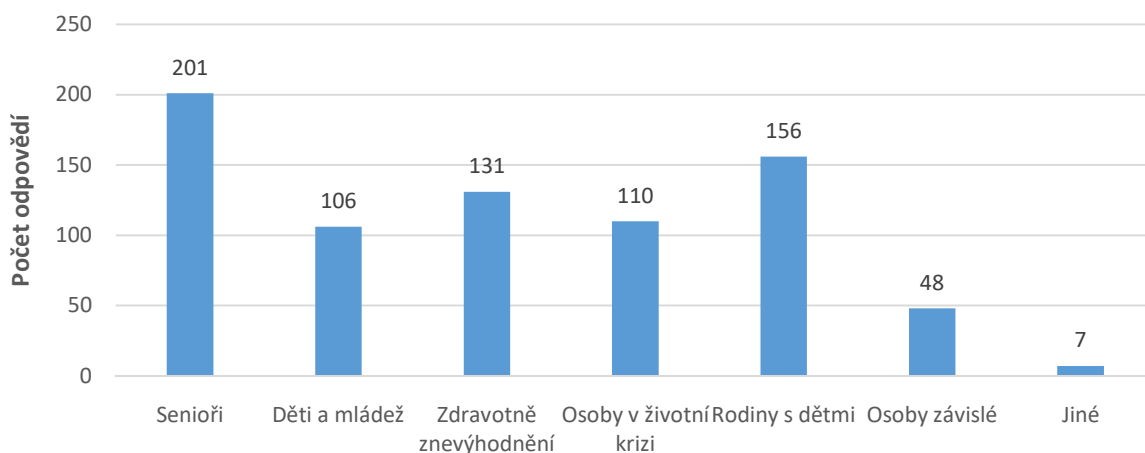
Co by se podle Vás mělo v oblasti sociálních služeb zlepšit?

Obrázek 27: Četnost odpovědí na otázku: Co by se podle Vás mělo v oblasti soc. služeb zlepšit?

Zdroj: Vlastní zpracování

Označte skupinu, které by se podle Vašeho názoru měla věnovat zvýšená pozornost a je potřebné v regionu řešit její problémy

Obrázek 28: Četnost odpovědí na otázku: Označte skupinu, které by se podle Vašeho názoru měla věnovat zvýšená pozornost a je potřebné v regionu řešit její problémy

Zdroj: Vlastní zpracování

Shrnutí

- Z 947 rozdaných dotazníků se navrátilo 380 vyplněných.
- Poměrné zastoupení občanů menších obcí vůči počtu obyvatel Hlinska je v dotazníkovém šetření výrazně vyšší.
- Na dotazník odpovědělo 58 % respondentů starších 41 let. Tato skupina osob je ve věku, kdy lze předpokládat, že má zkušenost se zajišťováním sociálních služeb pro své rodinné příslušníky (především rodiče a prarodiče).

- Veřejnost je informována o možnostech pomoci od MěÚ Hlinsko. Nejvíce je informována o místních organizacích, které podporují primárně seniory a dospělé osoby se zdravotním hendikepem. Výrazně méně již o organizacích, které mají sídlo mimo region, organizacích zaměřených na práci s rodinou či organizacích poskytujících úzce specializované služby. Překvapivá je minimální informovanost o službách místní občanské poradny, kterou pro širokou veřejnost provozuje organizace Most pro o.p.s.
- Na otázku, zda respondentům chybí nějaká sociální služba, odpovědělo 68 % dotazovaných, že ne. Zbýlých 32 % uvedlo, že jim nejvíce chybí služby: odlehčovací služba, větší kapacita pobytové služby Domov pro seniory, sociální sprchy, šatník, potravinová pomoc a noclehárna.
- V odpovědích od veřejnosti jsou zmiňovány také služby, které na Hlinecku působí. Lze se domnívat, že je respondenti vzájemně zaměňují, neznají přesně jejich činnost a podobně. To ukazuje na potřebu kvalitní informovanosti a hlubšího zjišťování faktické potřeby veřejností uvedených služeb a jejich rozsahu. V některých případech mohou mít respondenti na mysli spíše chybějící kapacitu než službu jako takovou.
- Necelá třetina dotázaných (29 %) uvádí nízkou míru fyzické dostupnosti některých typů služeb v hlineckém regionu a nízkou kapacitu některých z nich. V této souvislosti se nabízí zapracovat potřeby do formy opatření v rámci KPSS.
- V případě zlepšení informovanosti nejde o kvantitu informací, ale spíše o jejich srozumitelnost pro laickou veřejnost.
- Zatímco řada služeb uvedených jako chybějících začíná fungovat (např. Hlinecké taxi), řada požadavků veřejnosti zůstává mimo reálné možnosti komunitního plánování na změnu (např. hospic).
- Z odpovědí vyplynulo, že větší pozornost by měla být věnována seniorům, rodinám s dětmi a taktéž zdravotně znevýhodněným, osobám v životní krizi, dětem a mládeži.
- Zvýšenou pozornost by dle odpovídajících měla mít také bezpečnost obyvatel, vyřešení chybějících krizových center anebo zlepšení platů v oblasti sociálních služeb.
- Naopak nejméně odpovědí se týkalo zaměření sociálních služeb na závislé osoby či cizince. Respondenti zcela opomněli skupinu osob s duševním onemocněním.

7.4 Dotazníková anketa pro uživatele (jejich rodinné příslušníky) sociálních služeb

V rámci projektu bylo **rozdáno 300 dotazníků** určených pro uživatele sociálních služeb a jejich rodinné příslušníky, **vrátilo se 107 ks (36 % vyplněných dotazníků)**. V tabulce níže jsou uvedeny organizace, které dotazníky obdržely k dalšímu šíření mezi své klienty a počet rozdaných a navracených dotazníků.

Tabulka 15: Počet rozdaných dotazníků pro uživatele (jejich rodinné příslušníky) sociálních služeb

Organizace	Rozdáno	Vráceno
Domov seniorů Drachtinka	40	28
FOKUS Vysočina, z.ú.	50	26
Pečovatelská služba Kameničky	20	10
Oblastní charita Nové Hradky u Skutče	80	24
Centrum denních služeb Motýl	30	9
Pečovatelská služba Vysočina	40	10
TyfloCentrum Pardubice, o.p.s.	10	0
Most pro o.p.s. - Občanská poradna Hlinsko	30	0
Celkem	300	107

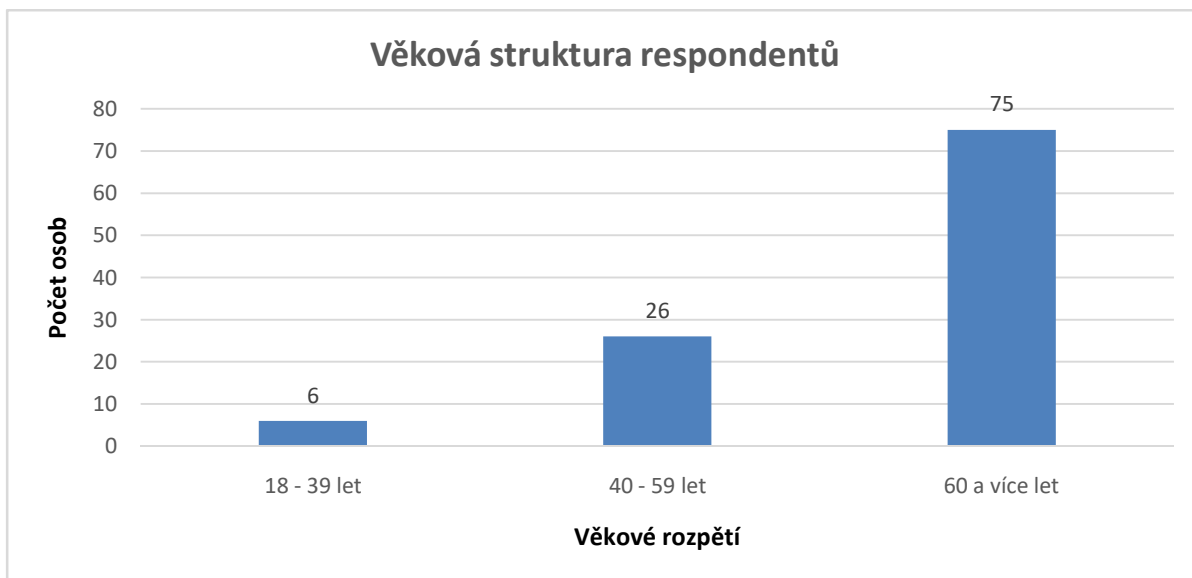
Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka 16: Místo bydliště respondentů

Obec	Počet	Procento
Hlinsko	66	61,7
Kameničky	12	11,2
Vysočina	12	11,2
Holetín	3	2,8
Krouna	3	2,8
Miřetice	3	2,8
Vojtěchov	3	2,8
Hamry	1	0,9
Svratouch	1	0,9
Studnice	1	0,9
Včelákov	1	0,9
Vítanov	1	0,9
Celkem	107	100

Zdroj: Vlastní zpracování

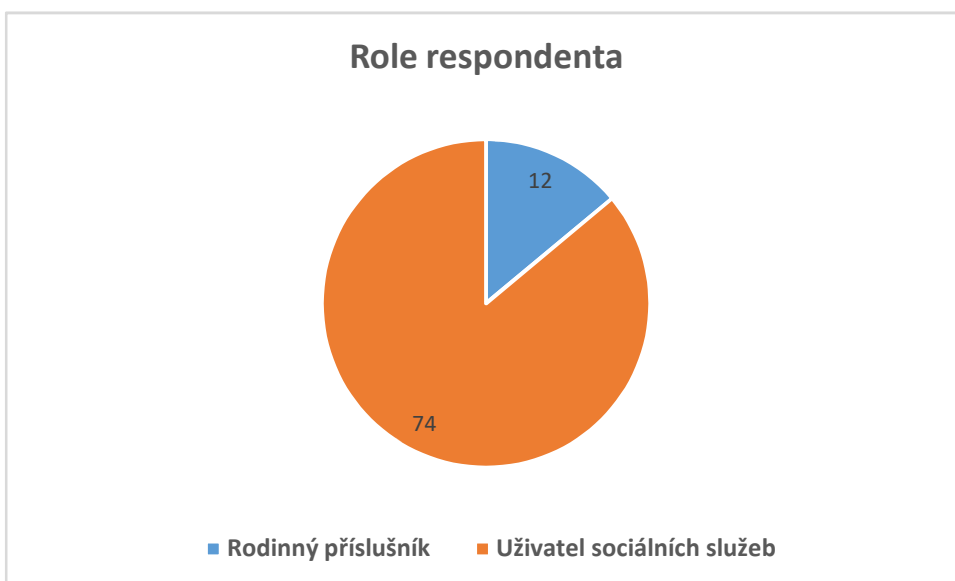
Pro účely analýzy byli respondenti rozděleni do tří věkových skupin: 18–39 let, 40–59 let a 60 a více let. 75 respondentů byli senioři nad 60 let, což odpovídá realitě území správního obvodu ORP Hlinsko, ve kterém je vyšší počet seniorů, než je průměr ČR i kraje. Zastoupení osob zdravotně znevýhodněných a jejich rodinných příslušníků ve věku od 40 do 59 let je 26 osob, a 6 osob je mladších 40 let.

Obrázek 29: Věková struktura respondentů

Zdroj: Vlastní zpracování

Dotazníkového šetření se zúčastnilo 73 žen a 34 mužů, z toho 74 uživatelů sociálních služeb, kteří byli hlavní cílovou skupinou. 12 dotazníků vyplnili rodinní příslušníci z důvodu zdravotního omezení uživatelů. 21 respondentů na otázku role respondenta vůbec neodpovědělo.

Obrázek 30: Role respondenta

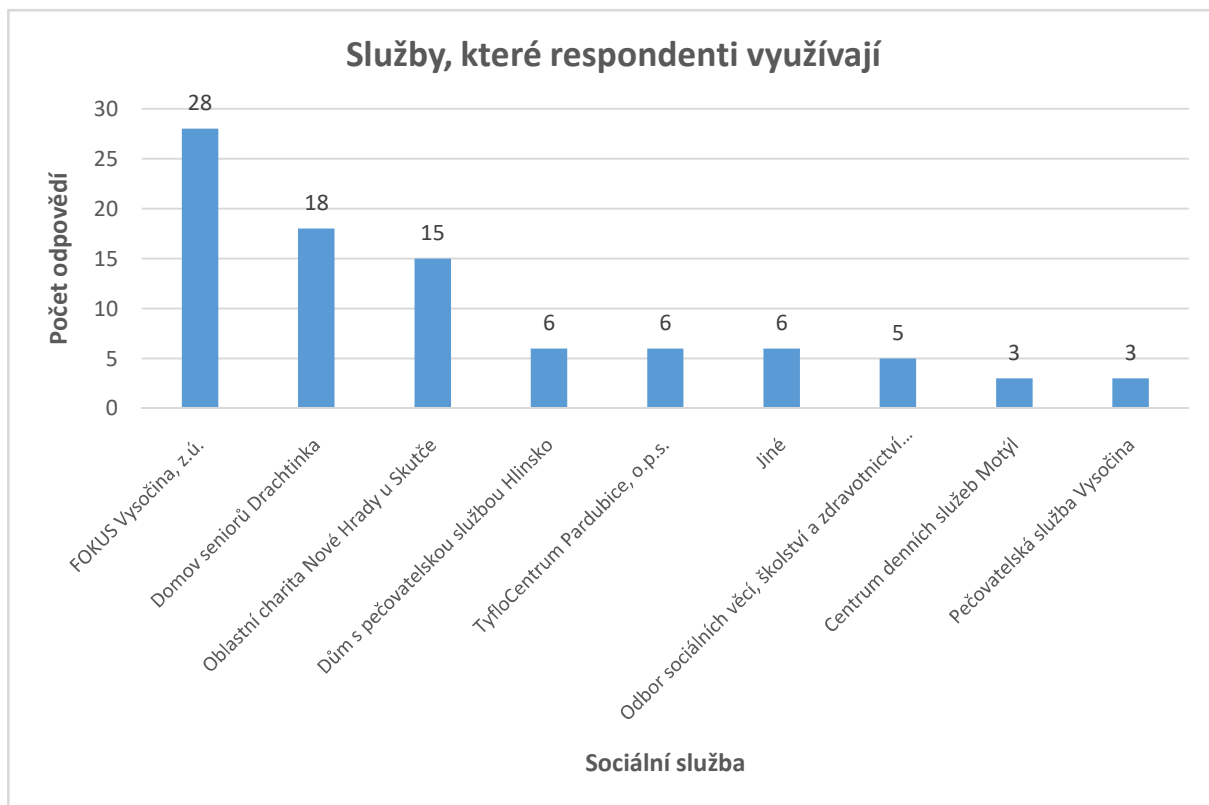
Zdroj: Vlastní zpracování

Obrázek 31: Četnost odpovědí na otázku: Znáte některé z těchto organizací?

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka níže reprezentuje názor 67 dotázaných, kteří uvedli, že některou sociální službu využívají. Z počtu odpovědí je zřejmé, že někteří využívají i více než jednu službu.

Obrázek 32: Četnost odpovědí na otázku: Které služby organizací soc. služ. Využíváte?

Zdroj: Vlastní zpracování

Obrázek 33: Četnost odpovědí na otázku: Jste spokojeni s kvalitou poskytovaných služeb?

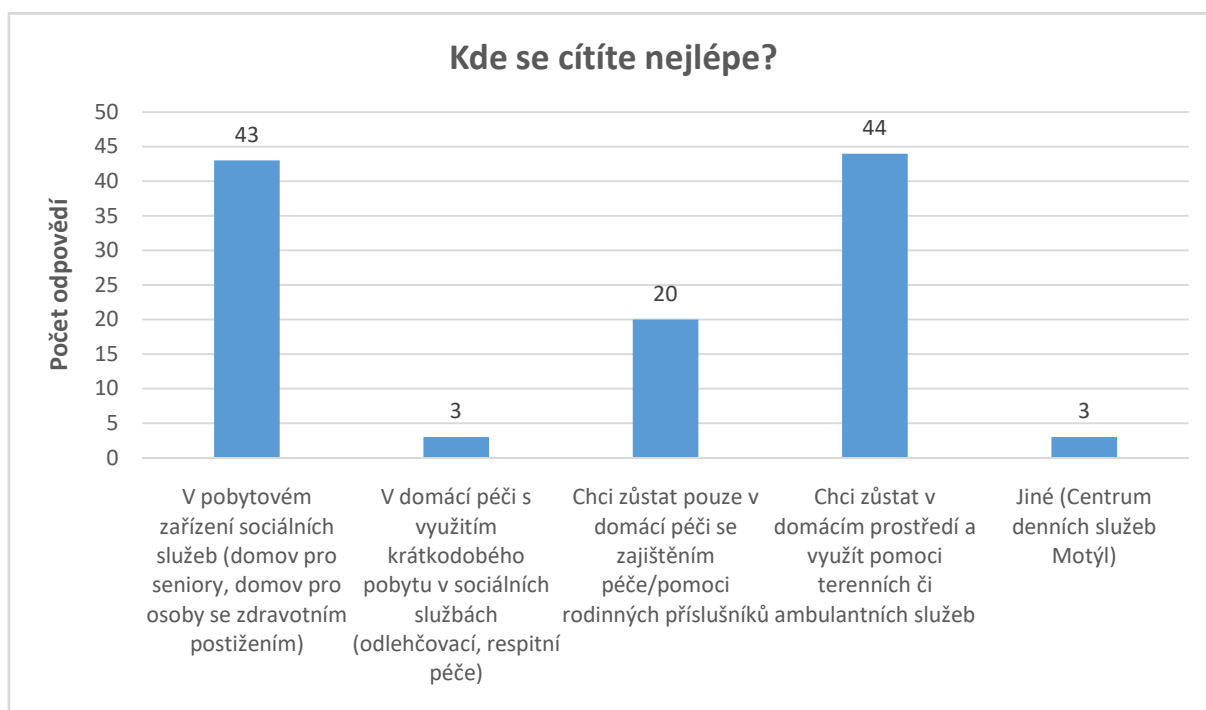
Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka 17: Četnost odpovědí na otázku: Chybí Vám nějaký typ sociálních služeb?

Sociální služba	Počet
Odlehčovací služby	5
Pečovatelská služba	4
Domov se zvláštním režimem	4
Podpora samostatného bydlení	4
Chráněné bydlení	4
Domov pro osoby se zdravotním postižením	3
Centra denních služeb	3
Sociálně terapeutické dílny	3
Denní a týdenní stacionáře	3
Osobní asistence	2
Jiný	1

Zdroj: Vlastní zpracování

V odpovědi na otázku, kde se respondenti cítí nejlépe, preferuje 67 dotázaných zůstat v domácím prostředí s různými variantami podpory, nejvíce s podporou ambulantních a terénních služeb. Menší část uvedla, že se cítí nejlépe v pobytovém zařízení (domov pro seniory, domov pro osoby se zdravotním postižením). Vzhledem k poskytované péči v pobytovém zařízení se zde cítí dobře 43 respondentů.

Obrázek 34: Četnost odpovědí na otázku: Kde se cítíte nejlépe?

Zdroj: Vlastní zpracování

Shrnutí

- V rámci ankety bylo rozdáno 300 dotazníků a navrátilo se 107 vyplněných. Dotazníky vyplňovali uživatelé sociálních služeb (92) a okrajově též jejich rodinní příslušníci (15).
- Nejvíce jsou zastoupeni respondenti senioři ve věku 70–89 let (56 %).
- Je zřejmé, že je třeba posílit informovanost o možnostech a službách pro tuto cílovou skupinu.
- Není překvapením, že (vzhledem k vzorku odpovídajících) lidé nejvíce znají Domov seniorů Drachtinka v Hlinsku a Dům s pečovatelskou službou Hlinsko. Téměř polovina dotázaných uvedla, že má povědomí o Oblastní charitě Nové Hrady u Skutče (zejména pečovatelské službě), více než třetina má povědomí o FOKUSu Vysočina, z.ú. (služby pro lidi s duševním onemocněním a jejich rodinné příslušníky) a aktivitách Odboru sociálních věcí, školství a zdravotnictví MěÚ Hlinsko. Nižší povědomí o dalších poskytovatelích sociálních služeb je způsobeno nabídkou konkrétních služeb v menších obcích (lokální povědomí) nebo zaměřením na málo početné cílové skupiny.
- 91 % respondentů je spokojeno s kvalitou využívaných sociálních služeb.
- Na otázku, zda uživatelům a rodinným příslušníkům chybí některé sociální služby v regionu, uvedla třetina dotazovaných, že ano. Rodinní příslušníci nejčastěji uváděli, že jim **chybí odlehčovací služby a klienti nejčastěji postrádají pečovatelské a odlehčovací služby, podporu samostatného bydlení a chráněné bydlení**. Zde se otevírá prostor pro lepší informovanost uživatelů i jejich rodinných příslušníků o nabízených službách v regionu a prostor pro řešení situace ohledně bydlení uživatelů sociálních služeb.
- Respondenti preferují ve většině případů (67 odpovědí) možnost zůstat v domácím prostředí s různými variantami podpory.

7.5 Dotazníková anketa pro uživatele sociálních služeb

V rámci šetření bylo **rozdáno 100 dotazníků** určených pro uživatele sociálních služeb. Z tohoto počtu se **vrátilo 45 (45 %) vyplněných**. V tabulce níže jsou uvedeny organizace, které dotazníky obdržely k dalšímu šíření, a počet rozdaných a navrácených dotazníků.

Tabulka 18: Počet rozdaných dotazníků pro uživatele sociálních služeb

Organizace	Rozdáno	Vráceno
Úřad práce Hlinsko	50	24
Centrum denních služeb Motýl	30	20
Odbor soc. věcí, škol. a zdrav. MěÚ Hlinsko	20	1
Celkem	100	45

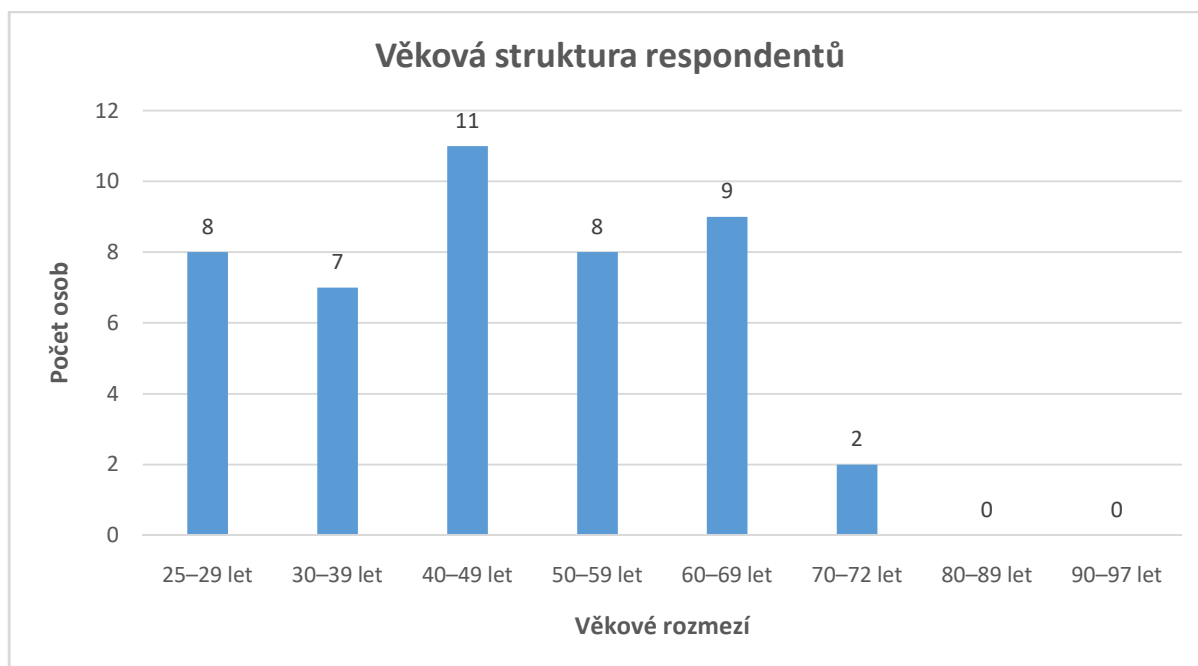
Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka 19: Místo bydliště respondentů

Obec	Počet	Procento
Hlinsko	31	69
Miřetice	4	9
Krouna	3	7
Jeníkov	2	4
Včelákov	2	4
Hamry	1	2
Vojtěchov	1	2
Vortová	1	2

Zdroj: Vlastní zpracování

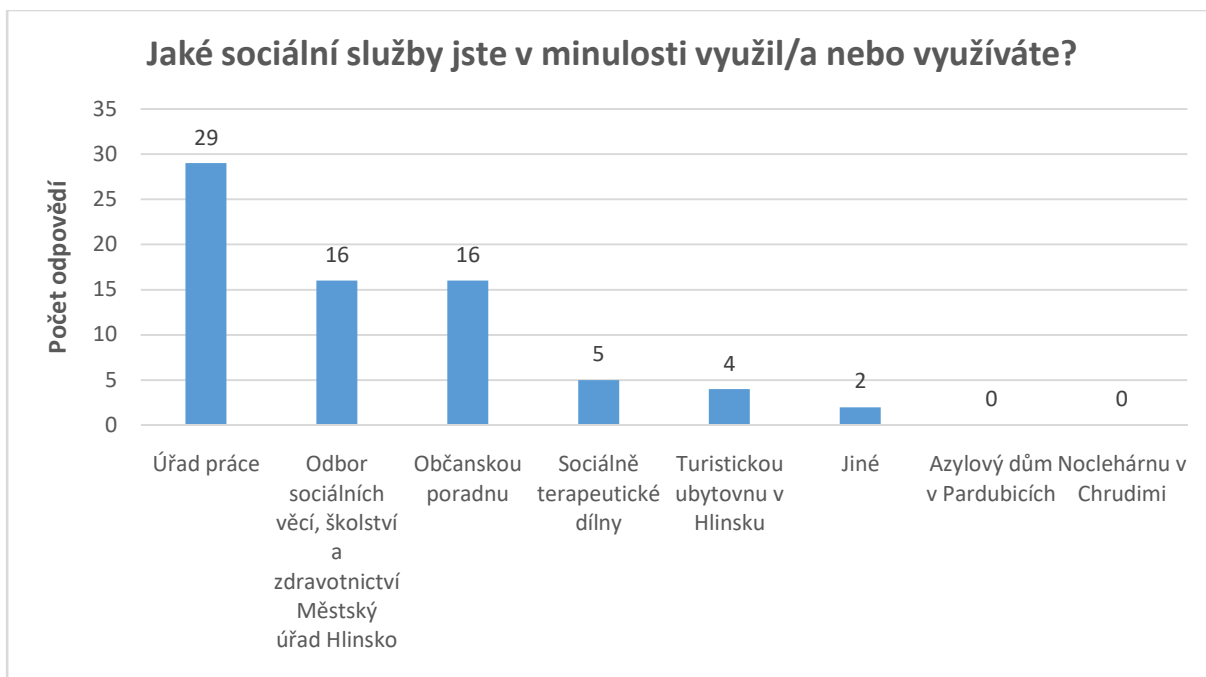
Dotazník vyplnili respondenti ve věku 25–72 let. Téměř jednou čtvrtinou jsou zastoupeni uživatelé sociálních služeb ve věku 40–49 let a 20 % respondentů je ve věku 60–69 let. Naopak nejméně uživatelů je ve věku 70–72 let.

Obrázek 35: Věková struktura respondentů

Zdroj: Vlastní zpracování

V anketě odpovídaly v naprosté většině ženy.

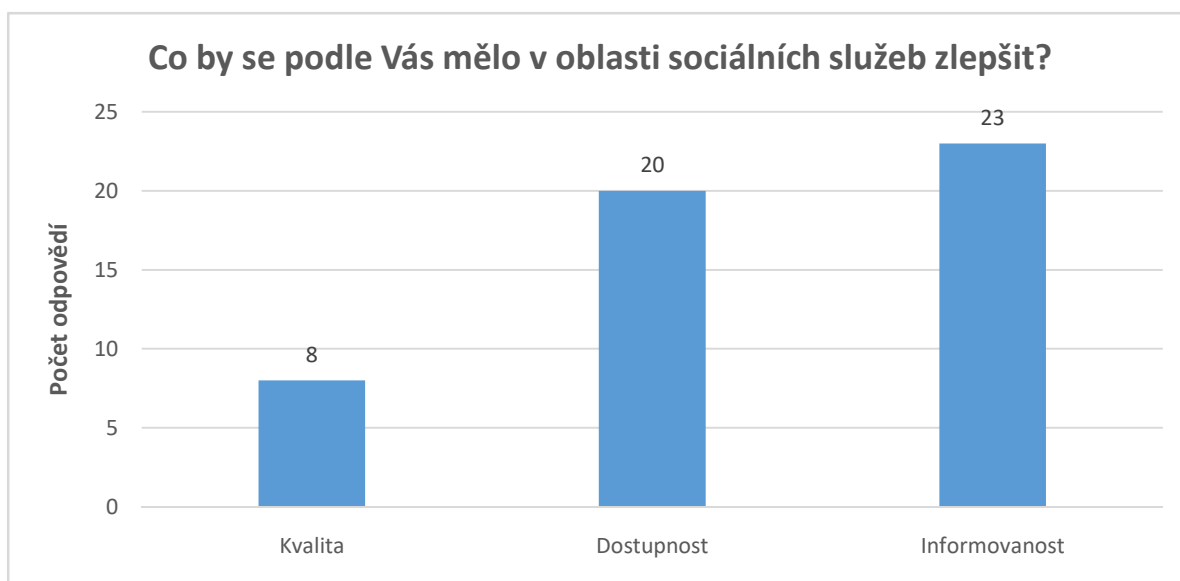
Obrázek 36: Četnost odpovědí na otázku Jaké soc. služby jste v minulosti využil/a nebo využíváte?

Zdroj: Vlastní zpracování

Obrázek 37: Četnost odpovědí na otázku: Jste spokojeni se zajištěním soc. služeb na Hlinecku?

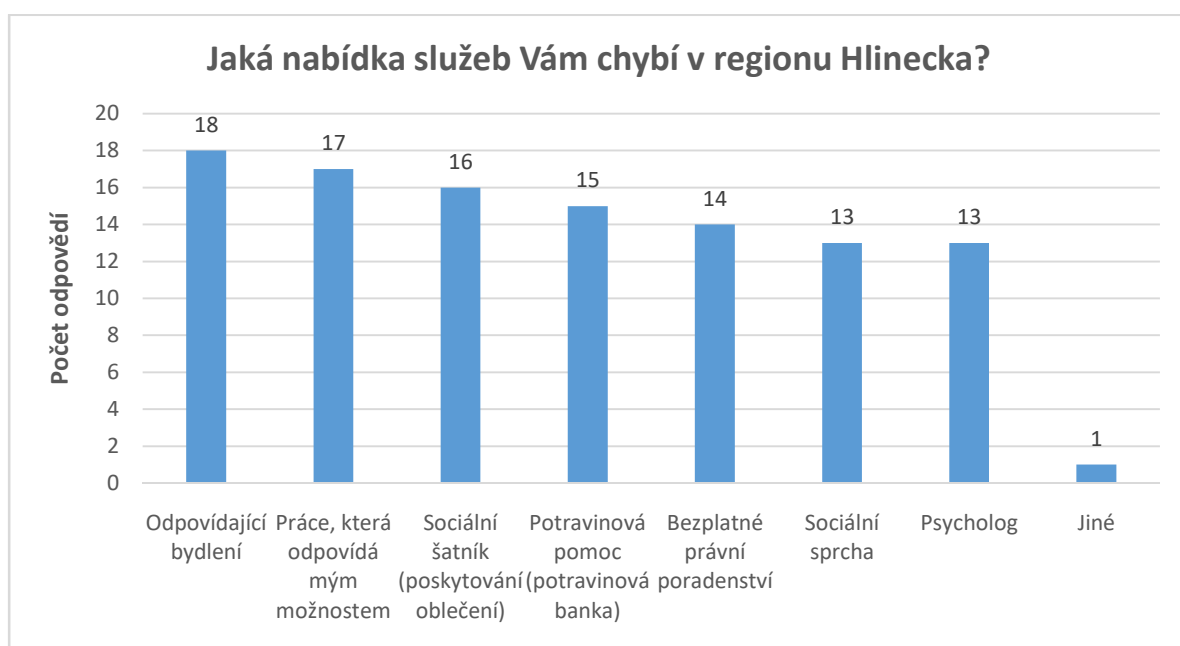
Zdroj: Vlastní zpracování

Obrázek 38: Četnost odpovědí na otázku: Co by se podle Vás mělo v oblasti soc. služeb zlepšit?

Zdroj: Vlastní zpracování

Na otázku jaké sociální služby v regionu chybí, mohli respondenti vybírat z několika možností, případně uvést i další chybějící služby. Možnosti byly navrženy podle přehledu pracovní skupiny komunitního plánování složené ze zástupců místních služeb.

Obrázek 39: Četnost odpovědí na otázku: Jaká nabídka služeb Vám chybí v regionu Hlinecka?

Zdroj: Vlastní zpracování

Obrázek 40: Četnost odpovědí na otázku: Potřebujete sami pomoc nebo podporu pro své blízké ještě v jiné oblasti, ale nemáte ji?

Zdroj: Vlastní zpracování

V cílové skupině tělesně postižených 15 respondentů uvedlo, že jim nejvíce **chybí nabídka vhodného zaměstnání, dostupnost sociálních služeb** (bezbariérový přístup, vzdálenost) **nabídka vhodného bydlení** (velikost, cena, bezbariérový přístup) a **dostatek informací o potřebných sociálních službách**. 11 z 15 respondentů uvedlo jako problém **nedostatek parkovacích míst pro TP**.

Shrnutí

- V rámci šetření bylo rozdáno 100 dotazníků určených pro uživatele sociálních služeb. Vrátilo se jich 45 vyplněných.
- Dotazník vyplnily osoby z osmi obcí ORP Hlinsko. Nejvíce respondentů bydlí ve městě Hlinsko.
- Na dotazník v naprosté většině odpovídaly ženy (34 ze 45), což odpovídá například poměru zastoupení žen mezi žadateli o dávky pro osoby v hmotné nouzi vyplácené Úřadem práce Hlinsko.
- Turistická ubytovna v Hlinsku částečně supluje noclehárnu pro osoby sociálně vyloučené, nebo osoby sociálním vyloučením ohrožené. Nejbližší příslušné sociální služby (noclehárna a azylové domy pro muže či bezdětné ženy) se v rámci Pardubického kraje totiž nacházejí až v Chrudimi, resp. v Pardubicích.
- Na otázku, zda jsou uživatelé spokojeni se zajištěním poskytovaných sociálních služeb, odpovědělo 35 osob, že ano, 9 dotázaných odpovědělo, že ne, a 1 osoba na otázku neodpověděla.
- Respondenti, kteří jsou nespokojeni (20 %) se zajištěním sociálních služeb na Hlinecku, uvedli jako důvod absenci sociálních služeb, které v regionu skutečně nejsou a ani do něho zástupci poskytovatelů služeb nedojíždějí (např. odborná pomoc s oddlužením). Naopak, místní lidé za nimi musejí dojíždět, a proto se jeví jako největší problém jejich dostupnost. Ostatní jako důvod nespokojenosti uvedli: malá ochota pomoci, nevčasná výplata dávek.
- 23 osob ze 45 uvedlo, že by se v oblasti sociálních služeb měla zlepšit informovanost o nich, 20 osob odpovědělo, že by se měla zlepšit jejich dostupnost a podle názoru 8 osob je nutné zlepšit jejich kvalitu.

- Skupina tělesně postižených uživatelů služeb označila jako největší problémy chybějící nabídku vhodného zaměstnání, bariéry v přístupu do budov a prostranství, málo parkovacích míst pro invalidy a vhodné bydlení.
- Osobám ohroženým sociálním vyloučením chybí podpůrné služby, které jim pomohou zabezpečit jejich základní potřeby, které se týkají jejich existenčních jistot (bydlení, práce, ošacení, jídlo, hygiena), duševní pohody (psycholog) a orientace v právní problematice (bezplatné právní poradenství).
- Největší potřeba pro rozšíření sociálních služeb byla identifikována v oblastech: odpovídající bydlení, možnost vhodné práce, sociální šatník, potravinová pomoc a odborné poradenství.

Porovnáme-li výsledky průzkumu v této cílové skupině se zjištěními u široké veřejnosti, docházíme k následujícím závěrům:

- Zatímco ve veřejnosti je pouze jedna osoba z 10 s kvalitou poskytovaných služeb nespokojena, mezi osobami ohroženými sociálním vyloučením, které využívají sociální služby, tuto nespokojenost vyjadřuje téměř každý pátý (dvě osoby z 10). To může být způsobeno tím, že jde o uživatele služeb, kteří mají dlouhodobější a hlubší zkušenost se sociálními službami, řeší často krizové a jejich existenci ohrožující situace, což jim přináší zvýšené emoční vypětí a frustraci umocněné tím, že stávající systém služeb není v některých případech schopen dostatečně rychle a úspěšně tyto situace řešit (např. odpovídající bydlení, dluhová problematika aj.).
- Spokojenost s kvalitou služeb souvisí i s jejich dostupností. Zatímco mezi veřejností panuje přesvědčení, že je na Hlínecku nedostatečná dostupnost služeb u necelé třetiny lidí (29 %), mezi lidmi ohroženými sociálním vyloučením, kteří potřebují využívat sociální služby, to je téměř polovina z nich (44 %).
- Informovanost o sociálních službách u této skupiny uživatelů služeb je vyšší než u široké veřejnosti, přesto však polovina (51 %) respondentů uvádí, že by se měla informovanost ještě zvýšit.

8 Výstupy z řízených rozhovorů se starosty obcí správního území

Počet oslovených obcí v území: 22 (100 %)

Pozice respondenta ve veřejné správě

- 18x starosta
- 3x místostarosta
- 1x pracovník úřadu

Dotazník obsahoval následující otázky:

Jaké sociální služby (dále jen SS) jsou poskytovány přímo ve Vaší obci a kdo je jejich poskytovatelem?

Shrnutí: V malých obcích působí převážně pečovatelské služby pro seniory, nejvíce Oblastní charita Nové Hrady u Skutče, nebo vlastní, zřízené obcí. Nejvíce služeb je poskytováno logicky v Hlínsku. Ve třech obcích není dle odpovědí poskytována žádná ze sociálních služeb.

Dostáváte pro potřeby obce pravidelně (např. 1x ročně) informaci od poskytovatelů SS?

Shrnutí: Informace od poskytovatelů obcím chybí, některé služby zástupci obcí ani neznají. 8 obcí nevyžaduje ani zprávu o počtu klientů z obce. 14 obcí z důvodu administrace vyúčtování poskytuje nízké finanční částky (jako dar bez zpětné vazby).

Jakou formou jste od poskytovatelů SS jako zastupitelé obcí informováni?

Shrnutí: Nejvíce zástupců uvedlo jako zdroj informací dopis od poskytovatelů.

Kolik procent ročního rozpočtu obce věnuje obec na podporu SS?

- 0 % (4 obce),
- 0,02 % – 1,8 % (13 obcí),
- 2 % – 3,1 % (3 obce),
- 5 % (2 obce).

Shrnutí: Několik zástupců obcí připustilo, že kdyby jasně věděli, na co peníze dávají, byli by ochotni vyčlenit v rozpočtu více peněz. Zde je zcela určitě prostor pro podporu užší spolupráce mezi poskytovateli a obcemi, koordinátor KPSS by mohl být i prostředníkem mezi nimi.

Uveďte, na které SS a kolik jste finančně přispěli v roce 2017.

Shrnutí: Celková částka podpory ze strany obcí v roce 2017 8,8 mil. Kč

- z toho Hlinsko 6,9 mil. Kč,
- obce provozující vlastní pečovatelskou službu 1,6 mil. Kč,
- ostatní obce ORP Hlinsko 300 tis. Kč,
- 6 obcí v roce 2017 neplatilo žádný finanční příspěvek na sociální služby.

Jakým způsobem rozhodujete o výši finanční podpory na SS z rozpočtu obce?

Shrnutí: 19 obcí uvedlo, že před schválením se posouzením výše podpory zabývají zastupitelé obce, jen město Hlinsko má vytvořená pravidla pro poskytování příspěvků.

Kdo konkrétně rozhoduje o výši finanční podpory na SS?

Shrnutí: Ve všech 22 obcích schvaluje výši finanční podpory ZO, jen v Hlinsku nižší příspěvky (v rámci schváleného limitu) RM. Žádná obec nevyužívá možnosti limitů pro např. starostu.

Považujete nabídku sociální péče ve Vaší obci za uspokojivou?

Většina zástupců obcí považuje nabídku za uspokojivou, ale chybí jim informace.

Postrádáte citelně a dlouhodobě některou sociální službu v regionu?

Shrnutí: Nejčastěji zástupci uvedli chybějící místa v pobytové službě Domov pro seniory, chybějící odlehčovací službu, fungující půjčovnu kompenzačních pomůcek s dostatečnou kapacitou a azylový dům pro bezdomovce, i když jsou si vědomi složitosti problému.

Zajišťuje v současnosti obec sama jako poskytovatel, nebo prostřednictvím obcí zřízené organizace některou ze SS?

Shrnutí: 3 obce jako důvod zajišťování vlastních SS uvádějí jejich potřebnost pro obec, potažmo region, dále potom, že mohou ovlivnit rozsah a způsob péče.

Zajišťovala v minulosti obec sama jako poskytovatel, nebo prostřednictvím obcí zřízené organizace některou ze SS a nyní ji už neposkytuje?

Shrnutí: 3 obce poskytovaly PS. Jako důvody, proč již tuto službu nezajišťují, uvádějí finanční náročnost, problematické hledání profesionálních zaměstnanců, velice složitou administrativu.

Jakou formou informujete své občany o nabídce SS v obci či ORP?

Shrnutí: Většinou uváděli zástupci obcí více zdrojů, nicméně na webech některých obcí (asi ½) zmínka o nabídce SS není.

Je určena konkrétní osoba (zastupitel, pracovník úřadu), která o nabídce SS v obci i širším regionu informuje?

Shrnutí: Obce kromě města Hlinska nemají určeného zastupitele pro oblast sociálních potřeb občanů, nemají zřízeny ani komise pro tuto oblast.

Máte na webových stránkách uvedeny kontakty na osobu, na kterou se občané mohou obrátit v případě potřeby SS?

Shrnutí: Ano - 4x, Ne - 18x

Jak obec zjišťuje potřeby občanů v zajištění SS?

Shrnutí: Většina obcí nechává zjišťování potřeb v oblasti SS na iniciativě občanů, ev. etablovaných poskytovatelů.

Je pro Vaše občany problém dojezdu za SS zásadní a kam nejdále dojíždějí?

Shrnutí: Ne, pokud je to do Hlinska - 22x, pokud je to jina, je dostupnost služeb horší.

Na koho se jako zástupce obce obracíte, pokud potřebujete informace o SS, kterou neznáte?

Shrnutí: Většina by využila konzultace s odborem sociálních věcí, školství a zdravotnictví MěÚ Hlinsko, ve který mají velkou důvěru.

Co by se podle Vás mělo v oblasti SS zlepšit?

Shrnutí: 20 zástupců obcí vidí jako priority informovanost občanů o SS a jejich dostupnost (dlouhá čekací doba na místo v domovech pro seniory, daleké dojíždění za službami do Pardubic, či Chrudimi, nedostupnost odlehčovací služby). Nízkou kvalitu služeb uvedli 4 zástupci.

V rámci Plánování sociálních služeb na území ORP Hlinsko bude vydána tištěná brožura s informacemi o nabídce všech SS. Využijete ji pro potřeby Vašich občanů? Využijete elektronickou formu brožury pro její uveřejnění na vašich webových stránkách obce?

Shrnutí: Všichni zástupci obcí kvitovali vznik tištěného materiálu, ale více se jim líbí elektronická forma s nutností pravidelné aktualizace.

Spolupracujete s dalšími obcemi, kraji a s poskytovateli SS při zprostředkování pomoci osobám?

Ne – 16 obcí, Ano – 6 obcí (s kým a jakou formou konkrétně – obce, kraj, poskytovatelé)

Znáte Plán rozvoje sociálních služeb Pardubického kraje?

13 zástupců obcí uvedlo, že plán neznají a neví o něm.

Co považujete za důležité, aby Komunitní plán sociálních služeb Hlinska obsahoval?

Shrnutí: Většina zástupců obcí neví, co od plánu čekat, 9 z nich očekává přehled služeb, jejich plánovaný vývoj, komunikaci mezi aktéry.

Považujete za vhodné/důležité, aby SS byly řešeny v ORP komplexně (například společně pro všechny obce ORP/mikroregionu)?

Shrnutí: Většina zástupců se domnívá, že etablovaní poskytovatelé zvládají poskytování a organizaci služeb dobře, oceňují ale metodickou pomoc ORP.

Popište prosím stručně příklad situace, kdy požádá občan obce o radu, jak postupovat v tíživé situaci? Jak vypadá pomoc/poradenství ze strany obce.

Shrnutí: Většina zástupců uvedla, že vyhodnotí požadavek a konzultuje buď s poskytovatelem služeb, nebo odborem sociálních věcí školství a zdravotnictví MěÚ Hlinsko.

Shrnutí:

- Nabídka sociálních služeb na Hlinecku dle zástupců obcí ne zcela vystihuje potřeby území, v rozhovorech byly připomínány chybějící odlehčovací služba, kapacitně nedostatečná pobytová služba Domova pro seniory a přiblížení kontaktních míst některých ambulantních služeb.
- Ucelené a přehledné informace o nabídce sociálních služeb v území postrádá většina zástupců obcí, využili by je mimo jiné pro své weby.
- Odbor sociálních věcí, školství a zdravotnictví MěÚ Hlinsko poskytuje obcím metodickou i organizační podporu velmi dobře.
- Doprava za službami do Hlinska není pro občany obcí dle jejich zástupců žádný vážný problém, pokud je to ale až do Pardubic, je to překážka v dostupnosti.
- Největším poskytovatelem terénních služeb je OCH Nové Hrady u Skutče – dojíždí i do obcí, které mají vlastní PS.
- Většina obcí nemá osobu pověřenou pro sociální oblast, v oblasti péče spoléhá na iniciativu rodin, sousedů, ev. poskytovatelů.
- Většina obcí se nebude bránit poskytnout finanční podporu SS, pokud budou mít dobře zdůvodněné požadavky.
- V komunitním plánu sociálních služeb by zástupci obcí rádi našli přehled služeb a jejich plánovaný budoucí vývoj, nastavený způsob komunikace mezi aktéry, jasná pravidla pro financování.
- Většina zástupců obcí oceňuje proces komunitního plánování jako nástroje pro přenos informací a dialog v území.

9 Poskytovatelé sociálních služeb dle zák. č. 108/2006 Sb., o sociálních službách působící ve správním území ORP Hlinsko

Vytváření sítě sociálních služeb

V § 95 zák. č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů je uvedeno, že kraj zpracovává střednědobý plán rozvoje sociálních služeb ve spolupráci s obcemi na území kraje, se zástupci poskytovatelů sociálních služeb a se zástupci osob, kterým jsou poskytovány sociální služby, a informuje obce na území kraje o výsledcích zjištěných v procesu plánování. Při zpracování plánu kraj přihlíží k informacím sděleným obcemi a k údajům uvedeným v registru poskytovatelů. Kraj určuje síť sociálních služeb na svém území. Krajský úřad vede registr poskytovatelů sociálních služeb, do kterého zapisuje poskytovatele sociálních služeb, kterým bylo vydáno rozhodnutí o registraci.

Pardubický kraj (dále jen PK) má schválen Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb Pardubického kraje na období 2019–2021 a „Pravidla řízení a koordinace Sítě sociálních služeb Pardubického kraje“ platná od 1. 1. 2019. V souladu s Pravidly (kap. II odst. 3.4.1) je síť sociálních služeb tvořena

na období platnosti střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb, tj. na období tří po sobě jdoucích kalendářních roků, aktuálně 2019–2021. „V zájmu zajištění kontinuity a stability Sítě sociálních služeb vychází PK při tvorbě sítě sociálních služeb pro další tříleté období z aktuálního stavu posledního roku předchozí doby trvání Sítě sociálních služeb“ (kap. II odst. 3.4.5).

Aktualizace sítě sociálních služeb v PK bude probíhat nejméně jednou ročně v reakci na potřebu změn zajištění dostupnosti příslušných kapacit sociálních služeb, a to jak na základě žádostí poskytovatelů sociálních služeb, požadavků obcí nebo svazku obcí, nebo na základě vlastního rozhodnutí kraje (kap. II. odst. 3.4.4).

Službám zařazeným v síti sociálních služeb bude vydáno Pověření k zajištění dostupnosti poskytování sociální služby zařazené do Sítě sociálních služeb PK a k poskytování sociálních služeb jako služeb obecného hospodářského zájmu, které spolu s veřejnoprávními smlouvami a dalšími akty o financování předmětné služby, uzavřenými mezi poskytovatelem služby a PK, jakož i dalšími veřejnými institucemi (obce), splňuje podmínky pověřujícího aktu v souladu s Rozhodnutím Komise 2012/21/EU o použití čl. 106 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie na státní podporu ve formě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby udělené určitým podnikům pověřeným poskytováním služeb obecného hospodářského zájmu (kap. II odst. 4.4). Pověření bude vydáno na období platnosti sítě sociálních služeb, tj. 2019–2021.

Cíl sociálních služeb

Hlavním cílem sociálních služeb je poskytování pomoci a podpory fyzickým osobám v nepříznivé sociální situaci. Správně nastavené sociální služby

podporují:

- zachování, či rozvoj soběstačnosti uživatele,
- jeho možný návrat do domácího prostředí,
- obnovení, nebo zachování původního životního stylu,

rozvíjejí schopnosti uživatelů vést samostatný život, pokud toho mohou být schopni,

snižují zdravotní a sociální rizika, která souvisejí se způsobem života uživatelů.

Formy a druhy sociálních služeb

Zákonem č. 108/2006 Sb., o sociálních službách jsou upraveny **formy poskytování sociálních služeb**:

- **ambulantní** – služby, za kterými osoba dochází nebo je doprovázena nebo dopravována do zařízení sociálních služeb a součástí služby není ubytování,
- **pobytové** – služby spojené s ubytováním v zařízeních sociálních služeb,
- **terénní** – služby, které jsou osobě poskytovány v jejím přirozeném sociálním prostředí.

Druhy sociálních služeb:

- **sociální poradenství,**
- **služby sociální péče,**
- **služby sociální prevence.**

Ve správním území ORP Hlinsko poskytují registrované sociální služby dle zák. 108/2006 Sb., o sociálních službách různé právní subjekty – nestátní neziskové organizace (zapsané spolky, zapsané ústavy, obecně prospěšné společnosti, evidované církevní právnické osoby), obchodní společnosti, obce a kraje nebo jejich příspěvkové organizace.

9.1 Sociální poradenství

Tabulka 20: Přehled služeb sociálního poradenství působících v ORP Hlinsko

Sociální poradenství § 37, zák.		
Zřizovatel/ Poskytovatel	Název služby	Forma služby
Most pro o.p.s.	Odborné sociální poradenství	A
Romodrom o.p.s.	Sociální poradenství	A, T
TyfloCentrum Pardubice, o.p.s.	Odborné sociální poradenství	A, T
Centrum J. J. Pestalozziho, o.p.s.	Odborné sociální poradenství	A
Poradna pro rodinu Pardubického kraje	Odborné sociální poradenství	A

9.2 Služby sociální péče

Tabulka 21: Přehled služeb sociální péče působících v ORP Hlinsko

Osobní asistence § 39, zák.		
Poskytovatel	Název služby	Forma služby
Oblastní Charita Nové Hradky u Skutče	Centrum osobní asistence	T
Pečovatelská služba §40, zák.		
Poskytovatel	Název služby	Forma služby
Obec Svratouch	Dům klidného stáří Svratouch	T
Obec Kameničky	Pečovatelská služba obce Kameničky	T
Oblastní charita Nové Hradky u Skutče	Pečovatelská služba	T
Obec Vysočina	Pečovatelská služba obce Vysočina	T
Průvodcovské a předčitatelské služby § 42, zák.		
Poskytovatel	Název služby	Forma služby
TyfloCentrum Pardubice, o.p.s.	Průvodcovské a předčitatelské služby	A, T
Podpora samostatného bydlení § 43, zák.		
Poskytovatel	Název služby	Forma služby
Rytmus Východní Čechy, o.p.s.	Podpora samostatného bydlení	T
Centrum denních služeb § 45, zák.		
Zřizovatel/Poskytovatel	Název služby	Forma služby
Domov seniorů Drachtinka	Centrum denních služeb Motýl	A
Denní stacionáře § 46, zák.		
Poskytovatel	Název služby	Forma služby
Oblastní Charita Nové Hradky u Skutče	Denní stacionář	A
Domovy pro seniory § 49, zák.		
Poskytovatel	Název služby	Forma služby
Domov seniorů Drachtinka	Domovy pro seniory	P

9.3 Služby sociální prevence

Tabulka 22: Přehled služeb sociální prevence působících v ORP Hlinsko

Raná péče § 54, zák.		
Poskytovatel	Název služby	Forma služby
Středisko rané péče v Pardubicích o.p.s.	Raná péče	A, T
Rodinné Integroční Centrum z.s.	Raná péče	A, T

Telefonická krizová pomoc §55, zák.		
Poskytovatel	Název služby	Forma služby
KONTAKT Ústí nad Orlicí o.p.s.	Telefonická krizová pomoc	T
Azylové domy § 57, zák.		
Poskytovatel	Název služby	Forma služby
Obecně prospěšná společnost DLAŇ ŽIVOTU	Azylový dům pro těhotné ženy v tísní	P
Centrum J. J. Pestalozziho, o.p.s.	Azylový dům Chrudim	P
Krizová pomoc §60, zák.		
Poskytovatel	Název služby	Forma služby
Centrum J. J. Pestalozziho, o.p.s.	Krizová pomoc Chrudim	A
Intervenční centrum § 60 písm. a, zák.		
Poskytovatel	Název služby	Forma služby
SKP-CENTRUM, o.p.s.	Intervenční centrum	A, T
Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi § 65, zák.		
Poskytovatel	Název služby	Forma služby
Amalthea z.s.	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	A, T
Oblastní Charita Nové Hradky u Skutče	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	A, T
Rodinné Integrovaná Centrum z.s.	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	A, T
Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením § 66, zák.		
Poskytovatel	Název služby	Forma služby
TyfloCentrum Pardubice, o.p.s.	Sociálně aktivizační služby	A, T
Sociálně terapeutické dílny §67, zák.		
Poskytovatel	Název služby	Forma služby
Oblastní Charita Nové Hradky u Skutče	Sociálně terapeutické dílny	A
Terénní programy §69, zák.		
Poskytovatel	Název služby	Forma služby
Laxus z. ú.	Centrum terénních programů Pardubického kraje	T
Romodrom o.p.s.	Terénní programy	T
Sociální rehabilitace §70, zák.		
Poskytovatel	Název služby	Forma služby
FOKUS Vysočina, z.ú.	Sociální rehabilitace	A, T
Rytmus Východní Čechy, o.p.s.	Sociální rehabilitace	A, T
TyfloCentrum Pardubice, o.p.s.	Sociální rehabilitace	A, T
Centrum J. J. Pestalozziho, o.p.s.	Sociální rehabilitace	A, T
Rodinné Integrovaná Centrum z.s.	Sociální rehabilitace	A, T

Zdroj: Vlastní zpracování

Vysvětlivky:

T – terénní služba

A – ambulantní služba

P – pobytová služba

10 Služby návazné na sociální služby nebo s nimi související

Již v první fázi přípravy KPSS se řídicí skupina a pracovní skupiny rozhodly provést v analytické části průzkum a rozbor služeb, které se zabývají souvisejícími aktivitami navazujícími na sociální služby, což jsou např. centra náhradní rodinné péče, služby asistovaných kontaktů, potravinová banka, dobrovolnické centrum, půjčovna kompenzačních pomůcek aj.

Dále rozhodly, že součástí analýzy bude i průzkum a rozbor volnočasových aktivit zájmových skupin, neboť považují volnočasové aktivity za důležitou součást prevence negativních jevů ve společnosti.

Služby a aktivity pro děti a rodiny s dětmi

Tabulka 23: Přehled ostatních a souvisejících služeb a volnočasových aktivit

Služby návazné a související	
Zřizovatel/Poskytovatel	Služba
Amalthea z.s.	Centrum náhradní rodinné péče – doprovázení pěstounských a osvojitelských rodin Předškolní klub Amálka
Centrum J. J. Pestalozziho, o.p.s.	Podpora rodin v agendě OSPOD a Asistovaný kontakt
Pardubický kraj/Poradna pro rodinu Pardubického kraje	Náhradní rodinná péče – odborné posuzování, odborná příprava
FOND OHROŽENÝCH DĚTÍ, Klokánek Pardubice	Zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc /ZDVOP/
Dětské centrum Veská	Zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc /ZDVOP/
Volnočasové aktivity	
Poskytovatel	Služba
MaCeK při ZŠ a MŠ Krouna – mateřské centrum	Klubová činnost, prevence sociálního vyloučení a izolace matek
Centrum JANA XXIII., z.s.	Volnočasové aktivity, duchovní podpora rodin s dětmi
Dům dětí a mládeže Hlinsko, okres Chrudim	Volnočasové aktivity pro děti a mládež
Mateřské centrum Hlinečánek	Volnočasové aktivity dětí a rodin
Volnočasové centrum Maják Hlinsko	Volnočasové aktivity pro děti a mládež, otevřené kluby
Středisko volného času POHODA a POHODA COOL	Soukromé školské volnočasové zařízení pro děti a mládež Spontánní činnost pro rizikové a delikventní děti a mládež

Služby a aktivity pro seniory

Služby návazné a související	
Poskytovatel	Služba
Oblastní Charita Nové Hradky u Skutče	Ošetřovatelská služba a domácí hospicová péče
Volnočasové aktivity	
Poskytovatel	Služba
Klub seniorů	Kulturní, vzdělávací a společenské aktivity seniorů
Centrum JANA XXIII., z.s.	Volnočasové aktivity, duchovní podpora dospělých a seniorů

Služby a aktivity pro osoby se zdravotním postižením

Služby návazné a související	
Zřizovatel/Poskytovatel	Služba
Svaz tělesně postižených v České Republice z.s. místní organizace Hlinsko	Služby a aktivity pro tělesně postižené
Oblastní Charita Nové Hradky u Skutče / PERCHAR s.r.o.	Chráněné dílny
Oblastní Charita Nové Hradky u Skutče	Ošetrovatelská služba a domácí hospicová péče

Služby a aktivity pro osoby ohrožené sociálním vyloučením

Služby návazné a související	
Poskytovatel	Služba
Potravinová banka Pardubice, z.s.	Potravinová banka
Středisko volného času POHODA a POHODA COOL	Spontánní činnost pro rizikové a delikventní děti a mládež

Služby a aktivity pro všechny cílové skupiny

Služby návazné a související	
Poskytovatel	Služba
Oblastní Charita Nové Hradky u Skutče	Půjčovna kompenzačních pomůcek
FOKUS Vysočina, z.ú.	Dobrovolnické centrum

Zdroj: Vlastní zpracování

11 Informace o poskytovatelích sociálních služeb získané na základě dotazníkové ankety pro poskytovatele a z dostupných zdrojů

Dotazníkové šetření u poskytovatelů SS probíhalo převážně korespondenční formou, k upřesnění údajů v dotazníku sloužily osobní schůzky s uvedenými kontaktními osobami poskytovatelů, telefonické, či emailové konzultace, zveřejněné výroční zprávy poskytovatelů.

11.1 Přehled sociálních služeb poskytovaných dle zák. č. 108/2006 Sb., o sociálních službách pro obyvatele správního území ORP Hlinsko – členění dle poskytovatelů.

Tabulka 24: Přehled poskytovatelů SS poskytovaných dle zák. č. 108/2006 Sb. pro obyvatele SO ORP Hlinsko

AMALTHEA z.s.	
Adresa	Městský park 274, 537 01 Chrudim
Zřizovatel	Samost. práv. osoba
Územní působnost	Pardubický kraj
Druh poskytované služby	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi § 65 zák. č. 108/2006 Sb.
Cílová skupina	Děti a rodiny v obtížné situaci
Forma služby	Ambulantní, terénní
Kapacita služby	T 70, A 10

CENTRUM DENNÍCH SLUŽEB MOTÝL	
Adresa	Fügnerova 937, 539 01 Hlinsko
Zřizovatel	Město Hlinsko
Územní působnost	ORP Hlinsko
Druh poskytované služby	Centrum denních služeb § 45 zák. č. 108/2006 Sb.
Cílová skupina	Osoby se zdravotním, mentálním a kombinovaným postižením od 18 let
Forma služby	Ambulantní
Kapacita služby	20

CENTRUM J. J. PESTALOZZIHO, o.p.s.	
Adresa	Štěpánkova 108, 537 01 Chrudim
Zřizovatel	Samostatná právnická osoba
Územní působnost	Pardubický kraj
Druh poskytované služby	Krizové centrum § 60 zák. č. 108/2006 Sb.
Cílová skupina	Osoby v krizi, oběti domácího násilí bez omezení věku
Forma služby	Ambulantní
Kapacita služby	5
Druh poskytované služby	Azylový dům § 57 zák. č. 108/2006 Sb.
Cílová skupina	Oběti domácího násilí, mladí do 26 let, rodiny s dětmi
Forma služby	Pobytová
Kapacita služby	30 lůžek
Druh poskytované služby	Odborné sociální poradenství § 37 zák. č. 108/2006 Sb.
Cílová skupina	Osoby ohrožené soc. vyloučením – oddlužení, hledání práce, právní poradenství
Forma služby	Ambulantní
Kapacita služby	3
Druh poskytované služby	Sociální rehabilitace pro děti a mládež § 70 zák. č. 108/2006 Sb.
Cílová skupina	Ohrožené děti a mládež 10–26 let
Forma služby	Ambulantní, terénní
Kapacita služby	A 2, T 15

DOMOV SENIORŮ DRACHTINKA	
Adresa	Erbenova 1631, 539 01 Hlinsko
Zřizovatel	Město Hlinsko
Územní působnost	ORP Hlinsko
Druh poskytované služby	Domovy pro seniory § 49 zák. č. 108/2006 Sb.
Cílová skupina	Senioři
Forma služby	Pobytová
Kapacita služby	87

FOKUS VYSOČINA, z.ú.	
Adresa	Karla Lidického 1213, 539 01 Hlinsko
Zřizovatel	FOKUS Vysočina, z.ú., 5. května 356, 580 01 Havlíčkův Brod
Územní působnost	ORP Hlinsko
Druh poskytované služby	Sociální rehabilitace § 70 zák. č. 108/2006 Sb.
Cílová skupina	Osoby s duševním onemocněním nad 18 let
Forma služby	Ambulantní, terénní
Kapacita služby	70

KONTAKT ÚSTÍ NAD ORLICÍ o.p.s.	
Adresa	Smetanova 43, 562 01 Ústí n. Orlicí
Zřizovatel	Samostatná právnická osoba
Územní působnost	Pardubický kraj
Druh poskytované služby	Telefonická krizová pomoc § 55 zák. č. 108/2006 Sb.
Cílová skupina	Osoby v obtížné situaci bez omezení věku
Forma služby	Terénní
Kapacita služby	2500

LAXUS z. ú.	
Adresa	Jana Palacha 324, 530 02 Pardubice
Zřizovatel	Samostatná právnická osoba
Územní působnost	Pardubický kraj
Druh poskytované služby	Terénní programy § 69 zák. č. 108/2006 Sb.
Cílová skupina	Osoby drogově závislé nebo ohrožené drogovou závislostí
Forma služby	Terénní
Kapacita služby	20, okamžitá 4
Druh poskytované služby	Odborné sociální poradenství § 37 zák. č. 108/2006 Sb.
Cílová skupina	Uživatelé nelegálních drog, alkoholu, gambleři a jejich blízcí
Forma služby	Ambulantní
Kapacita služby	12 klientů/den

MOST PRO o.p.s.	
Adresa	Poděbradovo nám. 1, 539 01 Hlinsko
Zřizovatel	Samostatná právnická osoba
Územní působnost	ORP Hlinsko
Druh poskytované služby	Odborné sociální poradenství § 37 zák. č. 108/2006 Sb.
Cílová skupina	Lidé v tíživé sociální situaci, cizinci
Forma služby	Ambulantní
Kapacita služby	7 konzultací/den

OBEZNĚ PROSPĚŠNÁ SPOLEČNOST DLAŇ ŽIVOTU	
Adresa	Hamry 107, 539 01 Hlinsko
Zřizovatel	Obecně prospěšná společnost DLAŇ ŽIVOTU, Českobratrská 1229/13, 702 00 Ostrava
Územní působnost	Pardubický kraj
Druh poskytované služby	Azylový dům § 57 zák. č. 108/2006 Sb.
Cílová skupina	Těhotné ženy v tísní, matky s dětmi do 7 let
Forma služby	Pobytová
Kapacita služby	14

OBLASTNÍ CHARITA NOVÉ HRADY U SKUTČE	
Adresa	Chotovice 31, 570 01 Litomyšl
Zřizovatel	Biskupství královéhradecké
Územní působnost	Pardubický kraj
Druh poskytované služby	Pečovatelská služba § 40 zák. č. 108/2006 Sb.
Cílová skupina	Senioři a ZP dospělí od 19 let
Forma služby	Terénní
Kapacita služby	320
Druh poskytované služby	Osobní asistence § 39 zák. č. 108/2006 Sb.
Cílová skupina	Osoby se zdravotním postižením od 3 let, senioři
Forma služby	Terénní
Kapacita služby	20
Druh poskytované služby	Denní stacionáře § 46 zák. č. 108/2006 Sb.
Cílová skupina	Osoby se zdravotním postižením od 7 let, senioři
Forma služby	Ambulantní
Kapacita služby	12
Druh poskytované služby	Sociálně terapeutické dílny § 67 zák. č. 108/2006 Sb.
Cílová skupina	Osoby se ZP od 16 let, osoby ohrožené soc. vyloučením
Forma služby	Ambulantní
Kapacita služby	20
Druh poskytované služby	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi § 65 zák. č. 108/2006 Sb.
Cílová skupina	Bez omezení věku
Forma služby	Ambulantní, terénní
Kapacita služby	A 4, T 25

PEČOVATELSKÁ SLUŽBA OBEC KAMENIČKY	
Adresa	Kameničky 149, 539 41 Kameničky
Zřizovatel	Obec Kameničky
Územní působnost	Obce Kameničky, Chlumětín, Jeníkov
Druh poskytované služby	Pečovatelská služba § 40 zák. č. 108/2006 Sb.
Cílová skupina	Senioři, osoby se zdravotním postižením
Forma služby	Terénní
Kapacita služby	50

DŮM KLIDNÉHO STÁŘÍ SVRATOUCH	
Adresa	DPS Svratouch 15, 539 42 Svratouch
Zřizovatel	Obec Svratouch
Územní působnost	Obec Svratouch
Druh poskytované služby	Pečovatelská služba § 40 zák. č. 108/2006 Sb.
Cílová skupina	Senioři, osoby se zdravotním postižením
Forma služby	Terénní
Kapacita služby	50

PEČOVATELSKÁ SLUŽBA OBEC VYSOČINA	
Adresa	Dřevíkov 55, 539 01 Hlinsko
Zřizovatel	Obec Vysočina
Územní působnost	Obec Vysočina
Druh poskytované služby	Pečovatelská služba § 40 zák. č. 108/2006 Sb.
Cílová skupina	Senioři, osoby s chronickým onemocněním
Forma služby	Terénní
Kapacita služby	30, 15 denní

PORADNA PRO RODINU PARDUBICKÉHO KRAJE	
Adresa	Mozartova 449, 530 09 Pardubice, detašovaná pracoviště Chrudim, Svitavy, Ústí nad Orlicí
Zřizovatel	Pardubický kraj
Územní působnost	Pardubický kraj
Druh poskytované služby	Odborné sociální poradenství § 37 zák. č. 108/2006 Sb.
Cílová skupina	Rodiny s dětmi
Forma služby	Ambulantní
Kapacita služby	27 konzultací/den

RODINNÉ INTEGRAČNÍ CENTRUM z. s.	
Adresa	Nám. Republiky 2886, 532 27 Pardubice
Zřizovatel	Samostatná právnická osoba
Územní působnost	Pardubický kraj
Druh poskytované služby	Raná péče § 54 zák. č. 108/2006 Sb.
Cílová skupina	Rodiny s dětmi ve věku od 1 do 7 let včetně s poruchami komunikace a sociální interakce, zejména s diagnostikovanými poruchami autistického spektra nebo s podezřením na PAS ve fázi diagnostiky
Forma služby	Ambulantní, terénní
Kapacita služby	65 uživatelů
Druh poskytované služby	Sociálně aktivizační služby § 65 zák. č. 108/2006 Sb.
Cílová skupina	Rodiny s dětmi ve věku od 8 do dovršených 18 let s diagnostikovanými poruchami autistického spektra nebo s podezřením na PAS ve fázi diagnostiky
Forma služby	Ambulantní, terénní
Kapacita služby	76 uživatelů

Druh poskytované služby	Sociální rehabilitace § 70 zák. č. 108/2006 Sb.
Cílová skupina	Osoby ve věku od 16 do 64 let s diagnostikovanými poruchami autistického spektra nebo s podezřením na PAS ve fázi diagnostiky
Forma služby	Ambulantní, terénní
Kapacita služby	16

ROMODROM o.p.s.	
Adresa	Sukova 1556, 530 02 Pardubice
Zřizovatel	Romodrom o.p.s., Rybná 716/24, 110 00 Praha 1
Územní působnost	Pardubický kraj
Druh poskytované služby	Terénní programy § 69 zák. č. 108/2006 Sb.
Cílová skupina	Osoby ohrožené soc. vyloučením, etnické menšiny, osoby dotčené výkonem trestu odnětí svobody
Forma služby	Terénní
Kapacita služby	5, resp. 4 intervence, 6 kontaktů
Druh poskytované služby	Odborné sociální poradenství § 37 zák. č. 108/2006 Sb.
Cílová skupina	Osoby žijící v soc. vyloučených lokalitách, etnické menšiny, pachatelé trestných činů
Forma služby	Ambulantní, terénní
Kapacita služby	A 3/den, resp. 3 intervence, 2 kontakty, T 2/den, resp. 1 intervence, 4 kontakty

RYTMUS VÝCHODNÍ ČECHY, o.p.s.	
Adresa	Heydukova 392, 537 01 Chrudim
Zřizovatel	Samostatná právnická osoba
Územní působnost	Chrudim a okolí
Druh poskytované služby	Sociální rehabilitace § 70 zák. č. 108/2006 Sb.
Cílová skupina	Osoby se zdravotním a mentálním postižením
Forma služby	Ambulantní, terénní
Kapacita služby	93 uživatelů v roce 2017
Druh poskytované služby	Podpora samostatného bydlení § 43 zák. č. 108/2006 Sb.
Cílová skupina	Osoby se zdravotním a mentálním postižením
Forma služby	Pobytová
Kapacita služby	6 uživatelů

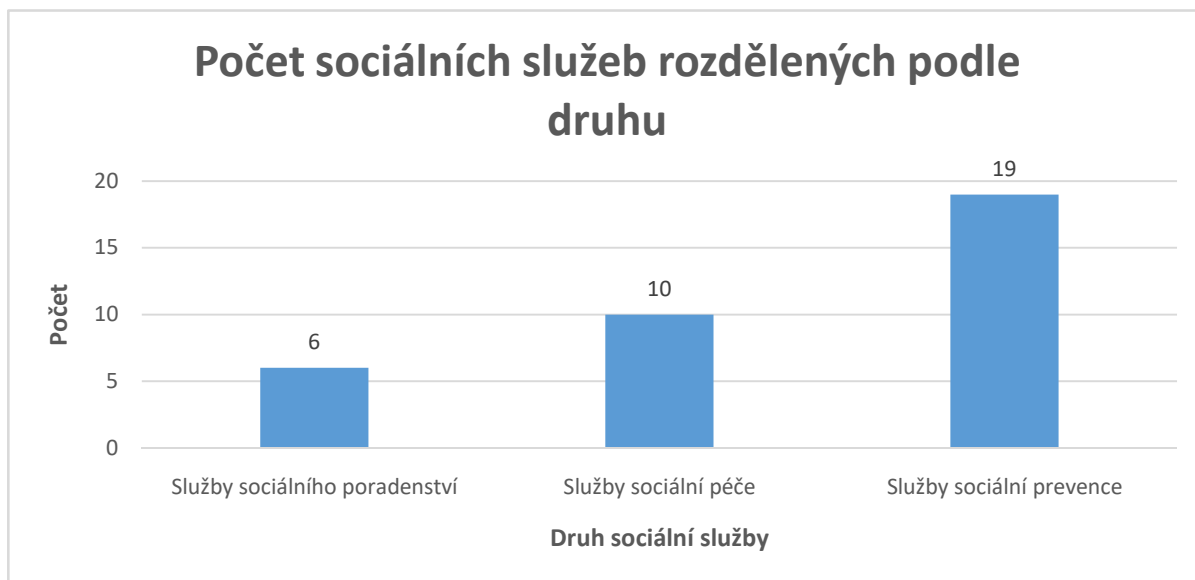
SKP – CENTRUM, o.p.s.	
Adresa	Karla Lidického 1213, 539 01 Hlinsko
Zřizovatel	SKP – CENTRUM, o.p.s., Jungmanova 2550, 530 02 Pardubice
Územní působnost	ORP Hlinsko, Pardubický kraj
Druh poskytované služby	Intervenční centrum § 60 písm. a) zák. č. 108/2006 Sb.
Cílová skupina	Osoby ohrožené domácím násilím od 16 let věku
Forma služby	Ambulantní, terénní
Kapacita služby	A 3, T 1, současně

STŘEDISKO RANÉ PÉČE V PARDUBICÍCH o.p.s.	
Adresa	Bělehradská 389, 530 09 Pardubice
Zřizovatel	Samostatná právnická osoba
Územní působnost	Pardubický kraj
Druh poskytované služby	Raná péče § 54 zák. č. 108/2006 Sb.
Cílová skupina	Dítě a rodiče dítěte do 7 let věku, které je zdravotně postižené
Forma služby	Ambulantní, terénní
Kapacita služby	120 rodin v roce 2017

TYFLOCENTRUM PARDUBICE, o.p.s.	
Adresa	Nábř. Závodu Míru 1961, 530 02 Pardubice
Zřizovatel	Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých ČR
Územní působnost	Pardubický kraj
Druh poskytované služby	Odborné sociální poradenství § 37 zák. č. 108/2006 Sb.
Cílová skupina	Osoby se zrakovým postižením starší 16 let
Forma služby	Ambulantní, terénní
Kapacita služby	A – 130 už./rok, T – 40 už./rok
Druh poskytované služby	Průvodcovské a předčitatelské služby § 42 zák. č. 108/2006 Sb.
Cílová skupina	Osoby se zrakovým postižením starší 16 let
Forma služby	Ambulantní, terénní
Kapacita služby	T 32 už./rok, A 32 už./rok
Druh poskytované služby	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se ZP § 66 zák. č. 108/2006 Sb.
Cílová skupina	Osoby se zrakovým postižením starší 16 let, senioři
Forma služby	Ambulantní, terénní
Kapacita služby	A 80 už./rok, T 50 už./rok
Druh poskytované služby	Sociální rehabilitace § 70 zák. č. 108/2006 Sb.
Cílová skupina	Osoby se zrakovým postižením starší 16 let
Forma služby	Ambulantní, terénní
Kapacita služby	A 80 už./rok, T 70 už./rok

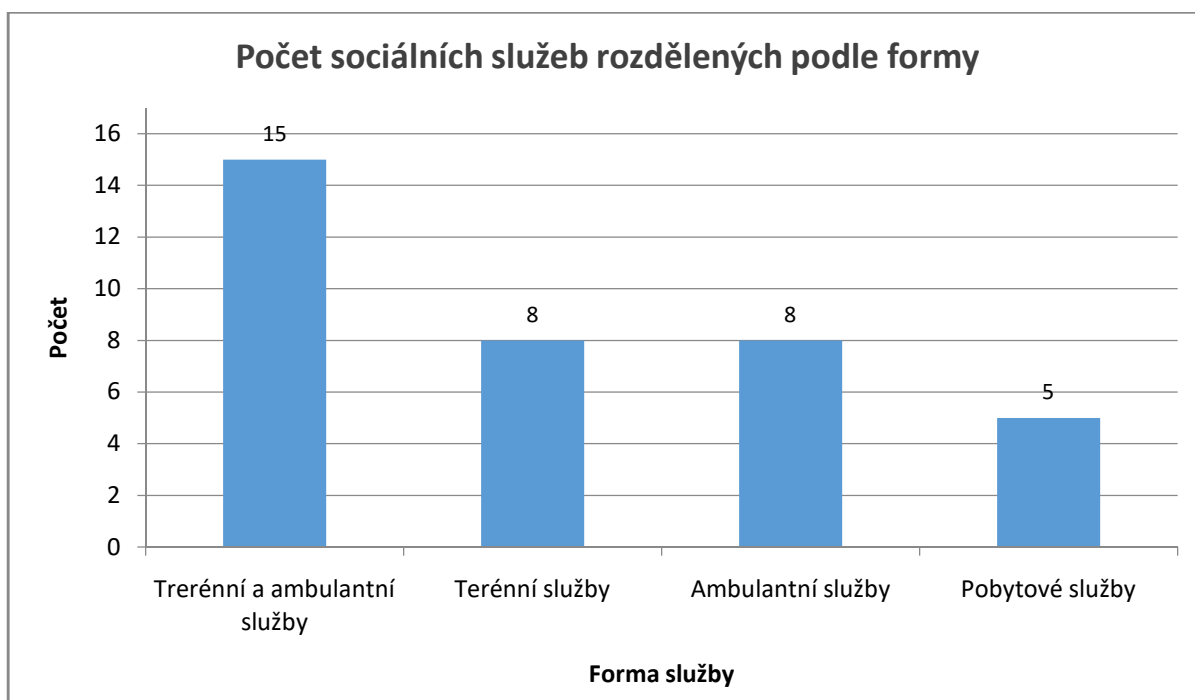
11.1.1 Rozbor registrovaných sociálních služeb dle cílových skupin, forem a druhů

Do KPSS pro správní území ORP Hlinsko bylo k 31. 10. 2018 zahrnuto celkem 20 registrovaných poskytovatelů sociálních služeb, z nichž jen 10 má sídlo nebo kontaktní pracoviště v Hlinsku či obcích správního území. Dalších 10 má sídlo v Pardubicích či Chrudimi a jejich služby mají celokrajskou působnost. Poskytují celkem 35 registrovaných sociálních služeb.

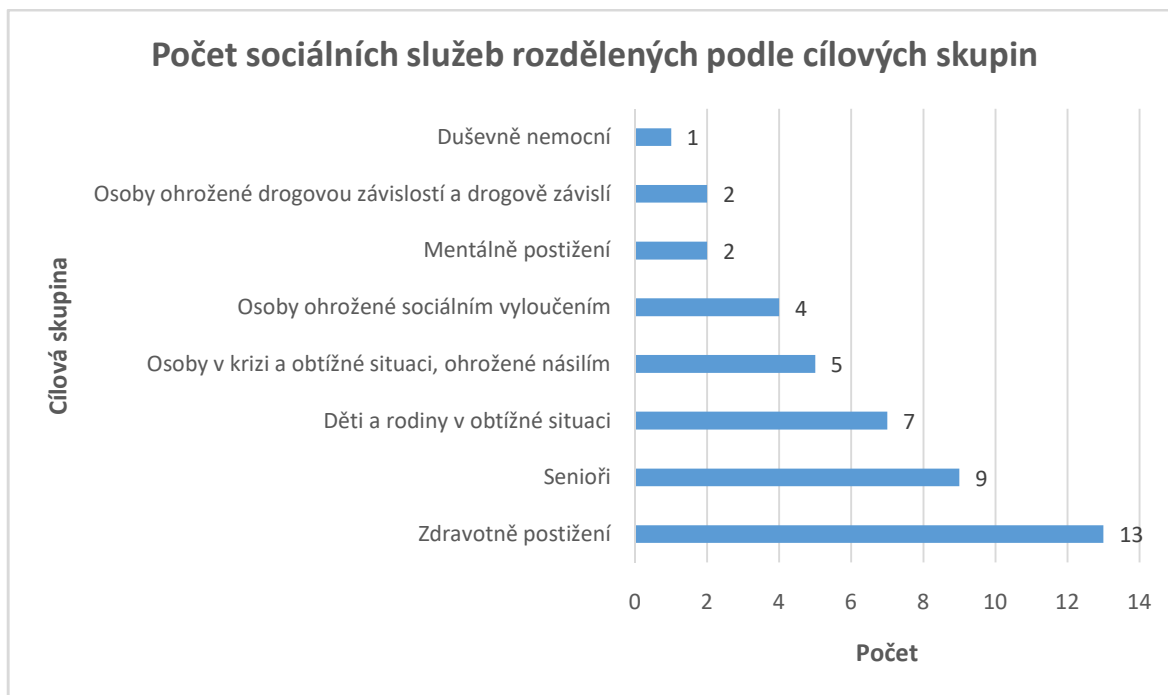
Obrázek 41: Počet sociálních služeb rozdělených podle druhu

Zdroj: Vlastní zpracování

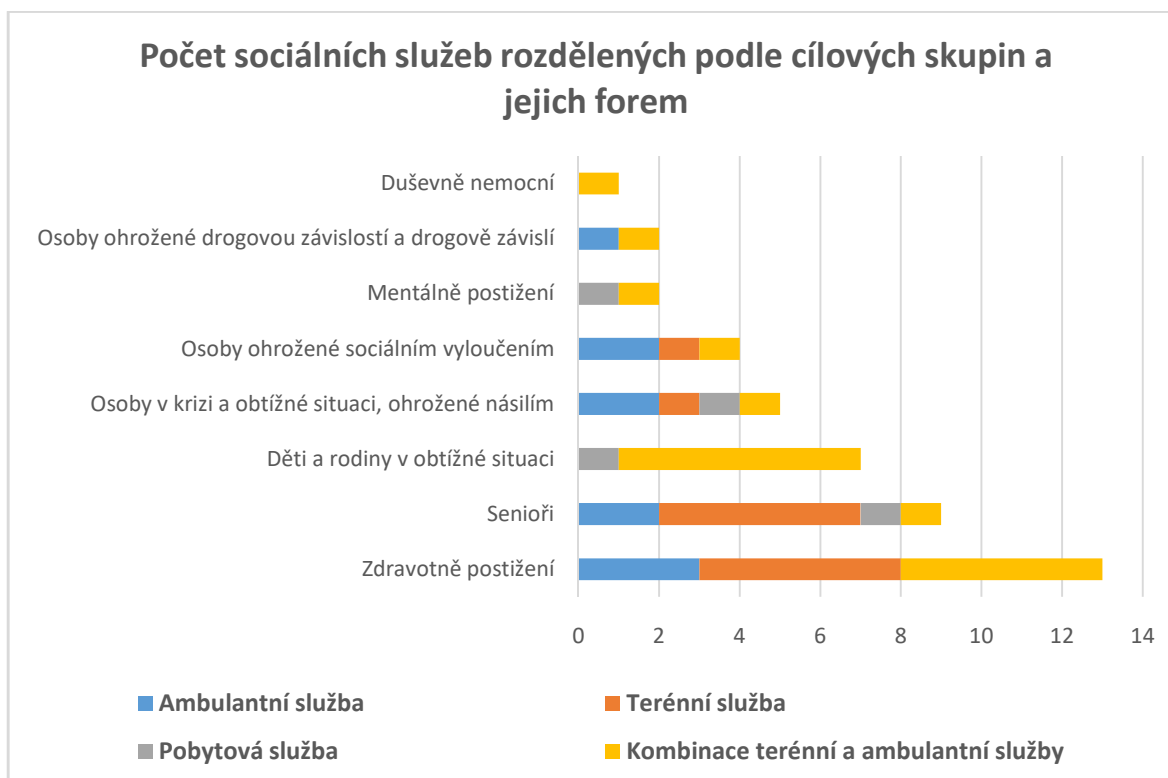
Obrázek 42: Počet sociálních služeb rozdělených podle formy

Zdroj: Vlastní zpracování

Obrázek 43: Počet sociálních služeb rozdělených podle cílových skupin

Zdroj: Vlastní zpracování

Obrázek 44: Počet sociálních služeb rozdělených podle cílových skupin a jejich forem

Zdroj: Vlastní zpracování

Pozn. Některé ze služeb poskytují péči více cílovým skupinám, proto počet služeb v této tabulce je vyšší než celkový počet registrovaných služeb.

11.1.2 Financování sociálních služeb

Od roku 2016 jsou finanční prostředky z kapitoly Ministerstva práce a sociálních věcí ČR poskytovány prostřednictvím dotačního řízení kraje dle § 101a – § 105a č. 108/2006 Sb. Zákon o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, a v souladu s Rozhodnutím Evropské komise ze dne 20. 12. 2011, č. 2012/21/EU, o použití čl. 106 odst. 2 „Smlouvy o fungování Evropské unie na státní podporu ve formě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby udělené určitým podnikům pověřeným poskytováním služeb obecného hospodářského zájmu“.

V souvislosti s realizovanými změnami je od ledna 2016 sektor poskytování sociálních služeb posuzován jako tržní sektor a podpora sociálních služeb musí být hodnocena z hlediska možnosti ovlivnění tržního prostředí a možného vzniku neoprávněné veřejné podpory v souladu s legislativou EU v této oblasti.

Pardubický kraj stanovuje optimální náklady na službu na základě jednotkových vstupních údajů a k těmto celkovým optimálním nákladům přiřazuje jednotlivé zdroje financování v poměru na základě svých priorit a historického vývoje.

Všechny výpočty jsou následně upraveny redukčním mechanismem, který zohledňuje výši dotace z minulého roku s ohledem na současnou kapacitu jednotlivých služeb. Nakonec je výpočet upraven tzv. redukčním koeficientem. Redukční koeficient je stanoven pro každý typ služby zvlášť a zohledňuje prioritu jednotlivých služeb a skutečný celkový objem finančních prostředků.

Dotace je stanovena u bezplatných služeb jako podíl jednotlivých zdrojů financování na celkových nákladech. Dotace je stanovena u zpoplatněných služeb jako podíl jednotlivých zdrojů financování na celkových nákladech po odečtení příjmů od uživatelů a příjmů ze zdravotních pojišťoven.

Financování sociálních služeb ve správním území ORP Hlinsko je u všech poskytovatelů založeno na principu vícezdrojového financování. Nejvýznamnějším zdrojem financování sociálních služeb jsou provozní dotace z veřejných rozpočtů, (poskytovatelem je Pardubický kraj, v některých případech MPSV ČR, MV ČR), které činily v roce 2017 u jednotlivých poskytovatelů 2 % – 99 % finančních zdrojů, dle typu služby. U organizací, které jsou zřizovány obcemi, či jiným subjektem činil v roce 2017 příspěvek zřizovatele 11 % až 70 % finančních zdrojů. Jedná se zejména o pečovatelské služby a domov seniorů.

Finanční příspěvky obcí, které nejsou zřizovateli, činily v roce 2017 u 8 poskytovatelů průměrně 3 % – 22 % finančních zdrojů, dle typu služby.

Osm poskytovatelů zapojilo v roce 2017 do financování služeb i příjmy od uživatelů ve výši 9 % – 28 %. Dary jako možný další finanční zdroj v roce 2017 uvedlo osm poskytovatelů, jejich výše se pohybovala od 0,5 % – 22,5 %. Platby od zdravotních pojišťoven v roce 2017 uvádí jako zdroj příjmů tři poskytovatelé ve výši 6 % – 18 % celkových finančních zdrojů. Příspěvek na péči činil v roce 2017 u dvou poskytovatelů 25% celkových finančních zdrojů. Finanční prostředky z ESF činily v roce 2017 u jednoho z poskytovatelů 47 % finančních zdrojů.

Dalšími uváděnými zdroji příjmů, jsou nadační příspěvky, vlastní příjmy z hospodářské činnosti, členské příspěvky a jiné blíže nespecifikované příjmy, které však tvoří jen malé procento příjmů asi u osmi poskytovatelů.

Město Hlinsko přispělo v roce 2017 na provoz sociálních služeb pobytových, terénních i ambulantních ve správním území ORP částkou 6,5 mil. Kč. Ostatní obce správního území částkou 1,9 mil. Kč, přičemž více než 2/3 této částky tvoří financování tří pečovatelských služeb zřízených menšími obcemi správního území ORP.

Z údajů získaných od poskytovatelů, či z jejich zveřejněných výročních zpráv, je zcela patrné, že u většiny služeb mezi roky 2013–2017 stouply výnosy i náklady o cca 30 %. Výjimkou jsou právě výše zmiňované pečovatelské služby zřizované obcemi, kde náklady i výnosy zůstávají meziročně na zhruba stejné výši.

11.1.3 Pracovní úvazky v sociálních službách

K 31. 12. 2017 vykazovali uvedení poskytovatelé ve výše uvedených službách celkem 202 přepočtených pracovních úvazků, z toho 144 v přímé péči (PP) o klienty.

Tabulka 25: Pracovní úvazky v SS dle jejich druhu

Druh služby	Pracovní úvazky v přímé péči	Pracovní úvazky celkem
Poradenství	22	24
Služby sociální péče	80	127
Služby sociální prevence	62	71

Zdroj: Vlastní zpracování

Přestože největší počet služeb v území je v sociální prevenci, nejvíc zaměstnanců pracuje v pobytových formách služeb. Důvodem je nepřetržitý provoz a velký počet uživatelů vyžadující ošetrovatelskou péči.

11.1.4 Hodnocení dotazů v rámci dotazníkové ankety pro poskytovatele soc. služeb

Většina služeb je poskytována ve více obcích správního území ORP, jen Charita Nové Hrady u Skutče poskytuje služby ve všech obcích správního území. Mezi uživateli všech služeb převažují ženy.

Na dotaz, zda postrádají v území nějakou sociální službu nebo návaznost na jimi poskytovanou službu, nejčastěji uvedli odlehčovací službu. Četnost dalších odpovědí je patrná v následujícím grafu.

Obrázek 45: Chybějící sociální služby v ORP Hlinsko podle názoru poskytovatelů sociálních služeb

Zdroj: Vlastní zpracování

Pozn. Některé ze služeb poskytují péči více cílovým skupinám, proto počet služeb v této tabulce je vyšší než celkový počet registrovaných služeb.

Spolupráce:

Většina poskytovatelů uvádí spolupráci s dalšími sociálními službami, veřejnou správou, školami.

Informace o službách:

O svých službách informují převážně na webových stránkách, ve vlastních či veřejných periodikách, osobně, pomocí letáků, prezentačních akcí.

Aktualizace údajů:

Šestnáct poskytovatelů uvedlo, že bude v jejich silách pravidelně aktualizovat údaje o svých službách v elektronickém seznamu poskytovatelů. Pouze jeden poskytovatel tuto možnost vyloučil z důvodu nedostatku personálního obsazení služeb.

Jako problémy, které poskytování sociálních služeb komplikují, uvádějí poskytovatelé nejčastěji:

- nedostatek kvalifikovaného personálu s osobnostními předpoklady,
- nízké platy personálu v přímé péči,
- připomínky k horší dostupnosti od uživatelů ambulantních a terénních služeb,
- stigmatizaci duševně nemocných,
- více než 20 % poskytovaných služeb nemá bezbariérový přístup, někteří z poskytovatelů SS s krajskou působností uvádí horší dostupnost jejich služeb z důvodu velké vzdálenosti okrajových částí kraje.

Kvalita služeb a zjišťování zpětné vazby:

Důležitou součástí systému sociálních služeb jsou standardy kvality. Všichni registrovaní poskytovatelé sociálních služeb jsou povinni naplňovat kritéria standardů v praxi. Standardy vycházejí z hodnot, které jsou definovány především v § 2 Zák. o sociálních službách. Kritéria standardů jsou obsahem přílohy č. 2 vyhlášky MPSV č. 505/2006 Sb., prováděcího předpisu k zákonu č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů.

Dle standardu kvality č. 15 je každý poskytovatel povinen průběžně kontrolovat a hodnotit, zda je způsob poskytování sociální služby v souladu s definovaným posláním, cíli a zásadami sociální služby a osobními cíli jednotlivých osob.

Zhruba 2/3 poskytovatelů SS ve správním území ORP Hlinsko mají vypracován postup systematického a pravidelného hodnocení služeb klienty, jejich rodinami i personálem formou dotazníků a osobních schůzek. Ostatní služby postupují nahodile, nebo získávají zpětnou vazbu od pracovníků v přímé péči.

Plánovaný rozvoj služeb stávajících poskytovatelů:

Většina poskytovatelů neplánuje územní rozvoj služeb do obcí. Některé ambulantní služby, které nemají sídlo v území, by chtěly získat možnost zřídit pracoviště či kontaktní místo v Hlinsku, neboť narážejí na připomínky uživatelů o špatné dostupnosti. OCH Nové Hradky u Skutče plánuje otevření centra SS v Hlinsku, zřízení sociální sprchy a šatníku, rozšíření potravinové pomoci potřebným osobám a zvýšení kapacity služby SASRD.

V segmentu pobytových služeb pro seniory, kde je značný převis žádostí nad kapacitou služeb, je zájem ze strany poskytovatele Domova seniorů Drachtinka rozšířit nabídku poskytovaných služeb, o odlehčovací službu dle § 44 zákona č. 108/2006 Sb. o sociálních službách, domov se zvláštním režimem dle § 50 zákona č. 108/2006 Sb. o sociálních službách, za podmínky celkového rozšíření – navýšení kapacity zařízení. V současné době je tato vize závislá na možnostech zřizovatele (investiční plány) a omezení navyšování kapacit v rámci sítě sociálních služeb ze strany Pardubického kraje z důvodu kritické situace financování.

11.1.5 Přehled služeb souvisejících, poskytovaných dle jiných právních předpisů

Tabulka 26: Přehled služeb souvisejících, poskytovaných dle jiných právních předpisů v ORP Hlinsko

AMALTHEA z.s.	
Adresa	Městský park 274, 537 01 Chrudim
Zřizovatel	Samostatná právnická osoba
Územní působnost	Pardubický kraj
Druh poskytované služby	Centrum náhradní rodinné péče, doprovázení pěstounských rodin
Cílová skupina	Děti, rodiny, pěstouni
Forma služby	Terénní
Druh poskytované služby	Centrum náhradní rodinné péče, doprovázení osvojitelských rodin
Cílová skupina	Děti, rodiny, osvojitelé
Forma služby	Terénní
Druh poskytované služby	Předškolní klub Amálka
Cílová skupina	Děti předškolního věku ze sociálně znevýhodněného prostředí
Forma služby	Ambulantní
Kapacita služby	10

CENTRUM J. J. PESTALOZZIHO, o.p.s.	
Adresa	Štěpánkova 108, Chrudim 537 01
Zřizovatel	Samostatná právnická osoba
Územní působnost	Pardubický kraj
Druh poskytované služby	Asistovaný kontakt – Pomoc rodinám, vstupní diagnostika, mediace
Cílová skupina	Rodiny s dětmi
Forma služby	Terénní, ambulantní

DĚTSKÉ CENTRUM VESKÁ	
Adresa	Veská 21, 533 04 Sezemice
Zřizovatel	Pardubický kraj
Územní působnost	Pardubický kraj
Druh poskytované služby	Zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc (ZDVOP)
Cílová skupina	Děti do 18 let a jejich rodiny v nepříznivých životních situacích
Forma služby	Pobytová

FOKUS VYSOČINA, z.ú.	
Adresa	Karla Lidického 1213, 539 01 Hlinsko
Zřizovatel	FOKUS Vysočina, z.ú., 5. května 356, 580 01 Havlíčkův Brod
Územní působnost	ORP Hlinsko
Druh poskytované služby	Dobrovolnické centrum
Cílová skupina	Bez omezení
Forma služby	Terénní, ambulantní

FOND OHROŽENÝCH DĚTÍ, KLOKÁNEK PARDUBICE	
Adresa	Nerudova 880, 530 02 Pardubice
Zřizovatel	Fond ohrožených dětí, Na Poříčí 1038/6, 110 00 Praha 1
Územní působnost	Pardubický kraj
Druh poskytované služby	Zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc (ZDVOP)
Cílová skupina	Děti 0–18 let z celé ČR, které z vážných důvodů nemohou zůstat ve své rodině
Forma služby	Pobytová

OBLASTNÍ CHARITA NOVÉ HRADY U SKUTČE	
Adresa	Chotovice 31, 570 01 Litomyšl
Zřizovatel	Biskupství královéhradecké
Územní působnost	Pardubický kraj
Druh poskytované služby	Ubytovací kapacity pro 6 osob
Cílová skupina	Osoby ohrožené soc. vyloučením
Forma služby	Pobytová
Kapacita služby	6
Druh poskytované služby	Ošetřovatelská služba a domácí hospicová péče poskytované dle zák. 372/2001 Sb., o zdravotních službách
Cílová skupina	Osoby se zdrav. postižením bez omezení věku, senioři
Forma služby	Terénní
Kapacita služby	11 pracovních úvazků všeobecných sester
Druh poskytované služby	Půjčovna kompenzačních pomůcek
Cílová skupina	Osoby se zdravotním postižením bez omezení věku, senioři
Forma služby	Ambulantní

PORADNA PRO RODINU PARDUBICKÉHO KRAJE	
Adresa	Mozartova 449, 530 09 Pardubice, detašovaná pracoviště Chrudim, Svitavy, Ústí nad Orlicí
Zřizovatel	Pardubický kraj
Územní působnost	Pardubický kraj
Druh poskytované služby	Náhradní rodinná péče
Cílová skupina	Rodiny s dětmi
Forma služby	Ambulantní

SVAZ TĚLESNĚ POSTIŽENÝCH V ČESKÉ REPUBLICE z.s. MÍSTNÍ ORGANIZACE HLINSKO	
Adresa	Karla Lidického 1213, Hlinsko
Zakladatel	Svaz tělesně postižených v České Republice z.s. místní organizace Hlinsko Pozn. jedná se o pobočný spolek zakladatele
Územní působnost	ORP Hlinsko
Druh poskytované služby	Zájmové sdružení osob se stejným zaměřením
Cílová skupina	Osoby se ZP od 26 let
Forma služby	Ambulantní
Počet uživatelů	83

SVAZ TĚLESNĚ POSTIŽENÝCH V ČESKÉ REPUBLICE z.s. MÍSTNÍ ORGANIZACE HLINSKO – DĚTI	
Adresa	Žitná 1470, Hlinsko
Zřizovatel	Svaz tělesně postižených v České Republice z.s. místní organizace Hlinsko – děti
Územní působnost	ORP Hlinsko
Druh poskytované služby	Zájmové sdružení osob se stejným zaměřením
Cílová skupina	Děti od 3 let
Forma služby	Ambulantní
Počet uživatelů	24

POTRAVINOVÁ BANKA PARDUBICE, z.s.	
Adresa	Chotovice 31, 570 01 Litomyšl
Zřizovatel	Biskupství královéhradecké
Územní působnost	Pardubický kraj
Druh poskytované služby	Potravinová banka
Cílová skupina	Osoby ohrožené soc. vyloučením
Forma služby	Terénní

PERCHAR s.r.o.	
Adresa	Chotovice 31, 570 01 Litomyšl
Zřizovatel	Oblastní charita Nové Hrady u Skutče
Územní působnost	Pardubický kraj
Druh poskytované služby	Chráněné dílny
Cílová skupina	Osoby se zdravotním postižením
Forma služby	Sociální podnik

Výše popsané služby jsou poskytovány v jiném zákonném rámci než registrované sociální služby, ale charakterem své činnosti na ně navazují.

11.1.6 Dobrovolnická služba

Dobrovolnictví je svobodně zvolená činnost konaná ve prospěch druhých bez nároku na odměnu. Dobrovolník dává část svého času, energie, dovedností a schopností ve prospěch činnosti, která je časově i obsahově vymezena. Za tuto činnost nedostává finanční odměnu, ale často nedocenitelný dobrý pocit z pomoci ostatním. Získává zkušenosti a nezdárka i přátelství.

V území poskytuje služby dobrovolnické centrum FOKUS Vysočina, jehož cca 60 dobrovolníků pomáhá ve více než 14 sociálních službách a volnočasových aktivitách. Pořádají každoročně předávání ceny „Křesadlo – cena pro obyčejné lidi, kteří dělají neobyčejné věci.“

Pravidelně 1x za 3 měsíce pořádají supervizní setkání pro dobrovolníky. Cílem supervize je zprostředkování nezátíženého náhledu na činnost, kterou dobrovolník vykonává, a podpora dobrovolníků.

Pro dobrovolníky zajišťují školení a přednášky na různá témata – aktivní naslouchání, syndrom vyhoření, trénování paměti, mezilidské vztahy, péče o seniory atd. Dobrovolníky využívá i Charita Nové Hrady u Skutče na konkrétní úkoly (např. Tříkrálovou sbírku). Služby dobrovolníků nabízí i TyfloCentrum Pardubice, o.p.s. zejména pro cílovou skupinu zrakově postižených.

11.1.7 Zařízení pro volnočasové aktivity

Tabulka 27: Zařízení pro volnočasové aktivity v ORP Hlinsko

CENTRUM JANA XXIII., z.s.	
Adresa	Faráře Toufara 91, 539 01 Hlinsko
Zřizovatel	Samostatná právnická osoba
Územní působnost	ORP Hlinsko s přesahem do okolí
Druh aktivity	Volnočasové aktivity, duchovní podpora
Cílová skupina	Děti, rodiny s dětmi, dospělí, senioři
Forma aktivity	Klubová činnost
Kapacita služby	70, akcí se účastní cca 1000 osob/rok

DŮM DĚTÍ A MLÁDEŽE HLINSKO, OKRES CHRUDIM	
Adresa	Adámkova tř. 1116, 539 01 Hlinsko
Zřizovatel	Město Hlinsko
Územní působnost	ORP Hlinsko
Druh aktivity	Volnočasové aktivity pro děti a mládež
Cílová skupina	Děti, mládež do 18 let
Forma aktivity	Volnočasové aktivity výtvarné, sportovní, kulturní
Kapacita služby	300/ k 31. 12. 2017 bylo 554 uživatelů

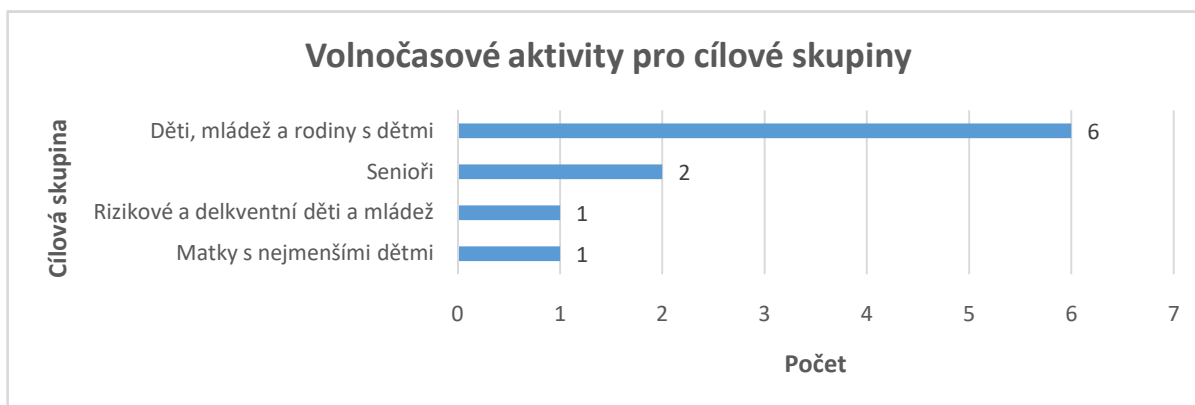
KLUB SENIORŮ	
Adresa	Adámkova třída 677, 539 01 Hlinsko
Územní působnost	ORP Hlinsko
Druh aktivity	Kulturní, vzdělávací a společenské aktivity seniorů
Cílová skupina	Senioři
Forma aktivity	Klubová činnost
Kapacita služby	80–100 uživatelů

VOLNOČASOVÉ CENTRUM MAJÁK HLINSKO	
Adresa	Adámkova třída 952, 539 01 Hlinsko
Zřizovatel	Mládež pro Krista, z.s.
Územní působnost	Město Hlinsko
Druh aktivity	Volnočasové aktivity pro děti a mládež, otevřené kluby
Cílová skupina	Děti, mládež do 27 let
Forma aktivity	Klubová činnost
Kapacita služby	30

MaCeK KROUNA - MATEŘSKÉ CENTRUM	
Adresa	Krouna 303, 539 43 Krouna
Územní působnost	Obec Krouna a okolní obce
Druh aktivity	Volnočasové aktivity dětí a rodin
Cílová skupina	Rodiny s nejmenšími dětmi, matky nejmenších dětí
Forma služby	Klubová činnost, prevence sociálního vyloučení a izolace matek
Kapacita služby	25 uživatelů

MATEŘSKÉ CENTRUM HLINEČÁNEK	
Adresa	Karla Lidického 1213, 539 01 Hlinsko
Zřizovatel	Samostatná právnická osoba
Územní působnost	ORP Hlinsko s přesahem do okolí
Druh aktivity	Volnočasové aktivity dětí a rodin
Cílová skupina	Děti, rodiny s dětmi
Forma aktivity	Klubová činnost
Kapacita služby	Akcí se účastní cca 1000 osob/rok

STŘEDISKO VOLNÉHO ČASU POHODA A POHODA COOL	
Adresa	Budovatelů 1229, 539 01 Hlinsko
Zakladatel	Médea – z.s. Hlinsko (Pozn. SVČ je jeho pobočným spolkem)
Územní působnost	ORP Hlinsko
Druh aktivity	Soukromé školské volnočasové zařízení pro děti a mládež
Cílová skupina	Děti, mládež od 7 do 26 let
Forma aktivity	Volnočasové aktivity výtvarné, sportovní, kulturní
	Spontánní činnost pro rizikové a delikventní děti a mládež
Kapacita služby	Pravidelná zájmová činnost 182 dětí za školní rok 2017/2018
	Příležitostná činnost 1.470 účastníků za školní rok 2017/2018

Obrázek 46: Přehled volnočasových aktivit pro jednotlivé cílové skupiny

Zdroj: Vlastní zpracování

Výše uvedená zařízení pro volnočasové, vzdělávací a společenské aktivity pomáhají zajišťovat činnosti, které jsou v území vnímány tak, že vhodně doplňují sociální služby, a proto jsou v KPSS uvedeny. Aktivity různých cílových skupin jsou pro sociální služby partnerem a mnohé sociální služby také uvádějí, že s nimi aktivně spolupracují. Všechny výše uvedené organizace uvádějí, že pravidelně informují o svých aktivitách tak, aby co nejvíce naplnily své kapacity. Větší zájem zaznamenávají ty, které mají jako cílovou skupinu rodiny, malé děti a děti školního věku. U mládeže ve věku 15–19 let zájem o skupinové aktivity klesá. Většina těchto zařízení nemá bezbariérový přístup, ale snaží se v případě potřeby zdravotně postižených tuto situaci řešit. Většina organizací uvítá jednotný katalog sociálních služeb a souvisejících aktivit s pravidelnou aktualizací.

Financování aktivit u jednotlivých organizací se hodně liší. Všechny organizace uvádějí jako významné zdroje dotace a dary, které tvoří v průměru 80 % příjmů, další jsou vlastní zdroje a příspěvky zřizovatele.

12 SWOT analýza

Tabulka 28: SWOT analýza

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
Zahájení procesu komunitního plánování sociálních služeb	Malá informovanost obcí a veřejnosti o poskytovaných službách
V řešeném území jsou poskytovány SS všech forem i druhů dle zák. 108/2006 Sb.	Zhoršená dostupnost některých SS s krajskou působností
Provozní dotace pro sociální služby mají meziročně stoupající tendenci	Pravidla pro výpočet provozních dotací jsou složitá a často se mění
Široká nabídka volnočasových aktivit pro děti	Nižší atraktivita volnočasových programů pro mládež
Město Hlinsko má vypracovanou analýzu drogové scény ve městě	Chybí programy zacílené primární protidrogové prevence pro mládež
Kriminalita v území není vyšší v porovnání s dalšími správními obvody v PK	Málo preventivních programů v oblasti kriminality
Dobrá spolupráce mezi ORP a obcemi území	Většina obcí nemá ustavenou sociální komisi nebo alespoň osobu, která by znala nabídku a možnosti SS
Zkvalitňující se spolupráce mezi ORP a poskytovateli SS vlivem procesu plánování	Nedostatek kvalifikovaných odborníků v oblasti SS
Dobrá spolupráce mezi Pardubickým krajem, ORP a poskytovateli SS	Malé povědomí veřejnosti o některých sociálních problémech (duševní nemoc, závislosti, dluhy, existence menšin) a jejich akceptace širší veřejností
Fungující půjčovna kompenzačních pomůcek	Ne vždy je možné využití potřebných kompenzačních pomůcek (chybí lůžka)
V malých obcích funguje mezigenerační a sousedská výpomoc v péči o seniory, i malé obce pořádají aktivity pro seniory	Nedostatečná vzájemná spolupráce poskytovatelů soc. služeb v regionu
Dobře fungující terénní SS v celém území s potenciálem rozvoje	Nedostatek vhodného zaměstnání pro osoby se sníženým pracovním uplatněním
Fungující dobrovolnické centrum v území	Nedostatečná bezbariérovost samotných SS, úřadů, veřejných prostranství, málo parkovacích míst pro TP
Snižuje se počet osob pobírajících dávky v hmotné nouzi	Nedostatečně rozvinuté služby psychologa a psychiatra pro všechny cílové skupiny
Nízké procento lidí v exekuci na území – jedno z nejnižších v PK	Potravinová banka funguje jen pro část území
Vypracovaná Analýza místní sítě služeb pro děti a jejich rodiny	Malá kapacita pobytových služeb pro seniory a ZP osoby
Zavedení mezioborové spolupráce pro ustálení společného postupu a jednotného přístupu k rodičovským sporům (tzv. cochemská praxe)	V území chybí kapacita odlehčovací služby
	Nerozvinutý dialog mezi poskytovateli a zástupci obcí
	Obce nemají vypracovanou koncepci dostupného bydlení
	Chybí fungující služba sociálního šatníku a sprchy

PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
Udržení a zkvalitnění stávajících SS	Nejasný systém financování oblasti SS
Zapojení komunálních politiků do procesu komunitního plánování	Nedostatek míst v pobyt. službách (mimo souk. sektor)
Zapojení médií do osvěty a informovanosti o sociálních službách	Podcenění problému užívání drog a primární prevence
Tvorba programů primární prevence (drogy, předluženost občanů, ...)	Uzavřenost a izolovanost nejrizikovějšího segmentu drogové scény
Podpora vzájemné komunikace všech organizací zapojených do primární prevence	Nestabilita SS v případě ekonomického poklesu – ohrožení rozvoje SS, vlivy ekonomické krize
Stanovení spoluúčasti obcí na financování SS	Nezájem veřejnosti o problematiku SS
Vzájemná užití spolupráce poskytovatelů SS pro prosazování zájmu uživatelů	Poskytovatelé nebudou informace na webu aktualizovat
Vytvoření katalogu SS v území v tištěné i elektronické podobě	Zvyšující se počet ekonomicky neaktivní části populace, hrozba izolace této skupiny lidí
Podpora volnočasových a vzdělávacích aktivit seniorů směřující k plnohodnotnému zapojení do společnosti a posílení jejich informovanosti	Změny politické reprezentace
Posilování dialogu mezi poskytovateli a zástupci obcí poskytováním zpětné vazby informací z území	Ukončení procesu KP
Možnost vytvořit pozici koordinátora KP v území	
Opatření, která zrealizuje město Hlinsko v oblasti prevence užívání návykových látek, se přiblíží i menším obcím SO ORP	

Zdroj: Vlastní zpracování

III. STRATEGICKÁ ČÁST

VIZE PLÁNU SOCIÁLNÍCH SLUŽEB ÚZEMÍ OBCE S ROZŠÍŘENOU PŮSOBNOSTÍ HLINSKO DO ROKU 2022

„O S U D“

Obyvatelé správního území ORP Hlinsko žijí v území, kde funguje optimální síť sociálních služeb, která jim zajistí pomoc, pokud se dostanou do složité životní situace.

Sociální služby jsou kvalitní, adresné, dostupné finančně i dopravně, jsou bezbariérově přístupné a podporují kvalitní život v přirozeném prostředí uživatele.

Uživatelé sociálních služeb mají dostatek informací o nabízených službách a mají možnost využívat souvisejících služeb a aktivizačních programů.

Destigmatizaci uživatelů sociálních služeb považuje za důležitou odborná i široká veřejnost v území.

13 Popis jednotlivých prioritních oblastí KPSS

Na základě výstupů z analytické části KPSS realizační tým KPSS a členové pracovních skupin definovali prioritní oblasti, kterými je třeba se v plánování zabývat. Stanovili Vizi 2022, pojmenovali cíle a nastavili opatření směřující k naplnění Vize 2022 a stanovených cílů v systému sociálních služeb správního území ORP Hlinsko v letech 2019–2022.

Cíle, opatření a konkrétní aktivity jsou členěny podle cílových skupin uživatelů služeb a prioritních oblastí stanovených pracovními skupinami. Některé cíle byly v analýze shledány jako průřezové, neboť budou naplňovat potřeby všech cílových skupin řešených v KPSS.

Stanovené prioritní oblasti KPSS byly řešeny pro tyto cílové skupiny:

1. Senioři a osoby se zdravotním postižením
2. Rodiny s dětmi, děti a mládež
3. Osoby v nepříznivé sociální situaci, osoby ohrožené sociálním vyloučením a osoby sociálně vyloučené

13.1 Společné průřezové cíle, opatření a aktivity pro všechny cílové skupiny

V oblasti společných průřezových cílů jsou uvedena témata důležitá pro všechny prioritní oblasti a cílové skupiny. Tato témata byla projednávána a připomínkována na společných jednáních všech pracovních skupin.

Cíl 1 Podpora a stabilizace sítě sociálních služeb

- Komunitní plánování je nekončící proces, v rámci něhož dochází k neustálému porovnání zmapovaných potřeb s dostupnými finančními zdroji a stanovování priorit pro další období.
- Základní principy poskytování služeb jsou upraveny zákonem č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, který obsahuje i závazné standardy kvality sociálních služeb, požadavky na odbornou způsobilost pracovníků a zásady financování. To všechno tvoří rámec fungování sociálních služeb, který podporuje jejich stabilizaci. V případě necitlivého zásahu do tohoto rámce může dojít k rozkolísání stability a ohrožení jistot uživatelů. Proto je třeba během celého období plnění střednědobého plánu dbát na podporu a stabilizaci stávajících SS.
- Prostřednictvím obecních samospráv a Pardubického kraje je třeba vytvářet prostředí podpory a spolupráce, které stabilizuje fungující SS, posiluje jistoty poskytovatelů a uživatelů.
- Procesem tvorby KPSS pro správní území ORP Hlinsko byla se souhlasem Města Hlinska a Valné hromady MAS Hlinecko pověřena Místní akční skupina Hlinecko, z.s., která má zkušenost s tvorbou strategie rozvoje území a vytváří prostředí pro rozvoj místního potenciálu. Navázala tedy při přípravě KPSS na spolupráci s obcemi, všichni starostové obcí byli osobně osloveni a zapojili se do procesu plánování. Je žádoucí, aby takto bylo postupováno i nadále, aby se spolupráce obcí, poskytovatelů SS a široké veřejnosti prohlubovala a vedla k podpoře a stabilizaci SS.
- Jedním ze základních a dlouhodobých cílů komunitního plánování je efektivní způsob přenosu informací. Stabilizace SS dosáhneme mimo jiné i zvýšením informovanosti odborné i laické veřejnosti o možnostech nabídky podpory a pomoci v sociální oblasti a podporou přiblížení pracovišť služeb do území.

Cíl 2 Zlepšení bezbariérové dostupnosti sociálních služeb, veřejných budov a veřejných prostranství

- Přístupnost veřejných budov, sociálních služeb, infrastruktury a dopravní sítě je důležitým faktorem kvality života obyvatelstva a hraje tak klíčovou úlohu pro volbu místa bydliště a pracoviště. Struktura vytvořená pro KPSS je ideální platformou pro rozvinutí diskuse nad tímto problémem v území.
- Pod pojem omezená schopnost pohybu a orientace nelze zahrnout pouze osoby se zdravotním postižením, tedy osoby, které z důvodu nemoci nebo vrozeného stavu se mohou jen obtížně pohybovat, vidět, slyšet nebo vnímat. Kromě této skupiny osob sem musíme zahrnout také osoby mající dočasně či přechodně omezenou schopnost pohybu a orientace (od zlomené nohy až po skutečnost, že máme malé dítě či několik těžkých nákupních tašek). Ve stavebním zákoně jsou stanoveny požadavky na bezbariérové užívání stavby pro osoby pokročilého věku, těhotné ženy, osoby doprovázející dítě v kočárku, dítě do tří let, osoby s mentálním postižením a osobami s omezenou schopností pohybu nebo orientace. Přístupná dopravní infrastruktura je jednou ze základních podmínek pro zapojení osob se sníženou schopností pohybu a orientace do aktivního života společnosti.

Cíl 3 Zvýšení dostupnosti a nabídky vhodného bydlení

- Zajištění dostupného bydlení je problémem všech cílových skupin, zejména občanů se zdravotním postižením, seniorů, vícečetných rodin. Správní území ORP Hlinsko tvoří 22 obcí, ve kterých žije cca 21 tis. obyvatel. Počet obyvatel má od roku 2008 do roku 2018 klesající tendenci cca o 500 obyvatel.
- V území je k dispozici asi 450 bytů ve vlastnictví obcí, asi 50 z nich má charakter sociálních bytů. Z tohoto počtu je 324 bytů ve vlastnictví města Hlinska. Všechny obce území evidují asi 60 žádostí o byt, z toho asi 2/3 potřebují vhodné a dostupné bydlení. V horizontu tří let plánují čtyři obce výstavbu 18 bytů, z toho město Hlinsko osm sociálních bytů s uvedením do provozu v roce 2019. Cílovou skupinou, která může tyto byty získat, jsou osoby v bytové nouzi.
- Podrobná analýza stavu bydlení a potřebnosti jednotlivých cílových skupin by přispěla k možnosti vytvoření koncepce dostupného bydlení.

Tabulka 29: Společné průřezové rozvojové cíle, opatření a aktivity

Společné průřezové rozvojové cíle, opatření a aktivity	
Cíl 1	Podpora a stabilizace sítě sociálních služeb
Zdůvodnění cíle	Sociální služby musí být pro občany území významnou oporou ve složitých životních situacích, musí jim umožňovat naplnit potřeby a nabídnout jim pomoc, pokud nejsou schopni si ji zajistit sami. Musí být dostupné pro všechny, kteří je potřebují, tak, aby pomáhaly jejich uživatelům žít běžným životem a dávaly možnost co největšího zapojení uživatelů do péče o sebe i domácnost.
Opatření 1.1	Udržení stávající kapacity SS, zvyšování jejich dostupnosti a kvality, podpora jejich rozvoje
Popis opatření	V ORP Hlinsko jsou poskytovány SS všech druhů – sociální poradenství, služby sociální péče, služby sociální prevence, a forem – ambulantní, terénní i pobytové. V rámci tvorby KPSS nebylo zjištěno, že by některá z poskytovaných služeb byla nevyužitá. Ani plán PK nepočítá s žádným omezením. Naopak plánuje rozšíření služeb, které jsou v analýze označeny za chybějící. Zachováním stávající nabídky SS se předejde vzniku problémových až bezvýhodných situací pro uživatele SS, každá změna v zavedeném funkčním systému přináší nejistotu. Důraz je třeba dát na to, aby nabízené služby byly registrované, efektivní, péči poskytovaly na základě vytvořených standardů kvality a byly otevřené pravidelné kontrole.
Dopad na cílové skupiny	Posílení dostupnosti sociálních služeb Zachování a posílení kvality sociálních služeb
Aktivita 1.1.1	Popis současného stavu a přehled služeb včetně kapacity a pracovních úvazků
Aktivita 1.1.2	Určení konkrétních služeb, u kterých bude území usilovat o posílení, ev. zřízení nových
Aktivita 1.1.3	Zvyšování prestiže pomáhajících profesí prezentací jejich práce
Aktivita 1.1.4	Podpora přehledného systému financování SS ve spolupráci s PK
Harmonogram	Říjen 2019 – září 2022
Realizátor	Koordinátor KPSS / obce ORP / PK / poskytovatelé SS
Zdroje financování	Město Hlinsko a obce území ORP – příspěvky zřizovatele na provoz
	Obce území ORP – příspěvky poskytovatelům SS
	Pardubický kraj – provozní dotace, individuální projekty
	MPSV ČR, MV ČR, ESF
	Uživatelé – úhrady za služby

Předpokládané fin. nároky	Cca 300 mil. Kč/rok pro poskytovatele SS k zajištění sociálních služeb v plném rozsahu stávajících kapacit, které nabízejí nejen pro ORP Hlinsko, z toho 9 mil. Kč obce ORP, osobní náklady na koordinátora KPSS v opatření 1.3
Kritéria hodnocení	Udržení stávajících kapacit služeb
	Stejný nebo vyšší počet sledovaných indikátorů – intervence, úkony, lůžkodny, osobohodiny
	Aktuální informace o službách v el. formě katalogu
Rizika realizace	Nedostatek finančních prostředků
	Nedostatečná spolupráce místních samospráv a poskytovatelů
	Nezájem klientů o placené služby
Opatření 1.2	Udržení všech obcí správního území ORP v procesu realizace komunitního plánování
Popis opatření	Kvalitní spoluprací a přenosem informací o možnostech poskytovatelů na straně jedné a zástupců obcí na straně druhé bude docházet ke kvalitnějšímu mapování potřeb obyvatel území a může dojít i k většímu zapojení obcí do financování provozu SS. V roce 2017 přispěly obce území na financování sociálních služeb částkou cca 8,8 mil. Kč, z toho 78,5 % činily finanční příspěvky města Hlinska.
Dopad na cílové skupiny	Prevence sociálního vyloučení ohrožených skupin v obcích Užší propojení veřejného sektoru a poskytovatelů ve prospěch uživatelů
Aktivita 1.2.1	Podpora vzniku sociálních komisí či zástupců obcí pro sociální věci ve většině obcí
Aktivita 1.2.2	Aktualizace informací o SS, které poskytují obce v el. katalogu
Aktivita 1.2.3	Společné schůzky zástupců obcí s cílem nadále spolupracovat při vyhodnocování KPSS a připravovat se na jeho aktualizaci
Aktivita 1.2.4	Zahájení diskuse o systému finančních příspěvků pro sociální služby ze strany všech obcí území
Harmonogram	Říjen 2019 – září 2022
Realizátor	Obce území ORP / koordinátor KPSS / poskytovatelé SS
Zdroje financování	Obce území ORP ve stávajících kapacitách
Předpokládané fin. nároky	Bez fin. nároků, lze zvládnout ve stávajících kapacitách, osobní náklady na koordinátora v opatření 1.3
Kritéria hodnocení	Udržení aktivní spolupráce všech obcí území ORP
	Zahájení diskuse o systému financování SS všemi obcemi území
Rizika realizace	Nedostatečná spolupráce obcí a poskytovatelů
	Špatná koordinace procesu KPSS
Opatření 1.3	Udržení a rozvoj procesu komunitního plánování sociálních služeb, realizace platného KPSS
Popis opatření	Proces KPSS je třeba podporovat jako nástroj pro dialog v území, který vyústí v řešení složitých situací těch, kteří potřebují pomoc. Podpora je třeba ze strany všech aktérů a dosáhneme jí tím, že bude dlouhodobě zachována organizační struktura KPSS. Dále je třeba usilovat o větší a hlavně kontinuální zapojení uživatelů a veřejnosti do procesu KPSS, kvalitně hodnotit přínosy KPSS a plnění aktivit během plánovaného období. Umožnit širokou diskusi o chybějících službách a kapacitě stávajících a zhodnotit přínos služeb souvisejících. Bez udržení procesu plánování nevznikne zpětná vazba a možnost navázat v dalším období.

Dopad na cílové skupiny	Možnost zapojení veřejnosti do tvorby budoucí sítě služeb Možnost vyslovení potřeb a jejich odborně zvládnuté řešení Snižování lhostejnosti k sociální problematice Aktivizace cílových skupin a občanů ochotných se zapojit
Aktivita 1.3.1	Zachování organizační struktury KPSS (ŘS, PS)
Aktivita 1.3.2	Zachování pozice koordinátora KPSS
Aktivita 1.3.3	Pravidelné schůzky PS a ŘS (min. 2x ročně)
Aktivita 1.3.4	Realizace cílů a opatření komunitního plánu, vytvoření akčního plánu vždy na další kalendářní rok
Aktivita 1.3.5	Větší zapojení uživatelů SS do procesu KP jako členů PS
Aktivita 1.3.6	Revize plánovaných aktivit a plnění cílů vždy do 30. 11. sledovaného roku
Aktivita 1.3.7	Zachování úzké spolupráce se zástupci obcí – společné schůzky, návštěvy obcí
Aktivita 1.3.8	Příprava hodnocení KPSS pro další plánovací období
Aktivita 1.3.9	Zahájení procesu hodnocení kvality a efektivity sociálních služeb
Aktivita 1.3.10	Zjišťování možné finanční podpory k financování dalšího procesu KPSS
Harmonogram	Říjen 2019 – září 2022
Realizátor	Koordinátor KPSS / obce území ORP / poskytovatelé SS
Zdroje financování	Obce území ORP Individuální projekty na zajištění mzdových nákladů (ESF)
Předpokládané fin. nároky	150 tis. Kč/rok – osobní náklady na koordinátora KPSS
Kritéria hodnocení	Počet realizovaných jednání PS, ŘS a zástupci obcí ORP Realizace cílů a opatření v KPSS Vypracované hodnocení KPSS včetně opatření k nápravě nedostatků
Rizika realizace	Nedostatek finančních prostředků Nedostatečná podpora ze strany obcí Nekompetentní koordinace KPSS
Opatření 1.4	Zvýšení informovanosti o sociálních službách a spolupráce aktérů
Popis opatření	Ke zvýšení efektivity poskytované péče o občany území je třeba nastavit způsob komunikace a výměny informací mezi členy jednotlivých pracovních skupin a poskytovateli SS a souvisejících aktivit. Do komunikace je třeba stále zapojovat i zástupce obcí. V souvislosti s otázkami bydlení a zaměstnávání je nutné posílit spolupráci s Úřadem práce, potencionálními zaměstnavateli a obecními úřady v území. Meziresortní spolupráce (sociální oblast, zdravotnictví, školství) je neméně důležitá pro celé období realizace KPSS. Proces komunitního plánování v SS se stává nástrojem pro mapování potřeb území, návrhy nových řešení, přenos informací a prohlubování spolupráce.
Dopad na cílové skupiny	Zvýšení a zkvalitnění informací o poskytovaných službách pro širokou veřejnost Stálým procesem oslovování veřejnosti a poskytovatelů se z pouhého přenosu informací stane spolupráce
Aktivita 1.4.1	Spuštění katalogu poskytovatelů SS v elektronické podobě a distribuce tištěné formy do všech obcí území a do určených informačních bodů
Aktivita 1.4.2	Správa vytvořeného el. katalogu a zajištění jeho pravidelné aktualizace
Aktivita 1.4.3	Pravidelná setkání pracovních skupin a řídicí skupiny KPSS s jasně stanovenými úkoly pro další období
Aktivita 1.4.4	Spolupráce při akci „TADY NEZISKOVKY – VÍTEJTE!“ jako prezentační akce neziskového sektoru na Hlinecku
Aktivita 1.4.5	Pravidelná setkání zástupců obcí na schůzkách k hodnocení plnění KPSS a plánování dalšího období

Aktivita 1.4.6	Prezentační akce poskytovatelů SS
Aktivita 1.4.7	Setkávání zástupců poskytovatelů SS na místní úrovni (sdílení dobré praxe, výměna informací apod.)
Harmonogram	Říjen 2019 – září 2022
Realizátor	Koordinátor KPSS / PS+ŘS KPSS / poskytovatelé SS / obce území ORP / MAS Hlinecko / MěÚ Hlinsko / NNO
Zdroje financování	Individuální projekty, poskytovatelé SS
Předpokládané fin. nároky	Bez nových fin. nároků, osobní náklady na koordinátora v opatření 1.3
Kritéria hodnocení	Aktuální informace v el. katalogu poskytovatelů SS
	Počet zaznamenaných návštěv el. katalogu
	Počet realizovaných infoakcí v území
Rizika realizace	Nedostatek finančních prostředků
	Nedostatečná podpora ze strany obcí
	Nekompetentní koordinace KP
Opatření 1.5	Podpora přiblížení pracovišť či kontaktních míst SS a služeb souvisejících
Popis opatření	Ve správním území ORP Hlinsko má sídlo nebo pracoviště 1 služba sociálního poradenství, 11 služeb sociální péče a pět služeb sociální prevence. Ostatní poskytovatelé poskytují služby jako regionální a sídlo ani pracoviště v území nemají. Jedná se zejména o služby odborné poradenství, sociálně aktivizační služby a služby sociální rehabilitace. Bližší kontakt pracovníků služby s uživateli povede k zvýšení dostupnosti těchto služeb.
Dopad na cílové skupiny	Zvýšení dostupnosti sociálních služeb
Aktivita 1.5.1	Využívat komunitní plánování jako nástroj pro mapování potřeb uživatelů SS
Aktivita 1.5.2	Podpora efektivní spolupráce poskytovatelů SS a města Hlinska na možnostech přiblížení služeb uživatelům
Aktivita 1.5.3	Vytipování možných prostor pro tyto služby
Aktivita 1.5.4	Prezentace vzniku nových pracovišť
Harmonogram	Říjen 2019 – září 2022
Realizátor	Koordinátor KPSS / město Hlinsko / poskytovatelé SS
Zdroje financování	Sociální služby
Předpokládané fin. nároky	Financování v rámci stávajících pracovních úvazků, osobní náklady na koordinátora KPSS v opatření 1.3
Kritéria hodnocení	Počet nově vzniklých pracovišť či kontaktních míst v Hlinsku
Rizika realizace	Nezájem poskytovatelů
	Neefektivní komunikace mezi poskytovateli a městem Hlinsko

Cíl 2	Zlepšení bezbariérové dostupnosti sociálních služeb, veřejných budov a veřejných prostranství
Zdůvodnění cíle	Problém neexistence bezbariérových přístupů do budov a na veřejná prostranství byl akcentován všemi oslovenými cílovými skupinami uživatelů. 20 % poskytovatelů SS a téměř všichni zřizovatelé souvisejících služeb uvedli, že nemají v sídlech služeb vyřešen bezbariérový přístup. V rámci dotazníkového šetření byli osloveni senioři a zdravotně postižené osoby – z 21 odevzdaných dotazníků uvedlo 70 % dotázaných bezbariérový přístup sociálních služeb a úřadů jako největší problém. Komplexní řešení tohoto problému zatím nebylo nabídnuto.

Opatření 2.1	Podpora koncepčního řešení bezbariérových vstupů do budov, ev. tras zejména v rámci města Hlinska
Popis opatření	V roce 2014 byl v ČR schválen Národní rozvojový program mobility pro všechny, který prostřednictvím vládního plánu financování umožňuje obcím žádat o finanční podporu na komplexní řešení bezbariérových tras a vstupů. Pro žádost o podporu je nutné komplexní posouzení současného stavu a vypracování záměru. Opatření bude naplněno zahájením diskuse o možných řešeních a jejich časové a finanční náročnosti.
Dopad na cílové skupiny	Zvýšení dostupnosti SS a veřejných budov, které dosud nemají bezbariérový přístup Usnadnění mobility v navržených trasách Zlepšené přístupy na veřejná prostranství
Aktivita 2.1.1	Zapojení poskytovatelů SS, souvisejících služeb a veřejnosti do podrobného zmapování situace
Aktivita 2.1.2	Zahájení spolupráce s odborníky v oblasti komplexních bezbariérových řešení
Aktivita 2.1.3	Navázání spolupráce se stavebním úřadem a s odborem investic a městského majetku MěÚ Hlinsko
Aktivita 2.1.4	Přijímání podnětů od osob se ZP, spolupracujících občanů
Aktivita 2.1.5	Aktivní podíl na dohledu při rekonstrukci budov a veřejných prostranství vedoucí k bezbariérovosti
Harmonogram	Říjen 2019 – září 2022
Realizátor	Město Hlinsko / koordinátor KPSS / obce území ORP / poskytovatelé SS / uživatelé SS
Zdroje financování	Úřad vlády – program mobility pro všechny Město Hlinsko Zřizovatelé a provozovatelé SS
Předpokládané fin. nároky	Osobní náklady na koordinátora KPSS v opatření 1.3, náklady na komplexní posouzení současného stavu, ev. vypracování záměru 80 tis. Kč
Kritéria hodnocení	Počet nově bezbariérově přístupných sídel SS Zahájení či vytvoření záměru bezbariérových budov a tras
Rizika realizace	Vysoká časová a finanční náročnost Nezájem možných realizátorů řešit tento problém

Cíl 3	Zvýšit dostupnost a nabídku vhodného bydlení
Zdůvodnění cíle	Dostupnost vhodného bydlení pro osoby všech cílových skupin není dostatečná. Cílem je podrobné mapování potřeb cílových skupin a zajištění dostupnosti bydlení s doprovodným sociálním programem prostřednictvím zpracované koncepce dostupného bydlení.
Opatření 3.1	Podpora koncepčního řešení problematiky dostupného bydlení v území
Popis opatření	V území jednoznačně chybí jednotná koncepce postupu výstavby bytů a analýza potřebnosti pro jednotlivé cílové skupiny, zejména pro osoby se zdravotním postižením, seniory, rodiny s dětmi, samoživitele a samoživitelky, mladé dospělé, kteří se chtějí, nebo musí osamostatnit, protože odcházejí z náhradní péče. Koncepce by měla řešit i ubytovnu pro osoby ohrožené sociálním vyloučením, kterým hrozí, že zůstanou bez přístřeší. Zázemí odpovídající potřebám a finančním možnostem je pro všechny výše jmenované cílové skupiny obzvláště důležité, představuje prvek jistoty a ukotvení.

Dopad na cílové skupiny	Dostupné a odpovídající bydlení je základní prvek jistoty Zvýšená míra sociální integrace do společnosti Zvýšení kvality života osob v území
Aktivita 3.1.1	Podpora vypracování analýzy bydlení a potřebnosti jednotlivých cílových skupin pro vznik koncepce dostupného bydlení pro město Hlinsko, ev. další obce území
Aktivita 3.1.2	Podpora vzniku koncepce dostupného bydlení pro Hlinsko, ev. další obce území
Harmonogram	Říjen 2019 – září 2022
Realizátor	Obce území ORP / koordinátor KPSS / zpracovatel analýzy a koncepce
Zdroje financování	Dotační tituly MMR Obecní rozpočty
Předpokládané fin. nároky	Cca 50 tis. Kč – vypracování analýzy a koncepce
Kritéria hodnocení	Vytvořená analýza bydlení Vytvořená koncepce, nebo alespoň její koncept
Rizika realizace	Obce nebudou podporovat vznik koncepce Nedostatek fin. prostředků

13.2 Prioritní oblast: Senioři a osoby se zdravotním postižením

Pro tuto prioritní oblast byla ustavena pracovní skupina 1: Senioři a zdravotně postižení, její zástupci výsledná témata plánu projednávali a doplňovali.

13.2.1 PRIORITNÍ OBLAST SENIOŘI

Popis cílové skupiny

Senior je starší člověk, ale také nejstarší a zpravidla vážený člen nějakého společenství.

Jako jediným objektivním faktorem při posuzování toho, kdo je senior, se stal kalendářní věk jedince, který je relativně jednoduše statisticky zachytitelný. Nejobvyklejší věkovou hranicí je věk 60–65 let. Stanovení této věkové hranice s sebou přináší jisté budoucí komplikace, protože s prodlužující se délkou života bude nezbytné věkovou hranici revidovat, i když ne neustále. Senioři tvoří významnou cílovou skupinu uživatelů sociálních služeb a zároveň jsou nejčastějšími příjemci příspěvku na péči.

Obrázek č. 5 v analytické části KPSS dokládá, že ve správním území ORP Hlinsko došlo mezi roky 2007 a 2017 k nárůstu počtu seniorů na úkor ekonomicky aktivní části obyvatelstva. Konkrétně v ORP Hlinsko je to o cca 1 000 obyvatel. Počet narozených v tomto období spíše mírně klesá.

Důležitou úlohou sociálních služeb pro seniory je snížení výskytu faktorů, které negativně ovlivňují kvalitu života seniorů. Měly by napomoci ke zmírnění osamělosti a izolace, přispět k naplnění potřeby komunikace, pomáhat odstraňovat bariéry jak technické, tak mezilidské. Vhodnými projekty jsou mimo jiné vznikající komunitní centra v obcích Raná (2019) a v obci Krouna (2020) zejména jako centra pro mezigenerační setkávání a spolkový život.

Správně nastavené služby by měly seniorům napomáhat žít v domácím prostředí i ve vysokém věku a v kombinaci se zdravotní péčí zvládat horšící se zdravotní stav. Pokud však z nějakých příčin není možné, aby senior mohl zůstat ve svém přirozeném prostředí (zhorší se sociální situace, či zdravotní stav vyžaduje stálou péči, měl by mít možnost využít některou z forem pobytové služby, kde však může narazit na jejich nedostatečnou kapacitu.

Zajištění služeb pro seniory a jejich plánovaný rozvoj

V oblasti péče o seniory bude v ORP Hlinsko, tak jako v celém Pardubickém kraji, věnována zvýšená pozornost seniorům, kteří jsou z důvodu věku a zdravotního stavu ohroženi sociálním vyloučením, seniorům s některým typem demence a specifické skupině seniorů, kteří z důvodu svého způsobu života, duševní poruchy, závislosti apod. nespádají do cílových skupin běžných sociálních služeb. Tito senioři potom často vyžadují zvýšenou pozornost ze strany zástupců obce, neboť žijí jiným způsobem života, než většinová společnost. Zpravidla nevyužívají sociální služby a neví si sami rady se situací, kdy se jejich zdravotní stav zhorší natolik, že nemohou zůstat v jejich přirozeném prostředí.

Terénní služby

Pečovatelská služba pomáhá uživatelům zůstat co nejdéle ve svém přirozeném domácím prostředí, zachovat si v co nejvyšší možné míře své schopnosti, dovednosti a zvyklosti, udržovat a uplatňovat vztahy a kontakty se svým okolím při zajištění potřebné podpory. Do roku 2022 PS nepředpokládají významné navýšení kapacity služby, spíše se dá předpokládat navýšení hodin přímé péče, čímž může vzniknout i navýšení personálních kapacit. Nyní jsou některé pečovatelské služby poskytovány v omezeném časovém rozsahu a žádoucí stav, který kopíruje i plány PK je poskytování péče od 7.00 do 20.00 hodin, 7 dní v týdnu.

Telefonická krizová pomoc je terénní služba poskytovaná na přechodnou dobu osobám, které se nacházejí v situaci ohrožení zdraví nebo života nebo v jiné obtížné životní situaci, kterou přechodně nemohou řešit vlastními silami.

Tabulka 30: Poskytovatelé a kapacita – terénní služby I

Pečovatelská služba		
Poskytovatel	Kapacita služby v r. 2019 (počet osob)	Plánovaná kapacita služby v r. 2022 (počet osob)
Oblastní charita Nové Hradky u Skutče	320	320
Obec Vysočina	30	30
Obec Svratouch	50	50
Obec Kameničky	50	50
Telefonická krizová pomoc		
Poskytovatel	Kapacita služby v r. 2019 (počet osob)	Plánovaná kapacita služby v r. 2022 (počet osob)
KONTAKT Ústí nad Orlicí o.p.s. – Linka důvěry	cca 2 500/rok	Cca 2 500/rok

Zdroj: Vlastní zpracování

Osobní asistence je terénní služba poskytovaná dospělým osobám a dětem od 3 let věku, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku nebo zdravotního postižení, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné osoby. Služba se poskytuje bez časového omezení a není místně ohraničena (domácnosti uživatelů, předškolní a školní zařízení, místa volnočasových aktivit, ...)

Tabulka 31: Poskytovatelé a kapacita – terénní služby II

Osobní asistence		
Poskytovatel	Kapacita služby v r. 2019 (počet osob)	Plánovaná kapacita služby v r. 2022 (počet osob)
Oblastní charita Nové Hradky u Skutče	20	20

Zdroj: Vlastní zpracování

Ambulantní služby

Centrum denních služeb navazuje na terénní služby, orientuje se na uživatele se zdravotním, mentálním a kombinovaným postižením od 18 let.

Denní stacionář je určen osobám se zdravotním postižením od 7 let, dospělým osobám a seniorům, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc, nemohou být celodenně ve své domácnosti pouze s podporou terénních služeb, neboť z důvodu zhoršeného zdravotního stavu potřebují stálý dohled (tj. počínající demence, zmatenost, nutnost slovní podpory při běžných činnostech apod.)

Je třeba zvýšit informovanost obyvatel o těchto službách, posílit jejich atraktivitu pro uživatele i pečující rodiny a využíváním kapacity těchto služeb odlehčit pořadníku žadatelů o pobytové sociální služby.

Tabulka 32: Poskytovatelé a kapacita – ambulantní služby

Centrum denních služeb		
Poskytovatel	Kapacita služby v r. 2019 (počet osob)	Plánovaná kapacita služby v r. 2022 (počet osob)
Centrum denních služeb Motýl	20	20
Denní stacionář		
Poskytovatel	Kapacita služby v r. 2019 (počet osob)	Plánovaná kapacita služby v r. 2022 (počet osob)
Oblastní charita Nové Hradky u Skutče	12	12

Zdroj: Vlastní zpracování

Pobytové služby

Pobytové služby jsou určeny (v souladu se strategií kraje) pro osoby s vysokou mírou podpory, které nemohou žít ve svém přirozeném prostředí ani za podpory rodiny, terénních a ambulantních služeb.

Tabulka 33: Poskytovatelé a kapacita – pobytové služby

Domov pro seniory		
Poskytovatel	Kapacita služby v r. 2019 (počet osob)	Plánovaná kapacita služby v r. 2022 (počet osob)
Domov seniorů Drachtinka	87	87

Zdroj: Vlastní zpracování

Z analýzy v rámci KPSS vyplývá, že kapacita této pobytové služby je nedostačující, což dokládá evidovaný počet žadatelů o umístění do Domova seniorů Drachtinka.

K datu 15. 10. 2018 celkem 224 aktuálních žádostí o umístění, z toho:

- 33 ve vysoké urgenci k přijetí,
- 191 v nižší naléhavosti.

Tabulka 34: Počet žadatelů s vysokou sociální naléhavostí (akutní nástup)

	Území ORP Hlinsko	Mimo území	Celkem
Bez PnP nebo informace o PnP *	2	3	5
Příspěvek na péči 1. stupeň	2	1	3
Příspěvek na péči 2. stupeň	3	4	7
Příspěvek na péči 3. stupeň	7	5	12
Příspěvek na péči 4. stupeň	4	2	6
Celkem	18	15	33

Zdroj: Vlastní zpracování

*(*žadatelé, kteří nemají PnP / nebo probíhá řízení k PnP / nebo není informace v této věci)*

Tabulka 35: Počet žadatelů s nižší sociální naléhavostí:

	Území ORP Hlinsko	Mimo území	Celkem
Bez PnP nebo informace o PnP *	36	35	71
Příspěvek na péči 1. stupeň	14	16	30
Příspěvek na péči 2. stupeň	16	19	35
Příspěvek na péči 3. stupeň	14	24	38
Příspěvek na péči 4. stupeň	6	11	17
Celkem	86	105	191

*(*žadatelé, kteří nemají PnP / nebo probíhá řízení k PnP / nebo není informace v této věci)*

Zdroj: Domov seniorů Drachtinka

Údaje v tabulkách dokládají, že nejméně 18 žadatelů s vysokou sociální naléhavostí přijetí má přiznán 3. a 4. stupeň příspěvku na péči, takže jejich zdravotní stav vyžaduje stálou péči. Dalších 55 žadatelů s nižší sociální naléhavostí rovněž vyžaduje vysokou míru podpory a péče.

Ve strategickém plánu rozvoje pobytového zařízení Domov seniorů Drachtinka na roky 2019–2021 plánuje ředitelka zahájit jednání o výstavbě nové budovy pro službu domov pro seniory s kapacitou 65 lůžek a odlehčovací služby s kapacitou 5 lůžek. Tato potřeba je podložena analýzou, ze které

vyplývá narůstající počet uživatelů s 3. a 4. stupněm příspěvku na péči v letech 2008 – 2018 o 3,19 % a vzestupný počet podávaných urgentních žádostí o poskytnutí pobytové sociální služby.

Z výše uvedených skutečností vyplývá potřeba zahájení diskuse o navýšení kapacity služby Domov pro seniory (PK uvádí ve svém PSS, že v ORP Hlinsko chybí do tzv. mediánu 21 lůžek této služby), což se přibližuje počtu naléhavých žádostí o přijetí (33). **Dále je třeba vést jednání a nové možné kapacity DZR, která by pomohla také vyřešit problém péče o uživatele s demencí. Nejvíce akcentovaným požadavkem z řad veřejnosti i poskytovatelů je zahájení diskuse o zřízení kapacity pobytové odlehčovací služby, která ve správním území Hlinska zcela chybí a její zavedení by pomohlo ke snížení žádostí o pobytovou službu Domov pro seniory.** Pardubický kraj uvádí v plánu sociálních služeb na roky 2019–2021 záměr rozšířit kapacitu odlehčovacích služeb v roce 2019 o 16 lůžek a v dalších letech min. o 30 lůžek.

Související služby

Součástí souvisejících služeb se v roce 2018 stala služba **Hlinecké taxi**, kterou provozuje město Hlinsko na svém území pro občany města Hlinska a zajišťuje odvoz seniorů a osob se ZP, ale i osob pečujících o dítě do 4 let věku např. k lékaři, nebo na úřady. V současné době uskuteční cca 170 jízd za měsíc.

Ošetřovatelská služba je terénní zdravotní služba sloužící k tomu, aby její uživatelé mohli např. ve spojení s terénní pečovatelskou službou pobývat ve svém domácím prostředí a nemuseli využívat služby pobytové. **Domácí hospicová péče** poskytuje komplexní péči o nevléčitelného člověka v jeho domácím prostředí za pomoci jeho blízkých. **Půjčovna kompenzačních pomůcek** je služba, která usnadňuje pobyt zdravotně postižených v přirozeném domácím prostředí s pomůckami, které k denní péči potřebují. **Dobrovolnické centrum FOKUSu Vysočina** (cca 60 dobrovolníků) pomáhá ve více než 14 sociálních službách a volnočasových organizacích.

Volnočasové aktivity

Hlinecký **Klub seniorů** nabízí pestré aktivity kulturní, vzdělávací i společenské a **Centrum Jana XXIII., z.s.** volnočasové aktivity a také např. duchovní podporu dospělých a seniorů.

Tabulka 36: Rozvojové cíle, opatření a aktivity v prioritní oblasti „Senioři“

Rozvojové cíle, opatření a aktivity v prioritní oblasti „Senioři“	
Cíl 4	Kvalitní a dostupné sociální a návazné služby pro seniory
Zdůvodnění cíle	Z analýzy KPSS vyplývá obecně známý trend narůstání počtu osob v seniorském věku, proto je třeba zaměřit se na postupné rozšiřování nabídky služeb určených seniorům a na jejich zkvalitnění. Je třeba zaměřit se na zmírnění izolovanosti seniorů podporou nabídky volnočasových aktivit pro seniory a na posílení jistot v podobě fungujících ambulantních služeb. Terénní služby potřebují dostatečné personální a finanční zázemí pro poskytování nepřetržité péče. Je třeba věnovat pozornost i rodinám a pečovatelům, kteří se o seniory starají v domácím prostředí a potřebují čas na oddych a péči o vlastní osobu. Sociální služby by v plánovacím období měly také pokrýt potřebu osob s demencí, jejichž počet narůstá a vyžadují specializovanou péči.

Opatření 4.1	Udržení a posílení kapacity terénních SS pro seniory
Popis opatření	Opatření reaguje na navyšující se poptávku po pečovatelských službách a službách osobní asistence, zejména ve smyslu rozšíření provozní doby. Terénní služby napomáhají tomu, že člověk může oddálit nezbytnost využití pobytové sociální služby, která znamená zásadní zásah do jeho života, příp. k jejímu využívání vůbec nemusí dojít. Naplnění opatření výrazně přispěje k tomu, aby mohli senioři co nejdéle setrvat ve svém přirozeném prostředí.
Dopad na cílovou skupinu	SS budou co nejdéle poskytovány v domácím prostředí Posílení jistot seniorů
Aktivita 4.1.1	Zajištění poskytování terénních pečovatelských služeb v souladu s reálnými potřebami obyvatel
Aktivita 4.1.2	Podpora systému financování reálných hodin přímé péče v PS
Aktivita 4.1.3	Vyhodnocování efektivity provozu peč. služeb vzhledem k potřebám uživatelů
Harmonogram	Říjen 2019 – září 2022
Realizátor	Poskytovatelé SS / koordinátor KPSS
Zdroje financování	Zřizovatelé SS
	Pardubický kraj
	Uživatelé
	Obce území ORP
	Individuální projekty
Předpokládané fin. nároky	V případě navýšení 1 prac. úvazku pečovatele 385 tis. Kč/rok, osobní náklady na koordinátora v opatření 1.3
Kritéria hodnocení	Stejný nebo vyšší počet sledovaných indikátorů – hodiny přímé péče
	Hodnocení efektivity terénních/pobytových služeb 1x za období plnění KPSS
Rizika realizace	Nedostatek fin. prostředků
	Není možno dojednat navýšení kapacity v síti poskytovatelů
Opatření 4.2	Podpora projektů směřujících ke zmírnění izolace seniorů a zajištění jejich bezpečnosti
Popis opatření	Pro seniory je jednou z priorit dostatek srozumitelných informací, které posilují jistoty pro orientaci v prostředí společnosti, v možnostech potřebné podpory a v právních otázkách. Senioři jsou nejvíce ohroženou skupinou v souvislosti s pácháním trestných činů na nich, a to často i jejich nejbližšími. Jsou častými oběťmi fyzického i psychického násilí, podvodů a krádeží. Proto je třeba věnovat zvýšenou pozornost zajištění bezplatného právního a sociálního poradenství. Opatření by také mělo vést k podpoře všech organizací, které se zabývají volným časem seniorů, např. komunitních center a klubů seniorů jako míst pro mezigenerační setkávání.
Dopad na cílovou skupinu	Vyšší míra informovanosti seniorů a s tím související vyšší míra ochrany Znalost možností získat pomoc, snížení izolovanosti seniorů
Aktivita 4.2.1	Shromáždění informací týkající se bezpečí seniorů a o možnostech poradenství pro cílovou skupinu seniorů
Aktivita 4.2.2	Vytvoření písemného materiálu s těmito tématy
Aktivita 4.2.3	Distribuce tohoto materiálu např. v klubu seniorů, v čekárnách lékařů
Aktivita 4.2.4	Zvýšená aktivita obcí směřující k podpoře vzdělávání a využití volného času seniorů
Aktivita 4.2.5	Zpracované informace pro veřejnost o aktivitách seniorů
Aktivita 4.2.6	Podpora projektů komunitních center v území
Harmonogram	Říjen 2019 – září 2022

Realizátor	Koordinátor KPSS / obce území ORP / odbor sociálních věcí, školství a zdravotnictví MěÚ Hlinsko
Zdroje financování	Individuální projekty Obecní rozpočty
Předpokládané fin. nároky	10 tis. Kč na přípravu a tisk info materiálu, 5 tis. Kč na uspořádání vzdělávacích akcí. Osobní náklady na koordinátora v opatření 1.3
Kritéria hodnocení	Počet ks tištěného info materiálu Počet realizovaných tematických besed se seniory v území
Rizika realizace	Nedostatek fin. prostředků Nezájem ze strany seniorů
Opatření 4.3	Podpora realizace projektu doplnění sociálních služeb pro seniory
Popis opatření	Opatření by mělo vést k zahájení jednání ke zřízení kapacity odlehčovací služby, navýšení lůžek pobytové služby domov pro seniory a zřízení kapacity domov se zvláštním režimem. Odlehčovací služba pomáhá zejména pečujícím rodinám a ostatním pečovatelům. Zřízení této služby by výrazně snížilo tlak na lůžka pobytové služby domov pro seniory a otevřelo cestu k rozšíření péče o své blízké v domácím prostředí. Zajištění kapacity DZR pro osoby s různými typy demence by rovněž snížilo tlak na lůžka ve službě domov pro seniory a zajistilo by profesionální péči o tyto uživatele. Jako nejefektivnější se jeví zřízení a provozování těchto služeb etablovaným poskytovatelem pobytových služeb Domov seniorů Drachtinka. Z důvodu zřízení nových služeb a navýšení kapacity stávajících, by muselo ve fázi realizace dojít k zajištění nových, či rekonstruovaných prostor pro tyto služby.
Dopad na cílovou skupinu	Celodenní péče o osobu po dobu omezenou nebo nezbytně nutnou Zkrácení doby čekání na umístění ve službě Domov pro seniory Specializovaná péče o osoby s demencí
Aktivita 4.3.1	Příprava podkladů k doložení potřebnosti doplnění SS
Aktivita 4.3.2	Jednání s PK o možnostech rozšíření SS
Aktivita 4.3.3	Jednání s PK o možnostech registrace nové SS
Aktivita 4.3.4	Prověření možností pro výstavbu nových kapacit
Harmonogram	Říjen 2019 – září 2022
Realizátor	Město Hlinsko / Domov seniorů Drachtinka / koordinátor KPSS / PK
Zdroje financování	Obecní rozpočty
Předpokládané fin. nároky	Osobní náklady na koordinátora KPSS v opatření 1.3, ostatní činnosti budou prováděny v rámci již existujících prac. úvazků
Kritéria hodnocení	Doložený průzkum potřebnosti služeb Probíhající nebo ukončený proces schvalování rozšíření služeb
Rizika realizace	Nezískání registrace pro novou SS Nebudou vytipovány vhodné prostory pro rozšíření služby

Zdroj: Vlastní zpracování

13.2.2 PRIORITNÍ OBLAST OSOBY SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM

Popis cílové skupiny

Zdravotní postižení dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů pro účely příspěvku na péči je formulováno jako: „... tělesné, mentální, duševní, smyslové nebo kombinované postižení, jehož dopady činí nebo mohou činit osobu závislou na pomoci jiné osoby, ohrožují tyto osoby sociálním vyloučením, nebo zabraňují těmto osobám v sociálním začleňování.“

Zdravotní postižení je specifikováno také v zák. č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, kde je v § 67 uvedeno: „Osobami se zdravotním postižením jsou fyzické osoby, které jsou orgánem sociálního zabezpečení uznány:

- a) invalidními ve třetím stupni,
- b) invalidními v prvním nebo druhém stupni,
- c) zdravotně znevýhodněnými.

Jednotlivé skupiny osob podle typů zdravotního postižení se od sebe liší svými možnostmi i potřebami. Všichni mají hendikep, tj. nějaké omezení, znevýhodnění oproti ostatním členům společnosti. V r. 2009 byla v ČR ratifikována „Úmluva o právech osob se zdravotním postižením“, kde v článku 1 je osobou se zdravotním postižením osoba, mající dlouhodobé fyzické, duševní, mentální nebo smyslové postižení, které v interakci s různými překážkami může bránit jejich plnému a účinnému zapojení do společnosti na rovnoprávném základě s ostatními.

Cílovou skupinu duševně nemocných tvoří lidé s psychosociálními obtížemi a lidé v psychosociální krizi v takové životní situaci, kterou nemohou řešit vlastními silami. Duševní onemocnění vzniká na základě biologických příčin a psychogenních sociálních vlivů. Na průběh nemoci má často vliv prostředí, ve kterém člověk žije, jeho vztahy a zázemí. I když tuto cílovou skupinu vnímáme společně se zdravotně postiženými, jde o lidi výrazně více ohrožené osamělostí, chudobou a sociálním vyloučením. Světová zdravotnická organizace zařazuje v mezinárodní klasifikaci tyto diagnózy pod písmeno F, kam jsou zařazeny duševní poruchy a poruchy chování např. schizofrenie, afektivní poruchy, poruchy osobnosti a neurotické poruchy. Pro tuto cílovou skupinu jsou nejdůležitějšími potřebami zejména zajištění dostupnosti pobytových služeb pro klienty s vícečetnými diagnózami, podpora vzniku pracovních míst pro osoby s duševním onemocněním, podpora sociální rehabilitace, zajištění spolupráce mezi zdravotnickými zařízeními a sociálními službami, zejména zajištěním péče psychiatra, zintenzivnění informovanosti o nabídce sociálních služeb a souvisejících aktivit. V PK působí Spolek péče o duševní zdraví.

Osoby se smyslovým postižením – lidé s postižením některého ze smyslů, nejčastěji zraku a sluchu.

Osoby s mentálním postižením – lidé se sníženou úrovní rozumových schopností v různém stupni a rozsahu od lehkého až k těžkému mentálnímu postižení. Každá osoba je svébytnou bytostí s vlastními lidskými potřebami a vývojovými možnostmi, které lze a je nutné podporovat a rozvíjet.

Osoby s kombinovaným postižením – lidé s kombinací dvou a více postižení různého typu (např. mentální a tělesné postižení, mentální a smyslové postižení, mentální postižení a autismus, apod.). Rozmanité kombinace postižení vytvářejí u každé osoby specifické potřeby a způsoby naplňování těchto potřeb vyžadují individuální přístup.

Osoby s poruchou autistického spektra – specifická skupina lidí, jejichž počet neustále narůstá zejména z důvodu zlepšení diagnostických metod v uplynulých letech. Potřeby této skupiny osob jsou velmi specifické, vyžadují vysoce individualizovaný přístup.

Zajištění služeb pro osoby se zdravotním postižením a jejich plánovaný rozvoj

V péči o tuto cílovou skupinu je třeba provázet péči rodiny s možnostmi poskytovatelů, pokračovat v procesu humanizace, individualizace a transformace pobytových služeb, zajistit podporu osobám pečujícím o lidi s mentálním, tělesným a kombinovaným postižením, podporovat činnosti k odstraňování architektonických, sociálních a informačních bariér.

Terénní a ambulantní služby

Pečovatelská služba pomáhá uživatelům zůstat co nejdéle ve svém přirozeném domácím prostředí, zachovat si v co nejvyšší možné míře své schopnosti, dovednosti a zvyklosti, udržovat a uplatňovat vztahy a kontakty se svým okolím při zajištění potřebné podpory.

Osobní asistence je terénní služba poskytovaná dospělým osobám a dětem od 3 let se sníženou soběstačností z důvodu věku nebo zdravotního postižení, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné osoby. Služba se poskytuje bez časového omezení a není místně ohraničena (domácnosti uživatelů, předškolní a školní zařízení, místa volnočasových aktivit, ...).

Sociální rehabilitace je soubor specifických činností směřujících k dosažení samostatnosti, nezávislosti a soběstačnosti osob, a to rozvojem jejich specifických schopností a dovedností, posilováním návyků a nácvikem výkonu běžných, pro samostatný život nezbytných činností. Tato služba je v území poskytována několika cílovým skupinám, **TyfloCentrum Pardubice, o.p.s.** poskytuje službu **zrakově postiženým, Rytmus Východní Čechy, o.p.s. mentálně a zdravotně postiženým a FOKUS Vysočina, z.ú. duševně nemocným, Rodinné integrační centrum z.s. osobám s poruchou autistického spektra a jejich rodinám.**

Odborné sociální poradenství je poskytováno v poradnách se zaměřením na potřeby osob se zdravotním postižením. TyfloCentrum Pardubice, o.p.s. poskytuje poradenství zrakově postiženým. Poskytuje také **průvodcovské a předčitatelské služby.**

Sociálně aktivizační služby jsou služby poskytované osobám v důchodovém věku nebo osobám se zdravotním postižením ohroženým sociálním vyloučením. TyfloCentrum Pardubice, o.p.s. poskytuje **SAS zrakově postiženým.**

Tabulka 37: Poskytovatelé a kapacita – terénní a ambulantní služby

Pečovatelská služba		
Poskytovatel	Kapacita služby v r. 2019 (počet osob)	Plánovaná kapacita služby v r. 2022 (počet osob)
Oblastní charita Nové Hradky u Skutče	320	320
Obec Vysočina	30	30
Obec Svratouch	50	50
Obec Kameničky	50	50
Osobní asistence		
Poskytovatel	Kapacita služby v r. 2019 (počet osob)	Plánovaná kapacita služby v r. 2022 (počet osob)
Oblastní charita Nové Hradky u Skutče	20	20

Sociální rehabilitace		
Poskytovatel	Kapacita služby v r. 2019 (počet osob)	Plánovaná kapacita služby v r. 2022 (počet osob)
FOKUS Vysočina, z.ú.	70	70
Rodinné Integrační centrum z.s.	16	16
Rytmus Východní Čechy, o.p.s.	93	93
TyfloCentrum Pardubice, o.p.s.	T 70, A80	T 70, A80
Odborné sociální poradenství		
Poskytovatel	Kapacita služby v r. 2019 (počet osob)	Plánovaná kapacita služby v r. 2022 (počet osob)
TyfloCentrum Pardubice, o.p.s.	T40, A130	T40, A130
Průvodcovské a předčitatelské služby		
Poskytovatel	Kapacita služby v r. 2019 (počet osob)	Plánovaná kapacita služby v r. 2022 (počet osob)
TyfloCentrum Pardubice, o.p.s.	T32, A32	T32, A32
Sociálně aktivizační služby		
Poskytovatel	Kapacita služby v r. 2019 (počet osob)	Plánovaná kapacita služby v r. 2022 (počet osob)
TyfloCentrum Pardubice, o.p.s.	T50, A80	T50, A80

Zdroj: Vlastní zpracování

Ambulantní služby

Centrum denních služeb navazuje na terénní služby, orientuje se na uživatele se zdravotním, mentálním a kombinovaným postižením od 18 let.

Denní stacionář je určen osobám se zdravotním postižením od 7 let, dospělým osobám a seniorům bez omezení věku, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby.

Sociálně terapeutické dílny jsou služby poskytované osobám se sníženou soběstačností z důvodu zdravotního postižení, které nejsou z tohoto důvodu umístitelné na otevřeném ani chráněném trhu práce.

Tabulka 38: Poskytovatelé a kapacita – ambulantní služby

Centrum denních služeb		
Poskytovatel	Kapacita služby v r. 2019 (počet osob)	Plánovaná kapacita služby v r. 2022 (počet osob)
Centrum denních služeb Motýl	20	20
Denní stacionář		
Poskytovatel	Kapacita služby v r. 2019 (počet osob)	Plánovaná kapacita služby v r. 2022 (počet osob)
Oblastní charita Nové Hradky u Skutče	12	12
Sociálně terapeutické dílny		
Poskytovatel	Kapacita služby v r. 2019 (počet osob)	Plánovaná kapacita služby v r. 2022 (počet osob)
Oblastní charita Nové Hradky u Skutče	20	20

Zdroj: Vlastní zpracování

Terénní služby

Podpora samostatného bydlení je terénní služba poskytovaná osobám se sníženou soběstačností z důvodu zdravotního postižení nebo chronického onemocnění, včetně duševního onemocnění, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby. **Rytmus Východní Čechy, o.p.s.** poskytuje tuto službu **osobám s mentálním a zdravotním postižením.**

Tabulka 39: Poskytovatelé a kapacita – terénní služby

Podpora samostatného bydlení		
Poskytovatel	Kapacita služby v r. 2019 (počet osob)	Plánovaná kapacita služby v r. 2022 (počet osob)
Rytmus Východní Čechy, o.p.s.	6	6

Zdroj: Vlastní zpracování

V dotazníkových šetřeních respondenti i poskytovatel služeb pro zrakově postižené TyfloCentrum Pardubice, o.p.s. upozorňovali na hůře dostupné služby pro osoby z území ORP Hlinsko z důvodu vzdálenosti pracovišť v Chrudimi a Pardubicích (viz opatření 1.5).

Související služby

Půjčovna kompenzačních pomůcek – funguje přímo v Hlinsku, službu poskytuje Oblastní charita Nové Hrady u Skutče a Domov seniorů Drachtinka.

PERCHAR s.r.o. – Chráněné dílny – zaměstnávání osob se ZP.

V Hlinsku pracují dvě pobočky **Svazu tělesně postižených pro dospělé a pro děti** jako služby návazné. Významnou měrou se podílejí na poradenské činnosti, pořádání kulturních a vzdělávacích akcí pro osoby se ZP.

Tabulka 40: Rozvojové cíle, opatření a aktivity v prioritní oblasti „Osoby se zdravotním postižením“

Rozvojové cíle, opatření a aktivity v prioritní oblasti „Osoby se zdravotním postižením“	
Cíl 5	Dosažení zvýšené míry sociální integrace a destigmatizace osob zdravotně postižených
Zdůvodnění cíle	Pro osoby se ZP je důležité vytvořit podmínky, které by umožňovaly jejich co nejtěsnější začlenění do společnosti podporou odpovídajících sociálních služeb, možností uplatnění a odstraňováním bariér. Pro tělesně postižené jsou to většinou bariéry architektonické, u smyslově postižených jsou to bariéry architektonické, sociální a informační, pro mentálně postižené a duševně nemocné se jedná převážně o bariéry sociální a „lidské“. Pro tyto cílové skupiny se jeví jako nezbytné podpořit zejména informovanost o zaměstnávání těchto lidí, což významně přispívá k jejich integraci, pomoci jim vyřešit otázku bydlení a péče o vlastní osobu, a za pomoci sociální rehabilitace jim nabídnout získání a udržení dovedností důležitých pro zapojení do společnosti. Je nezbytné, aby pociťovali dostatek zájmu o jejich potřeby ze strany veřejnosti.

Opatření 5.1	Zvýšit povědomí o potřebách a vhodném přístupu k osobám se zdravotním postižením
Popis opatření	Dostupnost informací o běžném životě osob se zdravotním postižením a zájem o jejich potřeby, stejně jako vhodný přístup k těmto osobám, je u většinové společnosti na okraji jejího zájmu. Problémy, s nimiž se tyto osoby denně potýkají mohou přiblížit široké veřejnosti zejména poskytovatelé sociálních služeb a aktéři komunitního plánování zapojením např. formou seminářů a neformálních setkání a výraznějším zapojením zadavatele, poskytovatelů a uživatelů do komunitního plánování.
Dopad na cílovou skupinu	Pochopení problémů osob s postižením ze strany široké veřejnosti Zvýšení zájmu o možnosti pomoci osobám s postižením
Aktivita 5.1.1	Zmapovat potřeby osob s postižením a stanovit strategii vhodných akcí
Aktivita 5.1.2	Podporovat tematické akce pro veřejnost a školy
Aktivita 5.1.3	Prezentovat příspěvky o problémech cílových skupin v tisku
Harmonogram	Říjen 2019 – září 2022
Realizátor	Koordinátor KPSS / poskytovatelé SS / dobrovolníci
Zdroje financování	Individuální projekty
Předpokládané fin. nároky	Osobní náklady na koordinátora KPSS v opatření 1.3 Náklady na informační materiály spojit s opatřením 4.2
Kritéria hodnocení	Vytvořené komplexní hodnocení potřeb osob s postižením s návrhy řešení Počet příspěvků o možnostech usnadnění života osob s postižením
Rizika realizace	Špatně uchopené téma, necitlivý přístup realizátorů
Opatření 5.2	Podporovat zaměstnávání osob se sníženým pracovním uplatněním
Popis opatření	Uplatnit se na trhu práce je pro osoby se zdravotním postižením jednou z nejdůležitějších potřeb. Zajistí to jejich plnohodnotné zařazení do společnosti a finanční nezávislost. Navázání užší spolupráce s Úřadem práce ČR, který disponuje nástroji k vytváření aktivní politiky zaměstnanosti. Efektivní spolupráce na úrovni realizačního týmu, pracovních skupin a úřadu práce je jednou z priorit. Opatření má sloužit k rozšiřování pracovního uplatnění osob se ztíženým přístupem na otevřený trh práce a podpoře sociálního podnikání.
Dopad na cílovou skupinu	Plnohodnotné zařazení do společnosti a finanční nezávislost
Aktivita 5.2.1	Usilovat o prohloubení spolupráce s dotčenými subjekty (zejména Úřad práce ČR a potencionální zaměstnavatelé) např. zapojením do organizační struktury komunitního plánování
Aktivita 5.2.2	Podporovat aktivity a činnosti zaměřené na zaměstnávání znevýhodněných osob (úprava pracovního prostředí, možnost zkráceného úvazku apod.) v chráněných pracovištích, chráněných dílnách
Aktivita 5.2.3	Usilovat o vytváření podmínek pro rozvoj sociálního podnikání
Harmonogram	Říjen 2019 – září 2022
Realizátor	Koordinátor KPSS / poskytovatelé SS / zaměstnavatelé
Zdroje financování	Zaměstnavatelé, MPSV ČR, ESF
Předpokládané fin. nároky	Osobní náklady na koordinátora KPSS v opatření 1.3 Nelze stanovit finanční náklady vzhledem k široké škále možností
Kritéria hodnocení	Vytvořené komplexní hodnocení potřeb osob s postižením s návrhy řešení
Rizika realizace	Špatně uchopené téma, necitlivý přístup realizátorů

Zdroj: Vlastní zpracování

13.3 Prioritní oblast: Rodiny s dětmi, děti a mládež

Pro tuto prioritní oblast byla ustavena pracovní skupina: Rodiny s dětmi, děti a mládež. Její zástupci výsledná témata plánu projednávali a připomínkovali.

Tato oblast zahrnuje jak sociální služby, tak související aktivity, které sice nejsou sociální službou, ale síť sociálních služeb vhodně doplňují a mají preventivní charakter.

Pracovní skupina se zaměřila zejména na rodiny s dětmi, které mají specifické potřeby, nebo na ty, které jsou ve svých funkcích oslabeny, či omezeny. V oblasti volného času se jedná o aktivity v oblasti vzdělávání, kulturní akce, poradenství a prevenci, pohybové aktivity apod.

V dotazníkových šetřeních vyšlo najevo, že počet a spektrum volnočasových aktivit v území je dostatečné, i když jsou převážně v Hlinsku.

Popis cílové skupiny „Rodiny s dětmi, děti a mládež“

Cílová skupina je velmi rozsáhlá a různorodá. Patří do ní rodiny s dětmi, děti žijící mimo rodinu a mladí dospělí s přesahem do dalších oblastí podpory (ohrožení sociálním vyloučením a sociálně vyloučení, protidrogová prevence a prevence kriminality) i do oblastí zdravotnictví a školství. Zajištění péče o ohrožené děti spadá primárně pod resorty školství, zdravotnictví a sociálních věcí, a to jak na centrální, tak na krajské úrovni. Resort školství má klíčovou úlohu obecně v oblasti vzdělávání a primární prevence. V rámci péče o ohrožené děti zajišťují školská zařízení diagnostickou, poradenskou, výchovnou, psychologickou, terapeutickou podporu a pomoc a výkon ústavní výchovy. Pod resort zdravotnictví spadají dětská centra, která poskytují ústavní výchovu a pobytovou péči.

Důležitou (preventivní, poradenskou, výkonnou a koordinační) roli v systému péče o ohrožené děti sehrává orgán sociálně právní ochrany dětí (OSPOD) při MěÚ Hlinsko, který se zabývá zejména:

- řešením situací ohrožených dětí v důsledku zanedbávání péče o ně, zneužívání, týrání, jejich výchovných problémů, trestné činnosti apod.,
- činností v oblasti náhradní rodinné péče,
- řešením situací v rodině v souvislosti s rozvodem rodičů, úpravou styku dětí s rodičem, výživného atd.

V následující tabulce jsou vybrané údaje ze statistických výkazů OSPOD Hlinsko, které souvisejí s potřebami vyjádřenými respondenty v analytické části.

Tabulka 41: Vybrané statistické údaje OSPOD

	Statistické údaje OSPOD ORP Hlinsko		
	2016	2017	2018
Počty pracovníků OSPOD/počet úvazků	6/5,5	6/5,5	6/5,5
Počty případů evidovaných OSPOD	191	220	262
Počty nově zaevidovaných rodin	163	47	128
Pěstounská péče – počet dětí	18	11	21
Počet dětí v ústavní či ochranné výchově	12	7	6
OSPOD opatrovníkem	129	119	196
Nutnost psychologické pomoci	7	5	17

Zdroj: statistické výkazy OSPOD

Zásadním problémem klientů OSPOD je konkrétní obtížná situace. Nějakým způsobem se do ní dostali a potřebují pomoc při jejím řešení. Při zjišťování chybějících zdrojů v síti, které by napomohly řešení problémů uvnitř cílové skupiny byli osloveni pracovníci OSPOD s cílem pojmenovat tyto chybějící zdroje. Za nejvýznamnější považují nedostatek zdrojů psychologické pomoci, neexistence

manželské a rodinné poradny ve správním území a nedostatek vhodného bydlení. Jako další chybějící zdroj, už ne tak naléhavý, uvádějí nedostatek kapacity dětského psychiatra a nedostatek informací o řešení vzniklé tíživé situaci rodin, jež samy nevyhledávají pomoc. Zde je velký prostor pro zástupce malých obcí a členy jejich sociální komise. Užívání návykových látek nejsou stěžejními problémy klientů OSPOD.

V roce 2018 byla lokálním síťářem MPSV ČR pro území ORP Hlinsko vypracována nejprve souhrnná *Zpráva z mapování potřeb aktérů sítě služeb pro ohrožené děti a jejich rodiny v ORP Hlinsko za období 2016–2017* a následně i *Analýza místní sítě služeb pro děti a jejich rodiny*. Analýza poměrně podrobně popisuje nastavení spolupráce aktérů, jak je péče o cílovou skupinu zajištěna a pojmenovává prostor pro rozvoj sítě. Oba dokumenty jsou dostupné na webových stránkách města Hlinsko <http://www.hlinsko.cz/mestsky-urad/organizacni-struktura/osv/ospod/sitovani>.

V posledních letech byla v lokalitě zavedena mezioborová spolupráce. Byl vytvořen tým (soud, psycholog, opatrovníci, OSPOD) pracující na ustálení společného postupu a jednotného přístupu k rodičovským sporům v soudním okrese (tzv. cochemská praxe). Ve spolupráci s Katedrou věd o výchově Univerzity Pardubice a krajským síťářem dělá osvětu mezi odbornou i laickou veřejností v rámci celého kraje.

Vedle toho byla započata formální (Místní) spolupráce škol a OSPOD v ORP Hlinsko, která za podpory dalších organizací místní sítě služeb usiluje o vytvoření podmínek pro včasný záchyt ohrožených dětí a následnou účinnou pomoc.

V analýze místní sítě jsou pojmenovány potřeby dítěte a rodiny a nutné přímé úrovně podpory dítěte a rodiny, širší podpory okolí a podpory v rámci komunity.

Prostor pro rozvoj dostupné pomoci je hlavně v oblasti duševního zdraví a rodinného poradenství (rodinný poradce, psycholog, psychoterapeut). Tu, dle údajů z analýzy, nyní v jednotlivých případech zajišťuje psycholožka místního pracoviště pedagogicko-psychologické poradny nebo klinický psycholog pro dospělé 1x za 14 dní. Nejbližší odpovídající dostupnou pomoc tedy mohou rodiny z ORP Hlinsko čerpat ve městech okolních regionů, příp. až v Pardubicích. Dále je třeba zvýšit povědomí o přítomnosti dětského psychiatra v území, neboť není využita jeho kapacita, občané se obracejí na přetížené ambulance v jiných městech.

Aktuální problém je chybějící koordinace preventivních programů v oblasti zajištění bezpečí dětí a rodin a rovněž materiální zajištění v podobě řešení dostupného bydlení a bydlení pro rodiny potřebující soustavnou podporu sociální služby. Důležitá je také podpora odborného poradenství zaměřeného na dluhovou problematiku.

V doporučeních analýzy místní sítě je např. oživení fungování komise sociálně-právní ochrany dětí a její koncipování jako odborné platformy pro tvorbu preventivních programů a koordinaci aktivit sociálně-právní ochrany dětí ve správním území, příp. pro případovou práci.

Dalším doporučením pro poskytovatele sociálních a souvisejících služeb, OSPOD, ev. školy je častější využívání tzv. případových a rodinných konferencí jako měkkého nástroje při včasné pomoci dětem a jejich rodinám.

Nad rámec KPSS je třeba zmínit, že v základních školách území ORP Hlinsko nepracuje školní psycholog. Šetřením mezi řediteli škol v rámci realizovaných projektů MAS Hlinecko vyplývá potřeba této služby. Tato zjištění z velké části korespondují s výsledky dotazníkových šetření prováděných členy pracovních skupin KPSS v rámci analýzy území.

V roce 2018 provedl Analyticko-výzkumný tým organizace Laxus z.ú., na zadání města průzkum drogové problematiky. Výstupem byla Analýza drogové scény v Hlinsku. Přáním zadavatele bylo zohlednit při výzkumu situaci místní mládeže ve vztahu k drogám, a proto jsou některé závěry a doporučení v této studii důležité pro tuto prioritní oblast.

Zajištění služeb pro rodiny s dětmi, děti a mládež a jejich plánovaný rozvoj

Terénní a ambulantní služby

Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi

Amalthea z.s. a Oblastní charita Nové Hrady u Skutče poskytují terénní a ambulantní služby poskytované rodině s dítětem, pokud je jeho vývoj ohrožen v důsledku dopadů dlouhodobě krizové sociální situace a rodiče ji nedokážou sami bez pomoci překonat, a pokud existují další rizika ohrožení jeho vývoje.

Rodinné Integrované Centrum z.s. se sídlem v Pardubicích nabízí služby pro rodiny s dětmi ve věku od 8 do dovršených 18 let s diagnostikovanými poruchami autistického spektra nebo s podezřením na PAS ve fázi diagnostiky.

Sociální rehabilitace

Centrum J. J. Pestalozziho, o.p.s. poskytuje v rámci svých služeb soubor specifických činností směřujících k dosažení samostatnosti, nezávislosti a soběstačnosti osob jako je nácvik dovedností pro zvládnutí péče o vlastní osobu, soběstačnosti a dalších činností vedoucích k sociálnímu začlenění, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti, pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

Raná péče

Středisko rané péče v Pardubicích o.p.s. poskytuje ambulantní a terénní formu služby dítěti a rodičům dítěte ve věku do 7 let se zdravotním postižením, nebo jehož vývoj je ohrožen v důsledku nepříznivého zdravotního stavu. Služba je zaměřena na podporu rodiny a podporu vývoje dítěte s ohledem na jeho specifické potřeby.

Rodinné Integrované Centrum z.s. nabízí služby rodinám s dětmi ve věku od 1 do 7 let včetně, s poruchami komunikace a sociální interakce, zejména s diagnostikovanými poruchami autistického spektra nebo s podezřením na PAS ve fázi diagnostiky.

Odborné sociální poradenství

Poradna pro rodinu Pardubického kraje poskytuje poradenství v oblasti osobních, partnerských, rodinných a mezilidských vztahů, v oblasti rodičovských sporů.

Tabulka 42 Poskytovatelé a kapacita – terénní a ambulantní služby

Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi		
Poskytovatel	Kapacita služby v r. 2019 (počet osob)	Plánovaná kapacita služby v r. 2022 (počet osob)
Oblastní charita Nové Hradky u Skutče	A4, T25	A4, T30
Amalthea z.s.	A10, T17	A10, T17
Rodinné Integrované Centrum z.s.	76	*
Sociální rehabilitace		
Poskytovatel	Kapacita služby v r. 2019 (počet osob)	Plánovaná kapacita služby v r. 2022 (počet osob)
Centrum J. J. Pestalozziho, o.p.s.	A2, T15	A2, T15
Raná péče		
Poskytovatel	Kapacita služby v r. 2019 (počet osob)	Plánovaná kapacita služby v r. 2022 (počet osob)
Středisko Rané péče v Pardubicích o.p.s.	120 rodin/rok	**
Rodinné Integrované Centrum z.s.	65	*
Odborné sociální poradenství		
Poskytovatel	Kapacita služby v r. 2019 (počet osob)	Plánovaná kapacita služby v r. 2022 (počet osob)
Poradna pro rodinu Pardubického kraje	27 konzultací/den	***

Zdroj: Vlastní zpracování

*RIC z.s. je organizace s celokrajnou působností, vzhledem k typu služeb se dá předpokládat, že dojde k nárůstu počtu konzultací, které neumíme naplánovat

** Středisko RP v Pardubicích o.p.s. je organizace s celokrajnou působností, vzhledem k typu služeb se dá předpokládat, že dojde k nárůstu počtu konzultací, které neumíme naplánovat

*** Poradna pro rodinu PK je organizace s celokrajnou působností, vzhledem k typu služeb se dá předpokládat, že dojde k nárůstu počtu konzultací, předpokládají navýšení prac. úvazku dětského psychologa od září 2019.

Ambulantní služby

Denní stacionář navazuje na terénní služby, orientuje se na uživatele, kteří z důvodu zhoršeného zdravotního stavu potřebují pravidelnou pomoc druhé osoby nebo stálý dohled.

Tabulka 43: Poskytovatelé a kapacita – ambulantní služby

Denní stacionář děti od 7 let		
Poskytovatel	Kapacita služby v r. 2019 (počet osob)	Plánovaná kapacita služby v r. 2022 (počet osob)
Oblastní charita Nové Hradky u Skutče	20	20

Zdroj: Vlastní zpracování

Pobytové služby

Azylové domy poskytují pobytové služby na přechodnou dobu osobám v nepříznivé sociální situaci spojené se ztrátou bydlení.

Tabulka 44 Poskytovatelé a kapacita – pobytové služby

Azylový dům pro těhotné ženy v krizi		
Poskytovatel	Kapacita služby v r. 2019 (počet osob)	Plánovaná kapacita služby v r. 2022 (počet osob)
Obecně prospěšná společnost DLAŇ ŽIVOTU	14	14
Azylový dům Chrudim – rodiny s dětmi		
Poskytovatel	Kapacita služby v r. 2019 (počet osob)	Plánovaná kapacita služby v r. 2022 (počet osob)
Centrum J. J. Pestalozziho, o.p.s.	30	30

Zdroj: Vlastní zpracování

Související služby

Asistovaný kontakt zajišťuje pomoc rodinám, mediaci, doprovázení pěstounů a osvojitelských rodin.

Zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc „ZDVOP“ je krizové zařízení pro děti a jejich rodiny. Poskytuje pobytovou službu jako náhradní domov dětem, které z různých důvodů nemohou být dočasně se svou rodinou nebo blízkými osobami, poskytuje také pomoc rodině s dítětem umístěným v tomto zařízení.

Výchovně rekreační tábory pro děti ze sociálně znevýhodněného prostředí, rizikovou a delikventní mládež a děti s poruchami chování.

Volnočasové aktivity – klubová činnost, prevence sociálního vyloučení a izolace matek, duchovní podpora rodin s dětmi, otevřené kluby, spontánní činnost pro rizikové a delikventní děti a mládež.

Tabulka 45 Rozvojové cíle, opatření a aktivity v prioritní oblasti „Rodiny s dětmi, děti a mládež“

Rozvojové cíle, opatření a aktivity v prioritní oblasti „Rodiny s dětmi, děti a mládež“	
Cíl 6	Zvýšit dostupnost a nabídku sociálních a souvisejících aktivit pro rodiny, děti a mládež
Zdůvodnění cíle	Z analýzy území a potřeb vyplývá, že je třeba u těchto služeb zajistit dostupnost informační, kapacitní i finanční. V posledních letech se zvyšuje potřeba psychologických, psychoterapeutických a krizových služeb pro děti a rodiny. Na uspokojení těchto potřeb se čeká dlouhou dobu, ačkoliv krizová situace nesnese odkladu a vyžaduje okamžitou intervenci. Tato pomoc tak není dostupná v potřebném čase.
Opatření 6.1	Podpora dostupnosti služeb pro oblast duševního zdraví a rodinného poradenství
Popis opatření	Jedná se o nejvíce zmiňovanou potřebu řešené cílové skupiny. Pomoc dětského psychologa a rodinného poradenství je pro obyvatele území velice důležitá. Podpora dostupnosti by měla směřovat ke zkrácení objednávací doby k psychologovi, k přiblížení služeb psychologa do území a ke zvýšení informovanosti o možnostech.
Dopad na cílovou skupinu	Kvalifikovaná poradenská činnost pomůže překonat obtížnou životní situaci, problémy v osobních, partnerských, rodinných a mezilidských vztazích

Aktivita 6.1.1	Zvýšit informovanost o službách dětských a rodinných psychologů
Aktivita 6.1.2	Navázání užší spolupráce koordinátora KPSS se SS, které mají psychologa, ověření možností přiblížení služby dětského psychologa do území
Aktivita 6.1.3	Podpora snah o získání personální kapacity psychologa do území
Aktivita 6.1.4	Zajištění podmínek pro zřízení pracoviště psychologa
Harmonogram	Říjen 2019 – září 2022
Realizátoři a partneři	Koordinátor KPSS / město Hlinsko / Pardubický kraj / Poskytovatelé SS
Zdroje financování	Poskytovatelé SS
	Pardubický kraj
	Obce území ORP
Předpokládané fin. nároky	Osobní náklady na koordinátora KPSS v opatření 1.3, osobní náklady na 1 PÚ psychologa/rok 430 tis. Kč
Kritéria hodnocení	Vznik dalšího pracovního úvazku dětského psychologa v území PK
	Aktuální informace o poskytovatelích služeb v katalogu SS
Rizika realizace	Nedostatek kvalifikovaných psychologů na trhu práce
	Nedostatek finančních prostředků
Opatření 6.2	Podpora činností směřujících k posilování kompetencí rodin/rodičů a sanaci rodiny
Popis opatření	Opatření směřuje k rodinám, které mají oslabené některé funkce a nezvládly by bez odborné pomoci setrvání dítěte v biologické rodině. Dále k rodinám, které ztratily některou ze svých funkcí a jejich situace se stala závažnou natolik, že došlo k odebrání dítěte. Je třeba poskytnout komplexní odbornou podporu směřující ke zlepšení a stabilizaci jejich situace s cílem návratu dítěte do rodiny. Spoluprací aktérů sítě je možné efektivně zesílit účinek jejich pomoci. Cílem je podpořit poradenské služby v této oblasti a zajistit individuální přímou práci s rodiči za účelem zlepšení podmínek v rodině.
Dopad na cílovou skupinu	Kvalifikované poradenství pomůže hájit zájmy dítěte, neeskalovat rodičovský konflikt, obnovit rodičovské kompetence, vytvořit vhodné podmínky v rodině.
Aktivita 6.2.1	Zajistit podrobné informace o dostupných sociálně aktivizačních službách
Aktivita 6.2.2	Podpora navýšení kapacity již fungujících sociálně aktivizačních služeb
Aktivita 6.2.3	Posilování rodičovských kompetencí formou vzdělávání
Aktivita 6.2.4	Podpora specifických řešení při práci s ohroženými rodinami (např. neplnění školní docházky)
Aktivita 6.2.5	Podpora využívání měkkých nástrojů řešení tíživé situace rodiny a dítěte (např. případové, nebo rodinné konference)
Harmonogram	Říjen 2019 – září 2022
Realizátoři a partneři	Stávající poskytovatelé SS / koordinátor KPSS / Pardubický kraj
Zdroje financování	Individuální projekty
	Poskytovatelé SS
	Pardubický kraj
Předpokládané fin. nároky	50 tis. Kč vzdělávací akce, osobní náklady na zvýšení PÚ v SAS – 0,2 PÚ PSS 77 tis. Kč/rok, osobní náklady na 0,1 PÚ SP 53 tis. Kč/rok, dále financování v rámci již uzavřených pracovních úvazků
Kritéria hodnocení	Zvýšení kapacity SAS v území
	Aktuální informace o poskytovatelích služeb v katalogu SS
Rizika realizace	Nízká motivace rodin ke spolupráci
	Nedostatek finančních prostředků

Opatření 6.3	Rozvoj preventivních opatření pro podporu rodin
Popis opatření	Krizovým situacím mohou čelit i rodiny, které se jeví být bez potíží. Pro ně by měly být k dispozici preventivní aktivity zaměřené na vztahové a rodičovské kompetence, mezigenerační vztahy, řešení rodinných konfliktů, mediace a poradenství pro udržení funkční rodiny. Z analýzy drogové scény v území vyplývá potřeba preventivních programů pro mládež, z dotazníkového šetření potřeba posílit finanční gramotnost dětí, jako prevenci dluhových problémů v budoucnu. Je třeba se zaměřit i na možnosti návštěvy volnočasových aktivit pro děti z nízkopříjmových rodin.
Dopad na cílovou skupinu	V rámci prevence lze předcházet ztrátě kompetencí rodiny, krizovým situacím a nežádoucím jevům
Aktivita 6.3.1	Koordinace prevence rizikového chování u dětí a mládeže (např. oživení komise SPOD)
Aktivita 6.3.2	Zajistit informovanost cílové skupiny o preventivních opatřeních
Aktivita 6.3.3	Podpora dostupného rodinného poradenství a rodinné terapie
Aktivita 6.3.4	Zajištění podpory služeb pro děti a mládež ohrožené nežádoucími jevy
Aktivita 6.3.5	Podpora spolupráce služeb s odborem sociálních věcí, školství a zdravotnictví MěÚ Hlinsko, školami a poskytovateli volnočasových aktivit na řešení preventivních opatření (místní spolupráce škol a OSPOD)
Aktivita 6.3.6	Spolupráce se školami na projektech finanční gramotnosti mládeže
Aktivita 6.3.7	Podpora vzniku kontaktního pracoviště SVP v Hlinsku
Aktivita 6.3.8	Podpora dostupnosti volnočasových aktivit pro děti z rodin s nízkými příjmy
Harmonogram	Říjen 2019 – září 2022
Realizátoři, partneři	Obce území ORP / koordinátor KPSS / NNO / školy regionu
Zdroje financování	Obce území ORP Individuální projekty Rozpočty škol
Předpokládané fin. nároky	Osobní náklady na koordinátora KPSS v opatření 1.3
Kritéria hodnocení	Počet preventivních programů v hodnoceném období Aktuální informace o poskytovatelích služeb v katalogu SS
Rizika realizace	Nezájem cílové skupiny, nedostatek fin. prostředků

Zdroj: Vlastní zpracování

13.4 Prioritní oblast: Osoby
v nepříznivé sociální situaci, osoby
ohrožené sociálním vyloučením
a osoby sociálně vyloučené

Pro tuto prioritní oblast byla ustavena pracovní skupina 3. Ta se zaměřuje na potřeby osob ohrožených sociálním vyloučením, osob sociálně vyloučených a osob v nepříznivé situaci. Její zástupci výsledná témata plánu projednávali a doplňovali.

Popis cílové skupiny „Osoby v nepříznivé sociální situaci, osoby ohrožené sociálním vyloučením a osoby sociálně vyloučené“

Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, definuje nepříznivou sociální situaci jako oslabení nebo ztrátu schopnosti z důvodu věku, nepříznivého zdravotního stavu, pro krizovou sociální situaci, životní návyky a způsob života vedoucí ke konfliktu se společností, sociálně znevýhodňující prostředí, ohrožení práv a zájmů trestnou činností jiné fyzické osoby nebo z jiných závažných důvodů řešit vzniklou situaci tak, aby toto řešení podporovalo sociální začlenění a ochranu před sociálním vyloučením.

Sociální vyloučení zákon definuje jako vyčlenění osoby mimo běžný život společnosti a nemožnost se do něj zapojit v důsledku nepříznivé sociální situace.

Sociální vyloučení (exkluze) může znamenat situaci, kdy jsou jednotlivci či skupiny osob vytěsněny na okraj společnosti a je jim z nějakého důvodu omezován přístup ke zdrojům, které jsou dostupné ostatním členům společnosti. Jedná se především o možnost zaměstnání, dostupnost bydlení, sociální ochranu, vhodnou zdravotní péči a dostupné vzdělání.

K ohrožení sociálním vyloučením vede velmi často kumulace více problémů, které často komplikují či znemožňují návrat osoby do běžného života. Tyto osoby trpí dlouhodobým pocitem, že nemají své místo ve společnosti, což u nich vyvolává trvalý stres.

Cílová skupina je velmi široká, s nejrůznějšími sociálními problémy od dlouhodobé nezaměstnanosti, přes užívání návykových látek, podlehnutí závislosti či ztrátu domova. Tvoří ji osoby, jejichž způsob života vede často ke konfliktu se společností a které nejsou schopny:

- řešit svoji nepříznivou sociální situaci bez pomoci a podpory,
- zajistit si mnohdy ani základní životní potřeby,
- trvale se začlenit do společnosti,
- hájit svoje práva a zájmy,
- uplatnit se na trhu práce a v běžném společenském prostředí bez pomoci.

Může se však jednat i o:

- seniory, nebo o tělesně a duševně nemocné, kteří nemají možnost společenského kontaktu a využívání vhodných sociálních služeb,
- příslušníky národnostních menšin,
- osoby, které vedou rizikový způsob života (např. páchají trestnou činností).

Do této cílové skupiny patří i každá osoba, která se v životě setkala s obtížnou životní situací v souvislosti s užíváním legálních i nelegálních drog, hraním a sázením nebo s jinou závislostí látkového či nelátkového typu. V analýze KPSS není této úzké cílové skupině věnováno příliš mnoho prostoru, ani ve strategické části nejsou nastaveny cíle, opatření a aktivity, protože město Hlinsko nechalo v roce 2018 zpracovat Analýzu drogové scény na území města za účelem nastavení účinných opatření. Analýzu zpracoval výzkumný tým Laxus z.ú.

Výzkumný tým nabízí podrobná doporučení:

- provádět zacílenou primární prevenci, která by se zejména od 14. roku věku měla zaměřit na vztahy mezi vrstevníky,
- podporovat asertivní chování (umění říci ne),
- dodávat objektivní informace o účincích drog a jejich negativním vlivu na lidské zdraví,
- průběžně vzdělávat pracovníky ve školství,
- podpořit edukativní práci nízkoprahových programů zaměřených na minimalizaci rizik.

Závěr analýzy: „ Je věcí komunity a samosprávy, jakým způsobem se bude popsány jevy zabývat.“

Protože výstupy analýzy drogové scény obsahují výše uvedená konkrétní doporučení, která mohou sloužit jako opatření i aktivity, nepovažovala pracovní skupina za potřebné se v KPSS znovu zabývat potřebami této skupiny osob. Pravdou je, že nastavená řešení se týkají situace v Hlinsku, nikoli však v celém správním území.

Zajištění služeb pro osoby v nepříznivé sociální situaci, osoby ohrožené sociálním vyloučením a sociálně vyloučené a jejich plánovaný rozvoj

Pracovní skupina při stanovení cílů a opatření věnovala pozornost nastavení fungujícího systému prevence sociálního vyloučení a pomoci těm, kteří se již v izolaci ocitli. V pracovní skupině jsou zástupci poskytovatelů pracující s výše uvedenými osobami a jejich snahou je zabránit prohlubování sociálního vyloučení těchto osob tím, že dlouhodobě mapují a řeší jejich problémy.

Sociální služby pro tuto cílovou skupinu usilují o reflektování a naplňování základních lidských potřeb a jsou zajišťovány zejména terénními ambulantními službami. Dvě z nich mají pracoviště v Hlinsku – **Most pro o.p.s.** občanská poradna a poradna pro cizince a **SKP-CENTRUM, o.p.s.** intervenční centrum pro oběti domácího násilí (detašované pracoviště). Ostatní služby mají sídlo mimo území ORP Hlinsko, ale služby pro jeho občany poskytují.

Terénní a ambulantní služby

Centrum terénních programů Pardubického kraje Laxus z.ú. poskytuje sociální a adiktologické služby uživatelům drog v jejich přirozeném prostředí na území Pardubického kraje za účelem minimalizace rizik spojených s užíváním drog a ochrany veřejného zdraví. Terénní pracovníci aktivně vyhledávají uživatele drog a spolupracují s nimi na stabilizaci jejich sociální situace a zdravotního stavu. Klienty motivují ke změně životního stylu.

Terénní programy a Odborné soc. poradenství Romodrom o.p.s. pro osoby žijící v sociálně vyloučených komunitách, osoby, které vedou rizikový způsob života, nebo jsou tímto způsobem života ohroženy, pachatelé trestné činnosti, etnické menšiny.

Intervenční centrum SKP-CENTRUM, o.p.s. zajišťuje první kontakt a koordinaci pomoci pro oběti domácího násilí na celém území PK ve smyslu zák. č. 135/20016 Sb. a zprostředkovává poskytnutí následné pomoci, zejména sociální, psychologické, lékařské a právní.

Telefonická krizová pomoc je terénní služba poskytovaná na přechodnou dobu osobám, které se nacházejí v situaci ohrožení zdraví nebo života nebo v jiné obtížné životní situaci, kterou přechodně nemohou řešit vlastními silami.

Tabulka 46: Poskytovatelé a kapacita – terénní a ambulantní služby

Terénní programy		
Poskytovatel	Kapacita služby v r. 2019	Plánovaná kapacita služby v r. 2022
Laxus z. ú.	20, okamžitá 4	20, okamžitá 4
Romodrom o.p.s.	4 intervence, 6 kontaktů	4 intervence, 6 kontaktů
Odborné sociální poradenství		
Poskytovatel	Kapacita služby v r. 2019	Plánovaná kapacita služby v r. 2022
Romodrom o.p.s.	A 3 intervence, 2 kontakty, T 1 intervence, 4 kontakty	A 3 intervence, 2 kontakty, T 1 intervence, 4 kontakty
Intervenční centrum		
Poskytovatel	Kapacita služby v r. 2019	Plánovaná kapacita služby v r. 2022
SKP-CENTRUM, o.p.s.	A3, T1 současně	A3, T1 současně
Telefonická krizová pomoc		
Poskytovatel	Kapacita služby v r. 2019	Plánovaná kapacita služby v r. 2022
KONTAKT Ústí nad Orlicí o.p.s. - Linka důvěry	cca 2500/rok	Cca 2 500/rok

Zdroj: Vlastní zpracování

Ambulantní služby

Odborné sociální poradenství

Zajišťuje **Laxus z.ú.** pro osoby ohrožené závislostí nebo závislé na návykových látkách a základní poradenství v oblastech zdravotní, sociální, právní, předléčebné, poradenství pro rodiče a blízké uživatele návykových látek.

Občanskou poradnu a poradnu pro cizince poskytuje **Most pro o.p.s.**

Centrum J. J. Pestalozziho, o.p.s. poskytuje odborné poradenství pro osoby ohrožené sociálním vyloučením služby jako oddlužení, hledání práce, právní poradenství.

Sociálně terapeutické dílny

jsou ambulantní služby, jejichž účelem je dlouhodobá a pravidelná podpora zdokonalování pracovních návyků a dovedností prostřednictvím sociálně pracovní terapie. **Oblastní Charita Nové Hradky u Skutče** poskytuje tyto služby osobám se zdravotním postižením, mládeži ohrožené společensky nežádoucími jevy (do 26 let) a osobám, které vedou rizikový způsob života, nebo jím jsou ohroženy, ve věku od 16 do 64 let.

Služba krizová pomoc (krizové centrum) je určena lidem všech věkových kategorií, kteří se ocitli v nelehké životní situaci, kterou neumí sami řešit. Druh krize a její naléhavost může být kritériem pro rychlost poskytnutí pomoci.

Tabulka 47: Poskytovatelé a kapacita – ambulantní služby

Odborné sociální poradenství		
Poskytovatel	Kapacita služby v r. 2019	Plánovaná kapacita služby v r. 2022
Laxus z. ú.	12/den	12/den
Most pro o.p.s.	7/den	7/den
Centrum J. J. Pestalozziho, o.p.s.	5	5
Sociálně terapeutické dílny		
Poskytovatel	Kapacita služby v r. 2019	Plánovaná kapacita služby v r. 2022
Oblastní charita Nové Hradky u Skutče	20	20
Krizové centrum		
Poskytovatel	Kapacita služby v r. 2019	Plánovaná kapacita služby v r. 2022
Centrum J. J. Pestalozziho, o.p.s.	5	5

Zdroj: Vlastní zpracování

Pobytové služby

Azylový dům Chrudim – služba je poskytována osobám od dosažení zletilosti, maximálně však do 64 let věku, zejména obětem domácího násilí a rodinám s nezletilými dětmi v nepříznivé sociální situaci spojené se ztrátou bydlení.

Azylový dům pro ženy Pardubice – pomáhá bezdětným ženám i ženám s dětmi překlenout složité životní období, kdy ztratily domov, jsou bez finančních prostředků, bez pomoci partnera, rodiny apřátel. Při AD funguje Dětské centrum.

Azylový dům pro muže Pardubice – poskytuje ubytování na přechodnou dobu, zpravidla 1 rok, podmínky pro hygienu a přípravu stravy, zajišťuje základní ošacení, základní sociální poradenství.

Tabulka 48: Poskytovatelé a kapacita – pobytové služby

Azylový dům		
Poskytovatel	Kapacita služby v r. 2019	Plánovaná kapacita služby v r. 2022
Centrum J. J. Pestalozziho, o.p.s.	30	30
SKP - CENTRUM, o.p.s. AD pro ženy	50	50
SKP - CENTRUM, o.p.s. AD pro muže	23	23

Zdroj: Vlastní zpracování

Související aktivity

Ubytovací kapacita pro 6 osob je určena pro osoby v životní tísni (absence vhodného bydlení), podmínkou je soběstačnost uživatele.

Potravinová banka Pardubice, z.s. je regionální potravinová banka poskytující služby na území Pardubického kraje. Byla založena za účelem získávat zemědělské přebytky, přebytky produkce potravinářského průmyslu nebo neprodejně, ale požitelné potraviny. Potraviny a drobný spotřební materiál pro domácnost je rozdáván obyvatelům kraje prostřednictvím odběratelských organizací, které zajišťují sociální šetření a návazné služby potřebným lidem. Pomoc je určena například opuštěným seniorům, matkám samoživitelkám, rodinám v krizi, lidem bez domova či lidem s psychickým a tělesným postižením.

V roce 2019 bylo uvedeno do provozu **Komunitní centrum farnost Raná**, které bude mimo jiné zajišťovat distribuci potravin z Potravinové banky.

Komunitní centrum v Krouně – plánované komunitní centrum by mělo od roku 2021 sloužit pro spolkovou činnost, aktivity sociálního poradenství a přednáškového charakteru.

Volnočasové aktivity

POHODA a POHODA COOL – volnočasový klub pro rizikové a delikventní děti a mládež, zejména děti ze sociálně znevýhodněného prostředí. Hlavním cílem je eliminace predeliktivního chování a jednání příslušníků cílové skupiny, vytvoření chráněného komunitního místa pro cílovou skupinu dětí a mládeže, vytvoření podmínek pro volnočasové aktivity.

Důležité místo v nabídce služeb pro danou cílovou skupinu zaujímají také jednotlivé úřady (např. obecní úřady, úřad práce, odbor sociálních věcí, školství a zdravotnictví MěÚ Hlinsko).

Úřad práce ČR – krajská pobočka v Pardubicích – kontaktní pracoviště Hlinsko poskytují:

V oblasti zaměstnanosti:

- informační služby v oblasti pracovních příležitostí (např. o volných pracovních místech v ČR, situaci na trhu práce, podmínkách zaměstnávání v zahraničí a možnostech dalšího vzdělávání),
- poradenské služby pro volbu povolání, volbu rekvalifikace, zprostředkování vhodného zaměstnání,
- osobám se zdravotním postižením zabezpečuje pracovní rehabilitaci zaměřenou na získání a udržení vhodného zaměstnání, může poskytnout příspěvek na vytvoření a provoz chráněného pracovního místa, pokud se tyto osoby rozhodnou vykonávat samostatnou výdělečnou činnost, poskytuje poradenské služby pro volbu přípravy k práci osob se zdravotním postižením,
- uchazečům o zaměstnání poskytuje služby spojené se zprostředkováním vhodného zaměstnání,
- vyplácí podporu v nezaměstnanosti a podporu při rekvalifikaci,
- může zabezpečit rekvalifikaci, vyžaduje-li to jejich uplatnění na trhu práce,
- může poskytnout příspěvek na zřízení společensky účelného pracovního místa za účelem výkonu samostatné výdělečné činnosti,
- zájemcům o zaměstnání poskytuje služby spojené se zprostředkováním vhodného zaměstnání, může zabezpečit rekvalifikaci, vyžaduje-li to jejich uplatnění na trhu práce,
- zaměstnavatelům poskytuje poradenské a informační služby v oblasti pracovních příležitostí, vyhledává na volná pracovní místa uchazeče o zaměstnání a zájemce o zaměstnání, poskytuje informace a poradenství v otázkách spojených se zaměstnáváním osob se zdravotním postižením, poskytuje příspěvek na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením a spolupracuje při vytváření a přizpůsobování pracovních míst a pracovních podmínek pro osoby se zdravotním postižením, může poskytnout v rámci aktivní politiky zaměstnanosti např. příspěvek na vytvoření pracovních příležitostí v rámci veřejně prospěšných prací.

V oblasti nepojistných sociálních dávek:

- plní v této oblasti úkoly správního orgánu prvního stupně dle zákona o státní sociální podpoře, zákona o pomoci v hmotné nouzi, zákona o sociálních službách, zákona o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a zákona o sociálně-právní ochraně dětí,
- rozhoduje ve správním řízení o přiznání příslušné dávky, vede evidenci žádostí o dávky v informačním systému, zpracovává údaje potřebné pro rozhodování o dávce do informačního systému, vyřizuje agendu posouzení zdravotního stavu pro účely nepojistných sociálních dávek a další,
- zajišťuje agendu těchto dávek či benefitů: přídavek na dítě, rodičovský příspěvek, příspěvek na bydlení, porodné a pohřebné, dávky pěstounské péče, příspěvek na péči, příspěvek na mobilitu, příspěvek na zvláštní pomůcku, průkaz osoby se zdravotním postižením a některé benefity, které z něj vyplývají, příspěvek na živobytí, doplatek na bydlení a mimořádná okamžitá pomoc.

Odbor sociálních věcí, školství a zdravotnictví MěÚ Hlinsko

V sociální sféře se činnost odboru zaměřuje zejména na činnosti sociální práce a funkce kurátora pro dospělé a činnosti orgánu OSPOD.

Úsek sociálních věcí:

- odborné sociální poradenství (pomoc se sepsáním různých podání, např. odvolání, návrhy k soudu apod.), pomoc při řešení různých sociálních situací (problémy v oblasti bydlení, financí, zaměstnanosti, jednání s úřady, zajištění péče druhé osoby aj.),
- ustanovování zvláštních příjemců dávek důchodového pojištění a nepojistných dávek v případech, kdy osoba není schopna kvůli svému zdravotnímu stavu tyto dávky přijímat a hospodařit s nimi,
- vydávání parkovacích průkazů pro držitele průkazu osoby se zdravotním postižením typu ZTP a ZTP/P,
- distribuce Euroklíče,
- výkon veřejného opatrovnictví (pro osoby s omezenou svéprávností k právním úkonům, na základě soudního pověření),
- vydávání průkazek na Hlinecké taxi (zvýhodněná přeprava pro seniory, osoby se zdravotním postižením a osoby pečující o dítě do 4 let věku),
- agenda sociálních pohřbů,
- kurátor pro dospělé poskytuje sociální poradenství osobám ohroženým sociálním vyloučením,
- poskytované služby směřují ke zkvalitnění životních podmínek a prevenci sociálního vyloučení osob, nebo propadu stávající úrovně jejich života.

Tabulka 49: Rozvojové cíle, opatření a aktivity v prioritní oblasti „Osoby v nepříznivé sociální situaci, osoby ohrožené sociálním vyloučením a osoby sociálně vyloučené“

Rozvojové cíle, opatření a aktivity v prioritní oblasti „Osoby v nepříznivé sociální situaci, osoby ohrožené sociálním vyloučením a osoby sociálně vyloučené“	
Cíl 7	Posílení humanitární pomoci pro osoby ohrožené sociálním vyloučením a sociálně vyloučené
Zdůvodnění cíle	Cílem je zajistit v území rozšíření možnosti pro uspokojování základních potřeb osob jako je dostatek kvalitní stravy, možnost pravidelné osobní hygieny, zajištění ošacení, možnost dostupného bydlení či ubytování.
Opatření 7.1	Zvýšení dostupnosti služeb humanitární pomoci
Popis opatření	Humanitární pomoc v území poskytuje Oblastní charita Nové Hradky u Skutče jako jeden z poskytovatelů SS. Z analýzy vyplývá nutnost rozšíření této pomoci ve smyslu dostupnosti přímo v Hlinsku. Město Hlinsko je připraveno podpořit vznik potravinové banky i sociální sprchy a šatníku. Na organizaci potravinové pomoci se bude přímo podílet odbor sociálních věcí, školství a zdravotnictví MěÚ Hlinsko tak, aby byla zajištěna efektivita a adresnost této služby. Provozování sprchy a šatníku bude v Hlinsku poskytováno po vyjasnění podmínek provozu. Bydlení či ubytování bude řešeno v rámci opatření 3.1 KPSS.
	Možnost uspokojení některých ze základních lidských potřeb
Aktivita 7.1.1	Podpora možnosti vzniku nové kapacity potravinové banky v Hlinsku
Aktivita 7.1.2	Podpora vzniku nové kapacity sociální sprchy a šatníku
Aktivita 7.1.3	Zajištění informovanosti o těchto službách
Aktivita 7.1.4	Podpora vzniku nového pracovního úvazku sociálního pracovníka pro humanitární pomoc
Harmonogram	Říjen 2019 – září 2022
Realizátoři a partneři	OCH Nové hradky u Skutče / město Hlinsko / koordinátor KPSS
Zdroje financování	Město Hlinsko, OCH Nové Hradky u Skutče Obce území ORP Potravinové řetězce
Předpokládané fin. nároky	Osobní náklady na koordinátora KPSS v opatření 1.3, osobní náklady na 0,2 PÚ soc. pracovníka pro distribuci hum. pomoci 106 tis. Kč/rok
Kritéria hodnocení	Vytvořené místo pro provoz potravinové banky Vytvořené prostory pro provoz sociálního šatníku a sprchy
Rizika realizace	Nedostatek potravin pro všechny potřebné Nevyužívání služeb šatníku a sprchy ze strany klientů Nedostatek fin. prostředků
Cíl 8	Podpora integračních aktivit osob ohrožených sociálním vyloučením a sociálně vyloučených
Zdůvodnění cíle	Izolovanost osob ohrožených sociálním vyloučením a sociálně vyloučených vede k prohloubení pocitu beznaděje, frustrace a z toho pramenících patologických forem chování. Je na většinové společnosti a zainteresovaných subjektech, aby svojí činností a chováním předcházeli izolaci některých osob, nebo ji alespoň zmírňovali.
Opatření 8.1	Zvýšit dostupnost terénních programů a ambulantních služeb a posílit informace o jejich možnostech

Popis opatření	Zprostředkování srozumitelných, přehledných informací a přiblížení ambulantních služeb a terénních programů do území bude zvyšovat podporu osob cílové skupiny. Podporována budou také preventivní opatření a vzdělávací aktivity.
Dopad na cílovou skupinu	Posílení jistot a možností
Aktivita 8.1.1	Podpora přiblížení ambulantních služeb do území
Aktivita 8.1.2	Prezentace možností ambulantních služeb
Aktivita 8.1.3	Zvýšení informací o terénních programech
Aktivita 8.1.4	Podpora realizace doporučení vzešlých z analýzy drogové scény v Hlinsku
Harmonogram	Říjen 2019 – září 2022
Realizátoři a partneři	Poskytovatelé SS / koordinátor KPSS / odbor sociálních věcí, školství a zdravotnictví MěÚ Hlinsko
Zdroje financování	Poskytovatelé SS
	Město Hlinsko, obce území ORP
	Individuální projekty
Předpokládané fin. nároky	Osobní náklady na koordinátora KPSS v opatření 1.3
Kritéria hodnocení	Nově vzniklá kontaktní místa SS v území
Rizika realizace	Nenajdou se vhodné prostory pro ambulance
	Nezajištěné financování
Opatření 8.2	Zvýšit možnosti získání zaměstnání
Popis opatření	Nedostatečná kvalifikace nebo základní vzdělání osob sociálně vyloučených způsobuje mimo jiné nízkou míru zaměstnatelnosti, potažmo zaměstnanosti. Udržet si zaměstnání je pro tuto skupinu osob problematické s ohledem na chybějící pracovní návyky a nízkou motivací pracovat (exekuce na legální výdělek aj.). Informace o možnostech řešení tíživé situace pro osoby této cílové skupiny jsou obzvláště důležité a je třeba dobře nastavit jejich způsob přenosu tak, aby byl efektivní.
Dopad na cílovou skupinu	Snadnější přístup k informacím o zaměstnání Snadnější začlenění do pracovního procesu
Aktivita 8.2.1	Aktivní podpora posílení kompetencí občanské poradny k řešení dluhových problémů
Aktivita 8.2.2	Rozšířit nabídku činností v rámci přípravy na zaměstnávání, či aktivizace sociálně vyloučených ve spolupráci s úřadem práce
Aktivita 8.2.3	Zajistit informovanost cílové skupiny o pracovních možnostech
Aktivita 8.2.4	Podpora vzniku sociálních podniků
Harmonogram	Září 2019 – říjen 2022
Realizátoři a partneři	Koordinátor KPSS / Úřad práce ČR / Poskytovatelé SS
Zdroje financování	Zdroje ESF
	Obce území ORP
Předpokládané fin. nároky	Osobní náklady na koordinátora KPSS v opatření 1.3, ostatní v rámci existujících pracovních úvazků.
Kritéria hodnocení	Prokazatelná spolupráce zainteresovaných subjektů
Rizika realizace	Nedostatek fin. prostředků
	Nedostatek vhodných pracovních míst na trhu práce

Zdroj: Vlastní zpracování

14 Souhrn rozvojových cílů, opatření a aktivit

Tabulka 50: Souhrn rozvojových cílů, opatření a aktivit

Společné průřezové rozvojové cíle, opatření a aktivity	
Cíl 1	Podpora a stabilizace sítě sociálních služeb
Opatření 1.1	Udržení stávající kapacity SS, zvyšování jejich dostupnosti a kvality, podpora jejich rozvoje
Aktivita 1.1.1	Popis současného stavu a přehled služeb včetně kapacity a pracovních úvazků
Aktivita 1.1.2	Určení konkrétních služeb, u kterých bude území usilovat o posílení, ev. zřízení nových
Aktivita 1.1.3	Zvyšování prestiže pomáhajících profesí prezentací jejich práce
Aktivita 1.1.4	Podpora přehledného systém financování SS ve spolupráci s PK
Opatření 1.2	Udržení všech obcí správního území ORP v procesu realizace komunitního plánování
Aktivita 1.2.1	Podpora vzniku sociálních komisí, či zástupců obcí pro sociální věci ve většině obcí
Aktivita 1.2.2	Aktualizace informací o SS, které poskytují obce v el. katalogu
Aktivita 1.2.3	Společné schůzky zástupců obcí s cílem nadále spolupracovat při vyhodnocování KPSS a připravovat se na jeho aktualizaci
Aktivita 1.2.4	Zahájení diskuse o systému finančních příspěvků pro sociální služby ze strany všech obcí území
Opatření 1.3	Udržení a rozvoj procesu komunitního plánování sociálních služeb, realizace platného KPSS
Aktivita 1.3.1	Zachování organizační struktury KPSS (ŘS, PS)
Aktivita 1.3.2	Zachování pozice koordinátora KPSS
Aktivita 1.3.3	Pravidelné schůzky PS a ŘS (min. 2x ročně)
Aktivita 1.3.4	Realizace cílů a opatření komunitního plánu, vytvoření akčního plánu vždy na další kalendářní rok
Aktivita 1.3.5	Větší zapojení uživatelů SS do procesu KP, jako členů PS
Aktivita 1.3.6	Revize plánovaných aktivit a plnění cílů vždy do 30. 11. sledovaného roku
Aktivita 1.3.7	Zachování úzké spolupráce se zástupci obcí – společné schůzky, návštěvy obcí
Aktivita 1.3.8	Příprava hodnocení KPSS pro další plánovací období
Aktivita 1.3.9	Zahájení procesu hodnocení kvality a efektivity sociálních služeb
Aktivita 1.3.10	Využití možné finanční podpory k financování dalšího procesu KPSS
Opatření 1.4	Zvýšení informovanosti o sociálních službách a spolupráce aktérů
Aktivita 1.4.1	Spuštění katalogu SS v elektronické podobě a distribuce tištěné formy do všech obcí území a do určených informačních bodů
Aktivita 1.4.2	Správa vytvořeného el. katalogu SS a zajištění jeho pravidelné aktualizace
Aktivita 1.4.3	Pravidelná setkání pracovních skupin a řídicí skupiny KPSS s jasně stanovenými úkoly pro další období
Aktivita 1.4.4	Spolupráce při akci „Tady neziskovky – vítejte!“ jako prezentační akce neziskového sektoru na Hlinecku
Aktivita 1.4.5	Pravidelná setkání zástupců obcí na schůzkách k hodnocení plnění KPSS a plánování dalšího období
Aktivita 1.4.6	Prezentační akce poskytovatelů
Aktivita 1.4.7	Setkávání zástupců poskytovatelů sociálních služeb na místní úrovni (sdílení dobré praxe, výměna informací apod.)

Opatření 1.5	Podpora přiblížení pracovišť, či kontaktních míst SS a služeb souvisejících
Aktivita 1.5.1	Využívat komunitní plánování, jako nástroj pro mapování potřeb uživatelů SS
Aktivita 1.5.2	Podpora efektivní spolupráce poskytovatelů SS a města Hlinska na možnostech přiblížení služeb uživatelům
Aktivita 1.5.3	Vytipování možných prostor pro tyto služby
Aktivita 1.5.4	Prezentace vzniku nových pracovišť
Cíl 2	Zlepšení bezbariérové dostupnosti sociálních služeb, veřejných budov a veřejných prostranství
Opatření 2.1	Podpora koncepčního řešení bezbariérových vstupů do budov, ev. tras zejména v rámci města Hlinska
Aktivita 2.1.1	Zapojení poskytovatelů SS, souvisejících aktivit a veřejnosti do podrobného zmapování situace
Aktivita 2.1.2	Zahájení spolupráce s odborníky v oblasti komplexních bezbariérových řešení
Aktivita 2.1.3	Navázání spolupráce se stavebním úřadem a s odborem investic a městského majetku MěÚ Hlinsko
Aktivita 2.1.4	Přijímání podnětů od osob se ZP, spolupracujících občanů
Aktivita 2.1.5	Aktivní podíl na dohledu při rekonstrukci budov a veřejných prostranství vedoucí k bezbariérovosti
Cíl 3	Zvýšit dostupnost a nabídku vhodného bydlení
Opatření 3.1	Podpora koncepčního řešení problematiky dostupného bydlení v území
Aktivita 3.1.1	Podpora vypracování analýzy bydlení a potřebnosti jednotlivých cílových skupin pro vznik koncepce dostupného bydlení pro město Hlinsko, ev. další obce území
Aktivita 3.1.2	Podpora vzniku koncepce dostupného bydlení pro Hlinsko, ev. další obce území

Rozvojové cíle, opatření a aktivity v prioritní oblasti „Senioři“	
Cíl 4	Kvalitní a dostupné sociální a návazné služby pro seniory
Opatření 4.1	Udržení a posílení kapacity terénních SS pro seniory
Aktivita 4.1.1	Zajištění poskytování terénních pečovatelských služeb v souladu s reálnými potřebami obyvatel
Aktivita 4.1.2	Podpora systému financování reálných hodin přímé péče v PS
Aktivita 4.1.3	Vyhodnocování efektivity provozu peč. služeb vzhledem k potřebám uživatelů
Opatření 4.2	Podpora projektů směřujících ke zmírnění izolace seniorů a zajištění jejich bezpečnosti
Aktivita 4.2.1	Shromáždění informací týkající se bezpečí seniorů a o možnostech poradenství pro cílovou skupinu seniorů
Aktivita 4.2.2	Vytvoření písemného materiálu s těmito tématy
Aktivita 4.2.3	Distribuce tohoto materiálu např. v klubu seniorů, v čekárnách lékařů, ...
Aktivita 4.2.4	Zvýšená aktivita obcí směřující k podpoře vzdělávání a využití volného času seniorů
Aktivita 4.2.5	Zpracované informace pro veřejnost o aktivitách seniorů
Aktivita 4.2.6	Podpora projektů komunitních center v území
Opatření 4.3	Podpora realizace projektu doplnění sociálních služeb pro seniory
Aktivita 4.3.1	Příprava podkladů k doložení potřebnosti doplnění SS
Aktivita 4.3.2	Jednání s PK o možnostech rozšíření SS
Aktivita 4.3.3	Jednání s PK o možnostech registrace nové SS
Aktivita 4.3.4	Prověření možností pro výstavbu nových kapacit

Rozvojové cíle, opatření a aktivity v prioritní oblasti „Osoby se zdravotním postižením“	
Cíl 5	Dosažení zvýšené míry sociální integrace a destigmatizace osob zdravotně postižených
Opatření 5.1	Zvýšit povědomí o potřebách a vhodném přístupu k osobám se zdravotním postižením
Aktivita 5.1.1	Zmapovat potřeby osob s postižením a stanovit strategii vhodných akcí
Aktivita 5.1.2	Podporovat tematické akce pro veřejnost a školy
Aktivita 5.1.3	Prezentovat příspěvky o problémech cílových skupin v tisku
Opatření 5.2	Podporovat zaměstnávání osob se sníženým pracovním uplatněním
Aktivita 5.2.1	Usilovat o prohloubení spolupráce s dotčenými subjekty (zejména Úřad práce ČR a potencionální zaměstnavatelé) např. zapojením do organizační struktury komunitního plánování
Aktivita 5.2.2	Podporovat aktivity a činnosti zaměřené na zaměstnávání znevýhodněných osob (úprava pracovního prostředí, možnost zkráceného úvazku apod.) v chráněných pracovištích, chráněných dílnách
Aktivita 5.2.3	Usilovat o vytváření podmínek pro rozvoj sociálního podnikání

Rozvojové cíle, opatření a aktivity v prioritní oblasti „Rodiny s dětmi, děti a mládež“	
Cíl 6	Zvýšit dostupnost a nabídku sociálních služeb a souvisejících aktivit pro rodiny, děti a mládež
Opatření 6.1	Podpora dostupnosti služeb pro oblast duševního zdraví a rodinného poradenství
Aktivita 6.1.1	Zvýšit informovanost o službách dětských a rodinných psychologů
Aktivita 6.1.2	Navázání užší spolupráce koordinátora KPSS se SS, které mají psychologa, ověření možností přiblížení služby dětského psychologa do území
Aktivita 6.1.3	Podpora snah o získání personální kapacity psychologa do území
Aktivita 6.1.4	Zajištění podmínek pro zřízení pracoviště psychologa
Opatření 6.2	Podpora činností směřujících k posilování kompetencí rodin/rodičů a sanaci rodiny
Aktivita 6.2.1	Zajistit podrobné informace o dostupných sociálně aktivizačních službách
Aktivita 6.2.2	Podpora navýšení kapacity již fungujících sociálně aktivizačních služeb
Aktivita 6.2.3	Posilování rodičovských kompetencí formou vzdělávání
Aktivita 6.2.4	Podpora specifických řešení při práci s ohroženými rodinami (např. neplnění školní docházky)
Aktivita 6.2.5	Podpora využívání měkkých nástrojů řešení tíživé situace rodiny a dítěte (např. případové, nebo rodinné konference)
Opatření 6.3	Rozvoj preventivních opatření pro podporu rodin
Aktivita 6.3.1	Koordinace aktivit prevence rizikového chování u dětí a mládeže (např. oživení komise SPOD)
Aktivita 6.3.2	Zajistit informovanost cílové skupiny o preventivních opatřeních
Aktivita 6.3.3	Podpora dostupného rodinného poradenství a rodinné terapie
Aktivita 6.3.4	Zajištění podpory služeb pro děti a mládež ohrožené nežádoucími jevy
Aktivita 6.3.5	Podpora spolupráce sociálních služeb se sociálním odborem města, školami a poskytovateli volnočasových aktivit na řešení preventivních opatření (místní spolupráce škol a OSPOD)
Aktivita 6.3.6	Spolupráce se školami na projektech finanční gramotnosti mládeže
Aktivita 6.3.7	Podpora vzniku kontaktního pracoviště SVP v Hlinsku
Aktivita 6.3.8	Podpora dostupnosti volnočasových aktivit pro děti z rodin s nízkými příjmy

Rozvojové cíle, opatření a aktivity v prioritní oblasti „Osoby v nepříznivé sociální situaci, osoby ohrožené sociálním vyloučením a osoby sociálně vyloučené“	
Cíl 7	Posílení humanitární pomoci pro osoby ohrožených sociálním vyloučením a sociálně vyloučené
Opatření 7.1	Zvýšení dostupnosti služeb humanitární pomoci
Aktivita 7.1.1	Podpora možnosti vzniku nové kapacity potravinové banky v Hlinsku
Aktivita 7.1.2	Podpora vzniku nové kapacity sociální sprchy a šatníku
Aktivita 7.1.3	Zajištění informovanosti o těchto službách
Aktivita 7.1.4	Podpora vzniku nového pracovního úvazku sociálního pracovníka pro humanitární pomoc
Cíl 8	Podpora integračních aktivit osob ohrožených sociálním vyloučením a sociálně vyloučených
Opatření 8.1	Zvýšit dostupnost terénních programů a ambulantních služeb a posílit informace o jejich možnostech
Aktivita 8.1.1	Podpora přiblížení ambulantních služeb
Aktivita 8.1.2	Prezentace možností ambulantních služeb
Aktivita 8.1.3	Zvýšení informací o terénních programech
Aktivita 8.1.4	Podpora realizace doporučení vzešlých z analýzy drogové scény v Hlinsku
Opatření 8.2	Zvýšit možnosti získání zaměstnání
Aktivita 8.2.1	Aktivní podpora posílení kompetencí občanské poradny k řešení dluhových problémů
Aktivita 8.2.2	Rozšířit nabídku činností v rámci přípravy na zaměstnávání, či aktivizace sociálně vyloučených ve spolupráci s úřadem práce
Aktivita 8.2.3	Zajistit informovanost cílové skupiny o pracovních možnostech
Aktivita 8.2.4	Podpora vzniku sociálních podniků

Zdroj: Vlastní zpracování

15 Vyhodnocování plánu a monitoring aktivit

Nezbytnou podmínkou pro efektivní a účelné plánování sociálních služeb a souvisejících aktivit je monitorování a vyhodnocování stanovených cílů, opatření a aktivit. Získané informace jsou důležitým podkladem při nastavování aktuálních opatření k zajištění skutečných potřeb obyvatel území. Pro efektivní monitoring plánu v realizační fázi a nastavení cílů pro další období se jeví jako praktické zachovat pro území strukturu pracovních skupin v pozici dobrovolníků pro přenos informací a zkušeností. Realizační tým KPSS doporučuje, aby realizační fázi plánu zajistily obce správního území prostřednictvím zachování pozice koordinátora jako jediné pracovní pozice na dohodnutý pracovní úvazek.

Pro ověření zdárné implementace navržených cílů a opatření bude třeba provádět průběžný monitoring včetně ověřování, zda bylo dosaženo plánovaného stavu. Za tímto účelem jsou využívány tyto zdroje informací:

- informace získané z průběžného monitorování,
- informace od poskytovatelů sociálních služeb a souvisejících aktivit,
- informace z jednání pracovních skupin,
- informace získané v rámci spolupráce s orgány veřejné správy (zejména Pardubickým krajem a MPSV ČR), s dotčenými odbory města Hlinska (např. odborem investic a městského majetku aj.),
- data získaná z cíleně zadaných analýz.

Koordinátor zpracuje 1x ročně zprávu o implementaci opatření, která bude obsahovat vyhodnocení cílů a opatření včetně zdrojů financování. Zpracované výstupy budou zásadním předpokladem pro efektivní řízení a optimalizaci sítě sociálních služeb a souvisejících aktivit. Zpráva o plnění cílů a opatření bude předkládána k projednání všem obcím správního území vždy do konce listopadu sledovaného roku. Spolu s touto zprávou bude předložen k projednání všem obcím i akční plán s popisem aktivit na následující kalendářní rok.

Realizace změn v dokumentu

Nejčastějšími důvody pro provádění změn v dokumentu mohou být nové sociální problémy, nestabilita ekonomické situace, legislativní změny v sociální oblasti, případně nezbytné organizační změny pro udržení efektivního plánování. O změnách souvisejících s úpravami cílů a opatření budou jednat pracovní skupiny, úpravy budou prováděny v souladu s rozhodnutím obcí území.

Zásadní rizika, která mohou ovlivnit realizaci plánu:

- legislativní změny s dopadem na sociální oblast,
- zhoršení socioekonomické situace občanů,
- snížení objemu finančních prostředků v sociální oblasti,
- nebude zachována pozice koordinátora KPSS,
- nedostatečná podpora procesu komunitního plánování v důsledku změn v politické reprezentaci.

Příležitosti pro úspěšnou implementaci plánu:

- připravovaná „velká“ novela zákona o sociálních službách,
- zákon o sociálním bydlení.

16 Projednávání KPSS v obcích správního území ORP Hlinsko

Tabulka 51: Projednání projektu KPSS a souvisejících aktivit pro správní území ORP Hlinsko

	Obec	Termín projednávání na zastupitelstvu obce	KPSS schválen/neschválen
1.	Obec Dědová	27. srpna 2019	schválen
2.	Obec Hamry	27. června 2019	schválen
3.	Město Hlinsko	9. září 2019	schválen
4.	Obec Holetín	9. září 2019	schválen
5.	Obec Jeníkov	11. září 2019	schválen
6.	Obec Kameničky	26. června 2019	schválen
7.	Obec Kladno	12. září 2019	schválen
8.	Obec Krouna	9. září 2019	schválen
9.	Obec Miřetice	24. června 2019	schválen
10.	Obec Otradov	30. srpna 2019	schválen
11.	Obec Pokřikov	20. června 2019	schválen
12.	Obec Raná	16. září 2019	schválen
13.	Obec Studnice	10. října 2019	schválen
14.	Obec Svratouch	5. září 2019	schválen
15.	Obec Tisovec	24. června 2019	schválen
16.	Městys Trhová Kamenice	23. září 2019	schválen
17.	Městys Včelákov	20. června 2019	schválen
18.	Obec Vítanov	9. září 2019	schválen
19.	Obec Vojtěchov	2. října 2019	schválen
20.	Obec Vortová	5. září 2019	projednán, neschválen
21.	Obec Všeradov	30. září 2019	schválen
22.	Obec Vysočina	24. června 2019	schválen